180 BRABANT STRIP

BS MAGAZINE

BRABANT STRIP BS MAGAZINE

nr.180 (7) van 30/09/2010

Gratis voor leden van Brabant Strip vzw, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van de Reclamestripclub. Wordt niet los verkocht.

Bestuur
Joeri Delamane, Yves Kerremans, Jean Smits, Patrick Vranken.
Werkgroep
Joppe Broeckhoven, Etienne Hauwaerts, Hendrik Neyts, Jozef Peeters, Roger Philippot, Bertrand Van Herp, Johan Van Ransbeeck
Redactie en medewerkers
Hans Bijman, Gert Bussens, Felix De Keye, Jeroen Denters, Wallie Hakkens, Ed Hengeveld, Frank Jonker, Chris Mouton, Antoine Ryckman, Joop Schreurs, Tom Vermeeren, Léon den Hartog, Inge Zonden, Marc De Locht, Rik Lok
Eindredactie : Patrick Vranken

Layout
Jeroen Denters

Cover : © Schuiten 2010

Auteursrechten
Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. **Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.**
Alle Kuifjeafbeeldingen:
© Hergé/Moulinsart 2010

Lidgeld
Lidgeld 2010 B & NL : 20 euro
Rest van de wereld : op aanvraag
(B): **001-2980926-95**
BIC GEBABEBB
IBAN BE76 0012 9809 2695
(Nl) : Giro **7616528**
(altijd deze naam gebruiken :
Brabant Strip vzw, Londerzeel)

Verantwoordelijke uitgever
Brabant Strip vzw, 1840Londerzeel

INFO
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
INFO over onze uitgaven :
BSuitgaven@hotmail.com

Oplage 1.600 exemplaren

Wat voorafging

Na een lange zomeronderbreking met welverdiende rust voor alle medewerkers, zijn we helemaal terug, in stijl. Dat is wel het minste wat we kunnen zeggen over François Schuiten: hij heeft stijl! En nog geen klein beetje. Een indrukwekkend interview start op pagina 4. In tijden waarin de dialoog tussen de verschillende gemeenschappen in België elke dag nog iets moeilijker lijkt te worden, blijven wij graag praten met franstalige auteurs. Het genoegen blijkt ook deze keer weer wederzijds te zijn. Schuiten is overigens een franstalige Brusselaar met *Nederlandse* roots. Dat zijn de typische charmes van dit leuke land, dat overigens niemand schijnt te begrijpen.

Verder in dit nummer niets, maar dan ook niets over Vandersteen en Kaproen ... tenzij dit. Jaren geleden, in de periode 1997-1998, verscheen in dit eigenste blad een reeks van 5 artikelen over dat onderwerp. Nadien plaatsten we sporadisch nog wel wat analyses van Vandersteens werk. Tot we opmerkingen hoorden en lazen (op fora) in de zin van : is die oorlog nu bijna GEDAAN? Ons leek dan ook al lang alles gezegd wat daarover gezegd moest worden, maar nee ... zelfs in de politieke onderhandelingen van vandaag speelt het thema *"Wie is de zwartste Belg"* nog steeds een rol. Hergé en Vandersteen waren vorige week nog het onderwerp van dicussies tussen Bart de Wever en *Le soir* ... met vooral veel foute interpretaties. De oorlog is dan toch nog niet afgelopen. Misschien moeten we beide partijen maar eens wat exemplaren van BSM 59 opsturen? *(Patrick)*

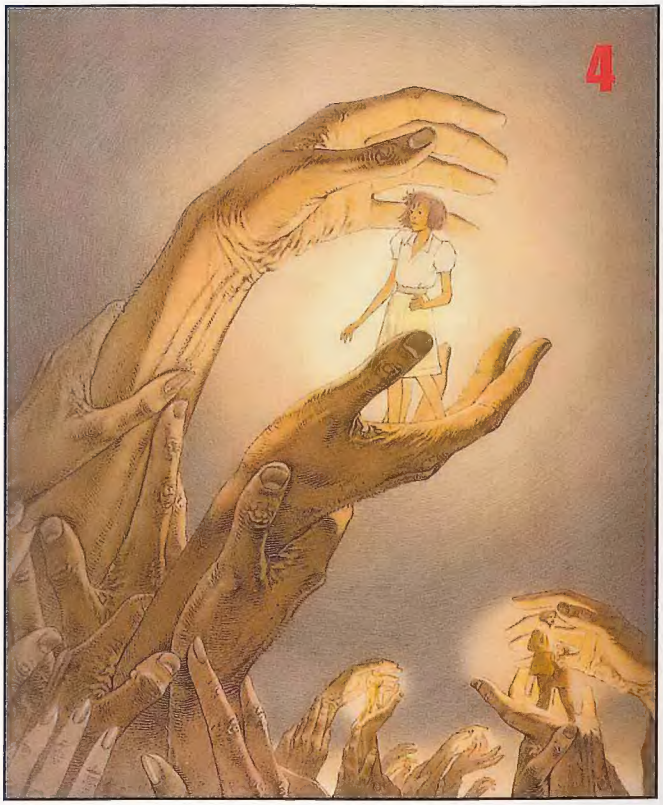

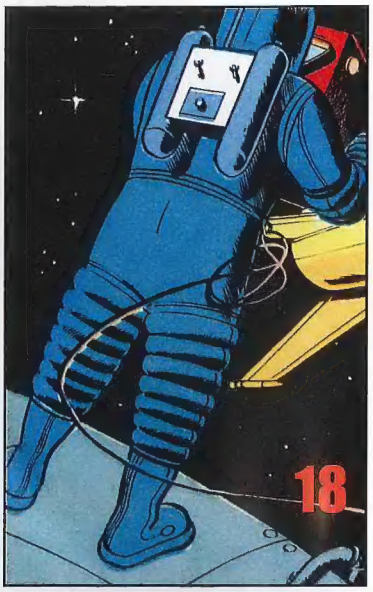

4 François Schuiten
18 Striparchief
21 Koffieklets
28 Scheepsjournaal
34 Uitgelezen

Agenda

stripevenementen

Albums afhalen in 2010

Ledendagen

- **31/10 Weerde**
- **12/12 Turnhout**

15 juni tot 30/01/2011 Brussel
Grote tentoonstelling in het Belgisch Stripcentrum : Het atelier van Franquin, Jijé, Morris en Will, over de samenwerking tussen vier voorlopers van het Belgische stripverhaal, die liefde en leed deelden en hun savoir-faire en talent erna doorgaven onder de vorm van de zogenaamde "School van Marcinelle". Zandstraat 20, alle dagen behalve maandag van 10u00 tot 18u00.Info :stripmuseum.be

tot 7 november Hasselt
Tom Schamp, illustrator. Feest in de stad. In Literair Museum, Baumpslaan 35 van wo tot za (+eerste zon van de maand) van 14u00 tot 17u00 Info : literairmuseum.be

2 en 3 oktober Wilrijk
Opendeur 't Vlaams Stripcentrum In Boomsesteenweg 335-337 van 10 tot 17u. Met stripmarkt, stockverkoop, tentoonstellingen Oorlog in de Wolken, Pellerin & De geit in het stripverhaal. Info : stripcentrum.org

2 en 3 oktober Hasselt
20 jaar Hasseltsestriptweedaagse In Capucienestraat 10 van 10 tot 17u. Met signeersessies van Mark Verhaegen, D'Auwe, Elennoek, Thomas Schraeyen,...
Info : stripbeurshasselt.be

3 oktober Groot-Bijgaarden
Collect-Hit Brussels in Brussels Kart Expo, Gossetlaan 11 van 10 tot 16u.

6 tot 10 oktober Frankfurt-am-Main
Frankfürter Buchmesse in Messegelände, Ludwig-Erhard-Anlage 1 van 9 tot 18u30 (zondag 17u30). Met diverse signeersessies, lezingen,... Info : buchmesse.de

9 en 10 oktober Aarschot
Strip-DVD-Platen-Cd-beurs in Stadsfeestzaal van 10 tot 18u
Info : stripskoper.be

16 en 17 oktober Waver
4de rencontres internationales de la BD en Brabant Wallon. In Hotel de ville van 10 tot 17u. Met signeersessies van Bercovici, Bob De Groot, Christian Denayer, Roger Leloup, Walt,...
Info : bdenbrabant.be

16 en 17 oktober Aarlen
11de Festival de la BD in Hall Polyvalent, Parc des expositions van 10 tot 18u. Met signeersessies van Gaël De Meyere, Hamo, Marc Hardy, Eric Loutte, Stedo,...
Info : arlonbd.be

17 oktober Lanaken
Stripfestival 2010 in Cultureel Centrum, Aan de Engelse Hof 10 van 10 tot 18u. Met signeersessies van Luc Morjeau, Wim Swerts, Geert De Sutter. Info : stripfestivallanaken.be

23 en 24 oktober Gent
20ste FACTS in Flanders Expo van 10 tot 18u (zat), tot 17u00 (zon)
Met signeersessies van Frank Cho, Dave Gibbons, Ann Stokes, Adrien Floch,... Info : facts.be

31 okt tot 11 nov Antwerpen
74ste boekenbeurs in Antwerp Expo, Jan Van Rijswijklaan 191 van 10 tot 18u, don tot 22u. Met tal van signeersessies. Info : boekenbeurs.be

24 oktober Elversele
3de Strip-Platen-DVD-beurs in Emiel Naudtszaal, Hof ter Elstlaan 1A
Info : 0497/644.177 - lutgarde.degraeve@telenet.be

31 oktober
BRABANT STRIP
LEDENDAG WEERDE
In d'Oude School, Damstraat 49, vanaf 13u
Iedereen welkom !!! Ieder lid heeft recht op een gratis ruilstand. Een goeie gelegenheid om wat boeken op te ruimen en wie weet wat manco's door te strepen...
Reservatie stand noodzakelijk : Marc (0032)(0)15 - 41 27 99

7 november Sint-Truiden
Stripbeurs in 't Veilinghuis, Tongersesteenweg 150 van 10 tot 17u. Met signeersessies van Hachel, Kim & Wim Swerts.
Info : chris-menten@hotmail.com

7 november Gooik
Stripbeurs in De Schuur (van het gemeenschapcentrum De Cam) van 10 tot 17u. Met signeersessies van Ron Van Riet & Luc De Maeyer
Info : Jean-Paul De Loecker, jp.deloecker@telenet.be of 0494/03 68 70.

Organisatoren sturen alle info naar : **johan.van.ransbeeck@pandora.be** met als onderwerp : Brabant Strip Agenda.
De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.
De aangekondigde informatie valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatoren.

Het archief van François Schuiten

DOOR TOM VERMEEREN EN GERT BUSSENS

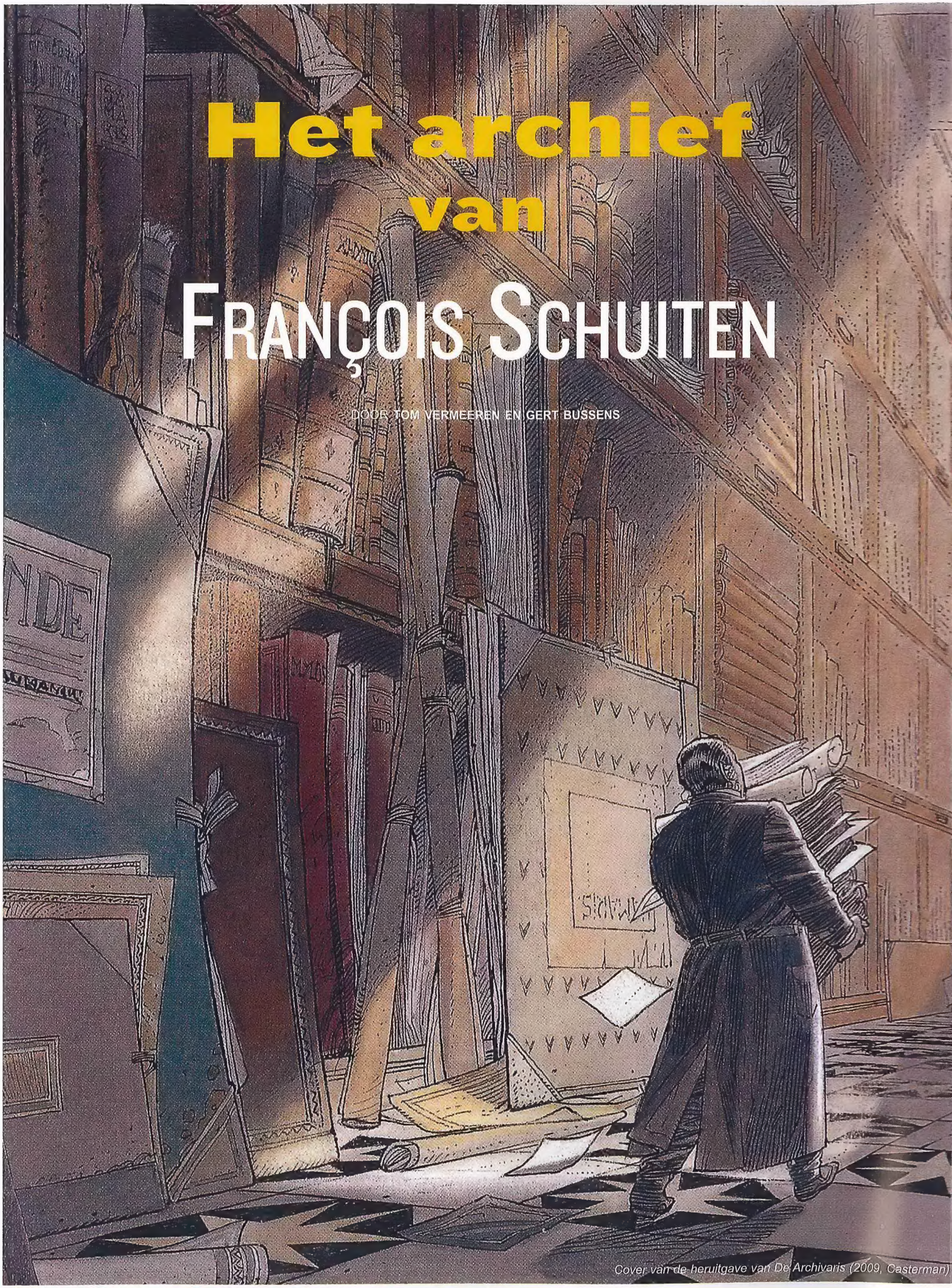

Cover van de heruitgave van De Archivaris (2009, Casterman)

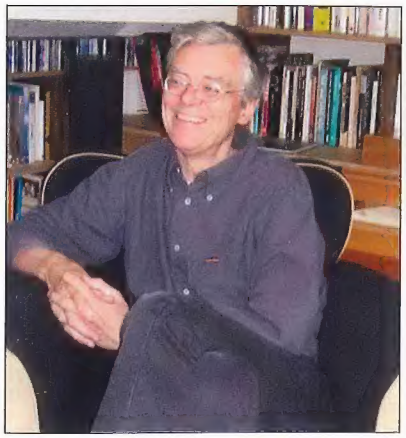
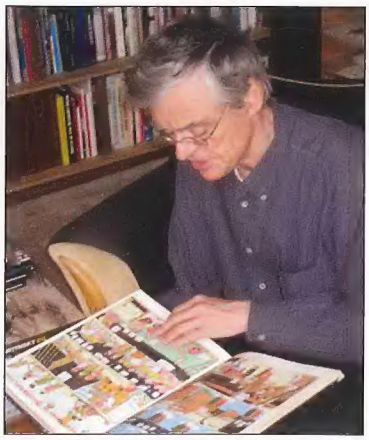

Hij is de meest veelzijdige hedendaagse Belgische stripauteur. Wereldwijd wordt hij erkend als één van de interessantste tekenaars. In 2002 kreeg hij de grote prijs voor zijn hele oeuvre in het stripmekka Angoulême. Zijn grafisch universum is geïnspireerd door Jules Verne, Victor Horta, Franz Kafka en René Magritte. Het beeldverhaal mag dan wel zijn favoriete kunstuiting blijven, toch is hij bijzonder actief in de wereld van de filatelie en de film en heeft hij al heel veel scenografieën bedacht voor grootse exposities en spektakels. We hebben het uiteraard over de 54-jarige Brusselaar François Schuiten. Een grote meneer en we waren dan ook bijzonder vereerd dat hij tijd wilde uittrekken voor een uitvoerige babbel met Brabant Strip.

Het zicht op Brussel vanuit uw atelier is echt prachtig. Wat betekent deze stad voor u ?

Alles, echt waar. Brussel is een heel veelzijdige stad. Een stad die zich maar heel langzaam laat ontdekken. Een chaotische stad met mysterieuze kantjes. Je moet er lange tijd wonen voor Brussel zijn geheimen begint prijs te geven. Ik mag nu wel zeggen dat ik Brussel begin te kennen. Ik heb dat ook echt nodig bij het schrijven en tekenen. Ik teken het liefst zaken die ik door en door ken, die ik zelf doorleefd heb. Toch ontdek ik elke dag nog nieuwe dingen in mijn stad. Ik vind dat je als tekenaar verplicht bent om dingen op papier te zetten die je doorgrond hebt, dingen die je vanuit de kern, vanuit het binnenste kent. Anders voelt dit voor mij als iets heel artificieels aan. Zowel voor de personages als voor de objecten die ik teken, vind ik het heel belangrijk om ze van binnen en van buiten te kennen. Als ik een stoel of een schoen wil tekenen, is er niets beters dan de stoel of de schoen voor mij te zetten en te beginnen. Als ik een bepaald personage wil tekenen, is er niets beter dan een model te laten komen en aan de slag te gaan. De achtergrond leren kennen van wat je tekent, de achterliggende geschiedenis van je personages, de manier waarop bepaalde objecten die je tekent gemaakt zijn, daar draait het voor mij om. Dat vind ik heel belangrijk. Ik vind het bijzonder aangenaam om de intieme banden te voelen met de zaken die mij omringen. Als ik in Brussel rondloop, voel ik me als een spons die alle indrukken opzuigt. Brussel laat zich op die manier heel geleidelijk ontdekken en dat bevalt me enorm.

Atelier van François Schuiten in Schaarbeek. Er staan maar liefst drie tekentafels. De linkse is nog van zijn vader-architect geweest. Uiterst rechts staat een tekentafel die hij van de Brusselse stripmaker Philippe Geluck heeft gekregen

INVLOEDEN EN VORMING

Je kreeg een bijzondere opvoeding in een groot gezin met acht kinderen?

Eigenlijk ben ik het oudste kind van de tweede vrouw van mijn vader. Zijn eerste vrouw is overleden bij de bevalling van haar zesde kind. Toch heb ik nooit het verschil aangevoeld tussen de zes eerste kinderen en de laatste twee. We groeiden op in een wereld doordrongen van schilderkunst, beeldhouwkunst en architectuur. Mijn vader had een heel specifieke mening over de wereld van de kunst. Voor hem stond de wereld van de schilderkunst boven alles. Al onze bezigheden draaiden rond zijn fascinatie voor cultuur: naar musea gaan, aquarellen maken,... Sommige broers en zussen hadden het niet makkelijk met deze heel strikt gestuurde opvoeding. Maar mij beviel

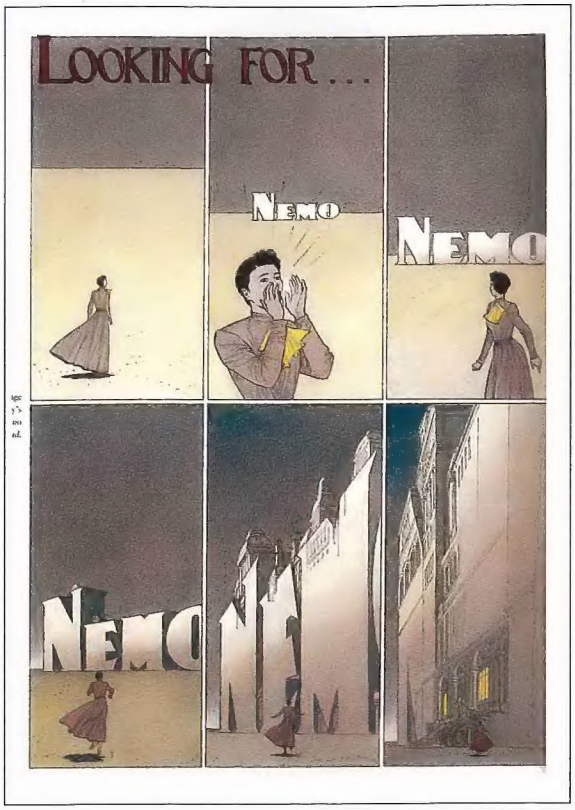

Little Nemo van Winsor McCay

Hommage door Schuiten aan zijn voortdurende bron van inspiratie: het stripalbum Little Nemo in Slumberland van Winsor Mc Cay (geschreven en getekend tussen 1905 en 1914)

deze aanpak van in het begin heel goed. Mijn vader mag je echt wel beschouwen als mijn eerste leraar. Ik vind dat hij misschien nog een betere leraar was geworden dan een uitmuntend architect. Hij heeft me echt de basis van alles geleerd. Hij leerde me schilderijen vanuit verschillende standpunten bekijken en analyseren. Hij legde me de boeiende wereld van de verschillende composities uit. Hij heeft me vooral geleerd om te leren kijken naar de wereld om je heen. Hij toonde me dagelijks schilderijen die ik gedurende enkele seconden mocht bekijken en daarna moest ik ze natekenen. Ofwel moest ik verschillende kleurvlakken uit tijdschriften knippen om er dan onder zijn toeziend oog abstracte composities, stillevens of landschappen mee te maken. Mijn vader ondervroeg me ook dagelijks over schilderijen: wie heeft dit geschilderd ? Welke stijl herken je hierin ? En dat begon al heel vroeg, hoor. Weet je, bij ons lag er met Kerstmis nooit een pop of een elektrische trein onder de kerstboom maar een nieuwe doos kleurpotloden of nieuwe tubes aquarel *(lacht)*. En ondanks het protest in hun jonge jaren, zijn toch heel wat van mijn zussen en broers in de kunstwereld terecht gekomen. En dat is allemaal het gevolg van die opleiding van mijn vader. Dat hebben we echt allemaal aan hem te danken.

Was er plaats voor strips in die jeugdjaren ?

Ja, de grote klassiekers: Kuifje, Guust Flater, Blake en Mortimer en Lucky Luke. Toch is er één bepaald album waarmee ik nog altijd dweep, waaraan ik zo verslingerd ben vanaf de eerste publicatie ervan in het Frans, en dat is toch al geleden van 1969. Ik heb het over het album *Little Nemo in Slumberland* van tekenaar Winsor McCay. Wacht, ik neem het er even bij. *(Schuiten veert recht uit de knusse zetel en loopt recht op zijn indrukwekkende boekenwand af, zonder aarzelen haalt hij er een groot album met rode linnen rug uit, -red..)* Ik herinner me nog heel goed de dag dat ik dit album van *Little Nemo* gekocht heb. Ik was dertien jaar en ik had echt moeten sparen om de strip te kunnen kopen. Zoals jullie zien ging het dan ook om een luxueus, dik, gekartonneerd album in kleur. Ik had dit album leren kennen in de lokale bibliotheek. Het boek stond daar niet in de afdeling strips maar wel bij de kunstboeken en literatuur, naast andere meesterwerken als *Epoxy* (van Cuvelier en Van Hamme, red.) en *La Bravda*, nogal erotisch getinte verhalen. En dat voor een dertienjarige ! *(lacht)*

Waarom is dit album zo bijzonder?

McCay heeft me met dit album echt van mijn sokken geblazen. Niet alleen door de inhoud maar ook door het boek op zichzelf. Dat heel grote formaat... je verdwijnt er bijna in, je wordt er door opgeslorpt. Die linnen rug. Ongelooflijk mooi allemaal. McCay slaagt erin zijn fantastische surreële en magische wereld in strippagina's om te zetten, alsof het een bioscoopfilm is. Verbluffend gewoon. Het hele album is een soort grafische zoektocht van McCay. Voor elke pagina

vindt hij iets nieuws uit. Hij herontdekt zichzelf voortdurend. Ik wou dat ikzelf McCay was geweest. Dat meen ik echt. Wat een geniale tekenaar is hij toch geweest. Ik heb ooit een originele pagina kunnen kopen uit dit album. Ik ben er nog altijd heel fier op. Normaal hangt het hier bij mij thuis maar momenteel heb ik het even tentoongesteld in het Maison Autrique, dat ik samen met Benoît (Peeters -red.) heb gerestaureerd. Voor Benoît en mezelf blijft dit album tot vandaag nog altijd inspirerend werken. Hij blijft voor ons de absolute meester! We proberen net als McCay bij ieder album onszelf in vraag te stellen en iets totaal nieuws uit te proberen.

Las je ook werk van Vlaamse stripauteurs ?
Jazeker, ik hou enorm van het humoristische werk van Willy Vandersteen. De beste periode van Willy Vandersteen vind ik nog altijd de albums uit de periode voor hij bij Lombard en het weekblad *Kuifje* terechtkwam. Ik hield veel meer van de absurde humor van *'t Prinske* en de allereerste avonturen van Suske en Wiske. Ik vond de albums uit de Blauwe Reeks véél te serieus. Voor mij was dat geen echte Vandersteen meer. Weet je, ik voel me in mijn hoofd nog altijd een Vlaming. Ook al spreek ik nauwelijks Nederlands en begrijp ik het ook niet erg goed. Je moet weten dat de *roots* zowel van mijn vaderskant als van mijn moederskant in Nederland liggen. De naam Schuiten spreekt voor zich, hé *(lacht)*. En vreemd genoeg hebben beide families ook dezelfde route afgelegd: vanuit Nederland trokken ze op een bepaald moment naar Vlaanderen om zich uiteindelijk in Brussel te vestigen. Vandaar wellicht dat ik dat bizarre gevoel heb dat ik enerzijds beïnvloed ben door de Franstalige cultuur maar dat een deel van mijn hersenen toch ook Vlaams aanvoelt. In deze woelige tijden is het helemaal niet politiek correct om te zeggen dat ik me Vlaming voel zonder echter 'Vlaams' te praten *(lacht)*.

Wat vond vader van die interesse voor strips ?
Mijn vader hield helemaal niet van strips. Hij beschouwde het als een minderwaardige kunstvorm. Mijn vader dweepte zoals ik zei met architectuur en schilderkunst. Ik heb mijn interesse voor strips aan mijn twaalf jaar oudere broer Luc te danken. Hij nam me vaak op schoot en leerde me grote klassiekers kennen als *Het Gele Teken* van

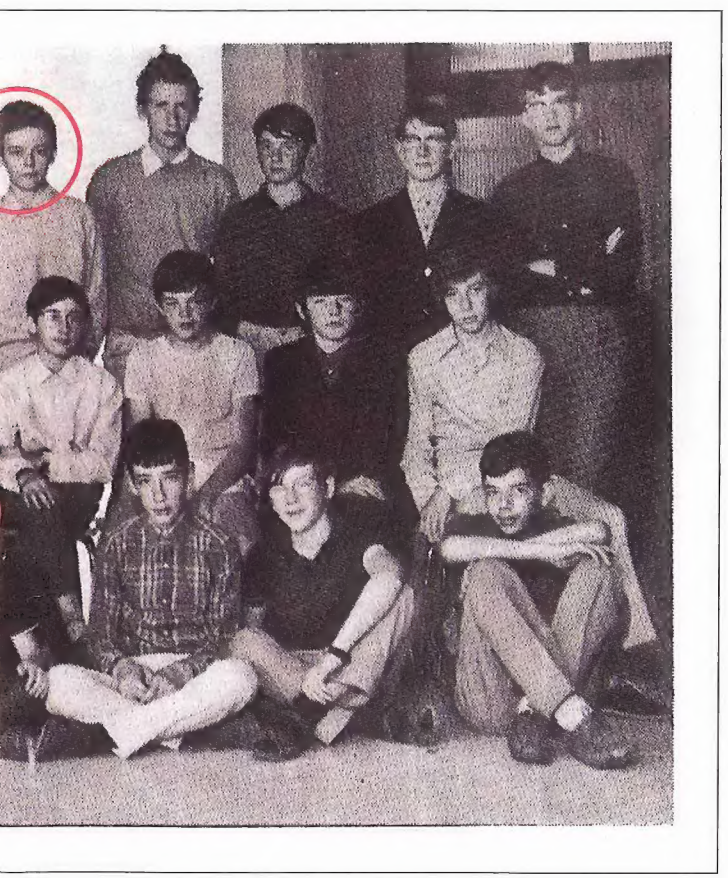

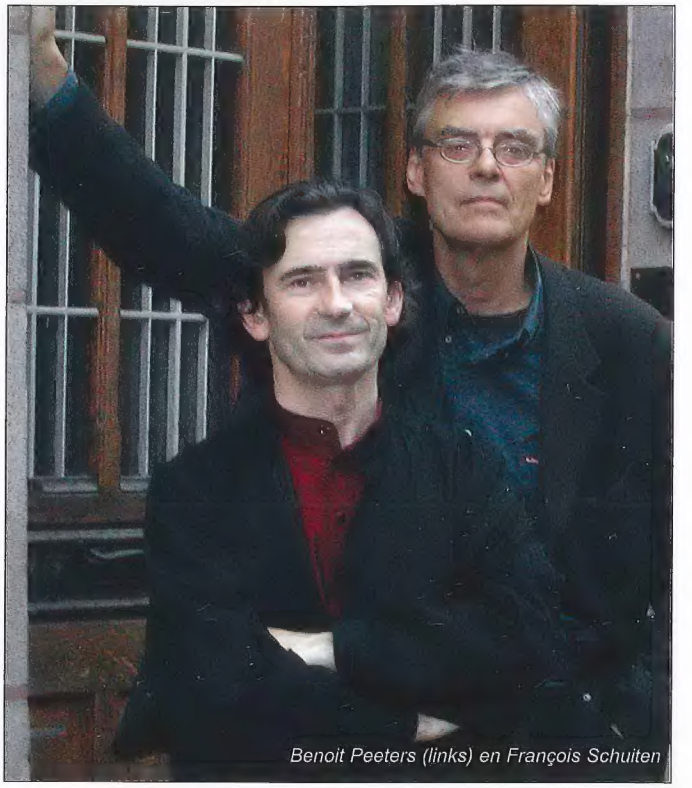

Benoit Peeters (links) en François Schuiten

Blake en Mortimer. Mijn vader hield slechts van enkele stripauteurs zoals Pratt, Cuvelier en Comès. Humoristische strips kon hij echt niet appreciëren. Franquin vond hij bijvoorbeeld echt niet goed. Een mens kan zich soms vergissen, hé *(lacht)*.

Heeft hij zich verzet tegen je droom om striptekenaar te worden?
Niet echt. Toen hij zag hoe ik op mijn zestiende al een verhaal kon publiceren in de Belgische editie van *Pilote*, wist hij wel dat deze wereld écht mijn ding was. Toch bleef mijn vader hopen dat ik op een dag toch zou kiezen voor de schilderkunst of voor het beroep van architect. Voor mij was mijn eerste officiële publicatie de echte déclic die mij deed beseffen dat striptekenaar worden geen droom meer was, maar iets bereikbaars. Ik vond het schitterend hoe ik op zo'n jonge leeftijd in een blad stond tussen alle grote namen van die tijd - eind jaren zestig- zoals Druillet, Gottlib, Fred en Valérian. *Pilote* deed me echt dromen in die jaren. Mijn voorliefde voor het weekblad *Kuifje* en *Robbedoes* was toen al weggeëbd. De kans om zo jong in *Pilote* verhalen te kunnen publiceren, was voor mij iets buitengewoons.

Laten we het dan eens hebben over Benoît Peeters, je rechterhand. Zijn naam viel al enkele keren. Wanneer en hoe hebben jullie elkaar eigenlijk leren kennen?
Dat was in 1968. We waren toen twaalf jaar oud en zaten in dezelfde school, Don Bosco. Vreemd aan onze ontmoeting was, dat we heel snel samen aan de slag gingen. Het klikte meteen en onze lange gesprekken mondden vrijwel onmiddellijk uit in concrete realisaties. Onze vurige discussies zorgden van bij het prille begin voor vuurwerk. We bedachten heel snel een eigen tijdschrift. Het stripblaadje heette *Go*. Nog vreemder : de manier waarop we toen verhalen maakten, is tot op de dag van vandaag onveranderd gebleven. We zetten ons samen en beginnen aan elkaar verhalen te vertellen die we heel graag zouden uitwerken. Zo werken we vandaag de dag nog altijd. Ongelooflijk eigenlijk! Benoît bedacht de verhaallijn, ik vulde hier en daar wat aan, dan werden de dialogen geschreven en begon ik te tekenen. Die kruisbestuiving tussen ons beiden creëert een soort derde auteur.

Klasfoto uit de oude doos. Je herkent een 12-jarige François Schuiten (rechtstaand, vierde van links) en Benoît Peeters (zittend met bril) tijdens hun schoolperiode in het Brussels Don- Boscocollege

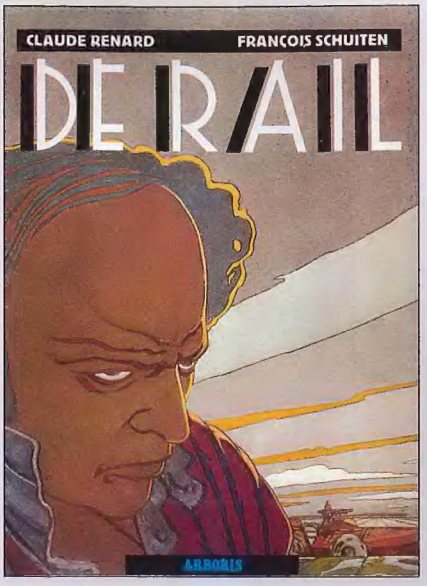

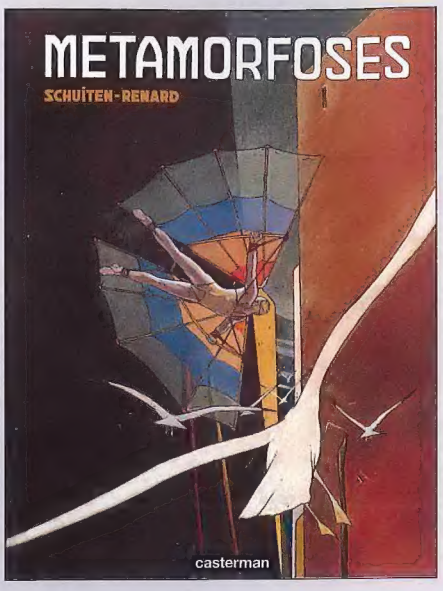

Van links naar rechts:
Cover van de 1se druk van De Medianen van Cymbiola (1982, Arboris)
Cover van de 1ste druk van De Rail (1983, Arboris).
Cover van de integrale versie Metamorfoses (2008, Casterman), bevat twee eerder verschenen albums : De Medianen van Cymbiola en De Rail.

Een beetje zoals Loisel en Tripp werken aan hun reeks *Magasin General* ? (zie BSM 164 -red.)
Inderdaad, da's een goed voorbeeld om mee te vergelijken. Je kan niet zeggen dat Benoît de scenarist is van *De Duistere Steden* en ik de tekenaar. Nee, het is een gezamenlijk werk waarbij we elkaar constant aanvullen en op die manier ontstaat een soort derde auteur met stukjes van ons beiden erin.

Hebben jullie al die jaren nauw contact gehouden ?
We hebben elkaar een tijdje uit het oog verloren toen Benoît naar Parijs trok voor zijn studies filosofie aan de Sorbonne-universiteit. Maar we kwamen opnieuw samen toen ik mijn eerste verhaal publiceerde in *Métal Hurlant* in 1972 samen met mijn broer Luc.

Op uw zestiende mocht u al werk publiceren in *Métal Hurlant* !
Inderdaad, ik was veruit de jongste auteur die mocht publiceren in dat blad. Op dat moment besefte ik dat niet zo goed, maar na enkele jaren ben ik toch beginnen inzien hoe uniek dat was. Ik ben Jean-Pierre Dionnet nog altijd heel dankbaar voor deze unieke kans. Dionnet was zelf stripscenarist en hij was het ook die samen met Moebius, Druillet en Farkas het blad uit de grond had gestampt. Als een soort tegenreactie tegen de te brave stripwereld in de jaren zeventig. Het was tijd voor iets helemaal nieuws. Het verhaal dat ik toen mocht publiceren is later verschenen in het album *Carapaces*. Dit album is dit jaar trouwens integraal herdrukt bij uitgeverij Casterman.

Aan het Brusselse Sint-Lucas maakte je kennis met Claude Renard, een van de leerkrachten.
Claude was heel belangrijk voor mij. Hij was de man die me in Sint-Lucas een nieuw stripuniversum heeft laten ontdekken. Zoals ik zei, was de tijd dat ik dweepte met het weekblad *Kuifje* en *Robbedoes* toen voorbij en ik was op zoek naar iets nieuws. Samen met mijn medestudenten associeerden we ons liever met de publicaties in *Pilote* en *Métal Hurlant*. Ik herinner me nog dat mijn ogen bijna uit mijn kassen rolden toen ik de eerste keer bladerde in enkele magazines van *Métal Hurlant*... Ik leerde er een nieuwe manier van vertellen kennen, nieuwe manieren om grafisch je verhaal uit de doeken te doen: een openbaring ! Mijn medestudenten voelden zich ook tot dit genre aangetrokken en zo stampten we samen het tijdschrift *Le 9e Rêve* uit de grond.

Tussen die studiemakkers vinden we nogal wat grote namen terug, volgens Yves Swolfs (zie BSM 173 –red.).
Dat klopt inderdaad. Ik heb er samen met Philippe Berthet, Andréas, Bézian, Cossu en uiteraard Yves Swolfs gestudeerd.

Zien jullie elkaar nog vaak ?
Weet je, strips maken is een solitaire bezigheid. Je bent heel vaak urenlang alleen bezig. Het is een monnikenwerk. Tekenaars hebben enkel kans om elkaar te ontmoeten tijdens stripfestivals. Ik hou niet van stripfestivals en signeersessies. Dus ligt het voor mij wat moeilijker om contact te houden met mijn vroegere medestudenten en huidige collega's. Ik volg en lees wel wat ze publiceren maar hen echt nog ontmoeten, zit er niet veel meer in. Met andere vrienden die ik in die tijd heb gemaakt, houd ik wel nog heel veel contact. Zo zie ik nog heel regelmatig Benoît Sokal en Alain Goffin.

Yves Swolfs heeft ons uitvoerig verteld over de befaamde *soirées* waarop jullie elkaars stripplaten bekritiseerden en elkaar verder hielpen. Herinner je je die tijd nog?
Ja, dat waren zalige momenten. Ik woonde toen nog bij mijn ouders en ze hadden een aparte ruimte waar we ons konden terugtrekken om te overleggen en te discussiëren. We gebruikten het als een echt atelier. Claude Renard en ik kwamen er samen om te werken aan *De Medianen van Cymbiola*. Ook Yves Swolfs, Chantal de Spiegeleer en vele anderen kwamen er langs. We werkten samen op school en nadien kwamen we opnieuw bij elkaar bij mij thuis. Dat zorgde voor een band, voor een unieke wisselwerking. We deelden onze opzoekingen, onze onzekerheden, maar ook onze passies. Ik herinner me nog hoe Yves lyrisch kon worden als hij over muziek begon. Hij is een uitstekend gitarist, moet je weten.

CYCLUS VAN DE DUISTERE STEDEN

Hoe kwam je in contact met Casterman?
De oprichters van het blad *A Suivre* Didier Plateau en Jean-Paul Mougin, waren op zoek naar een aantal jonge stripmakers die in hun blad mochten publiceren. Zo kwamen ze in Sint-Lucas terecht waar ze mij en tal van andere studenten de kans boden om verhalen te brengen in hun blad. Uiteraard volgde uitgeverij Casterman het blad op de voet.

Waarom ontstond de reeks *De Duistere Steden* pas nadat *De Muren van Samaris* en *De koorts van Urbicande* als aparte albums verschenen waren?
Ondanks het gegeven dat we *Samaris* en *Urbicande* als aparte albums hadden opgebouwd, voelden Benoît Peeters en ik achteraf

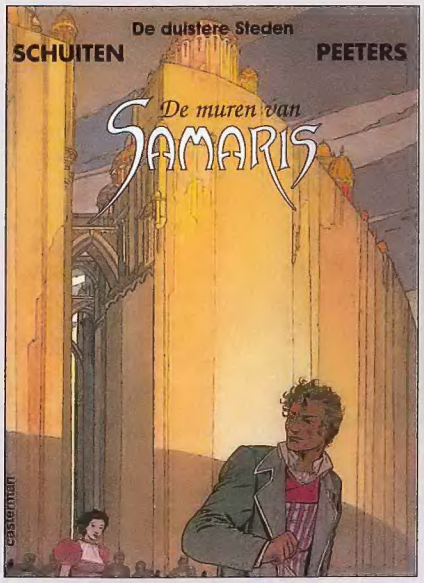

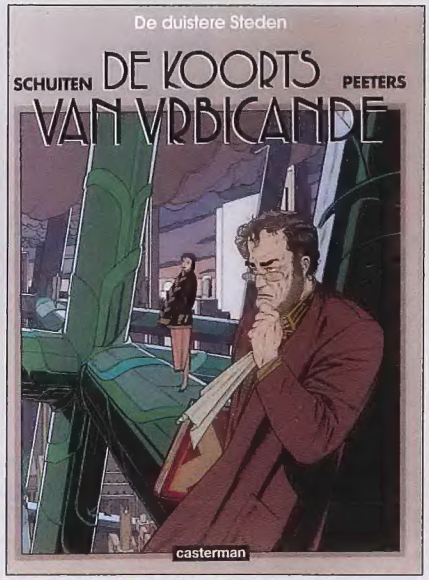

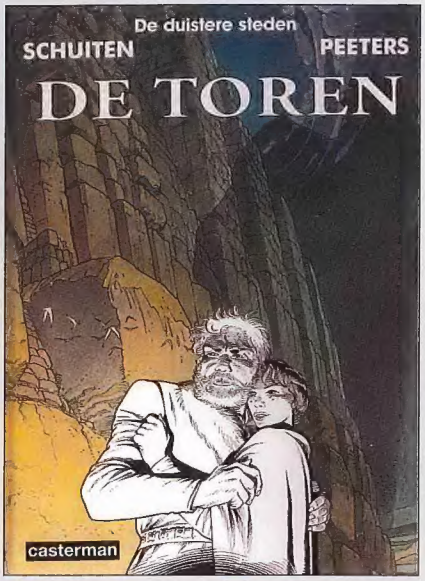

Van links naar rechts:
Cover van De Muren van Samaris (HC-versie uit 2000, Casterman)
Cover van De Koorts van Urbicande (HC-versie uit 2000, Casterman)
Cover van De Toren (HC-versie uit 1998, Casterman)

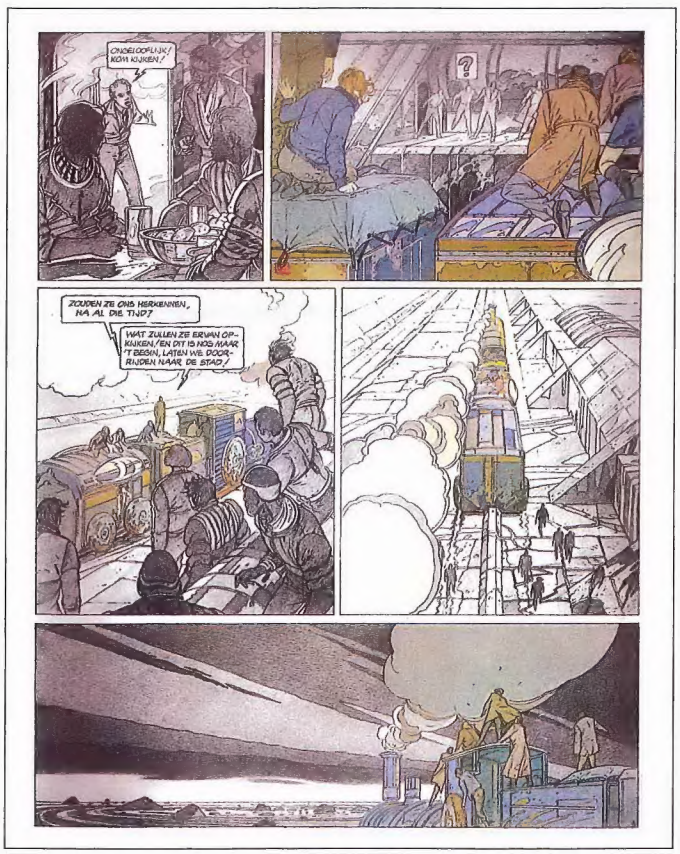
ONGELOOFLIJK! HOE KUNNEN ZE ONS HERKENNEN, NA AL DIE TIJD?
WAT ZULLEN ZE ERVAN OPKIJKEN, EN DIT IS NOG MAAR 'T BEGIN. LATEN WE DOORRIJDEN NAAR DE STAD!

Schuiten doet niets liever dan zich als tekenaar voortdurend voor nieuwe uitdagingen te stellen. In De Rail uit 1983 experimenteert hij met het gebruik van kleur en zwart-wit binnen één en hetzelfde album, meer zelfs nog : binnen één en hetzelfde plaatje

aan dat er toch een verband was tussen beide verhalen. Ergens waren beide verhalen verwant door het universum waarin ze zich afspeelden. Een wereld gedomineerd door de architectuur in feite. De titel *Duistere Steden* werd bedacht door Jean-Paul Mougin, de hoofdredacteur van het magazine *A Suivre*. We zaten op een dag samen in de wagen toen we het hadden over één mogelijke gezamenlijke titel voor onze verhalen. Jean-Paul kwam met *De Duistere Steden* op de proppen en Benoît en ikzelf vonden dat geen slecht voorstel. We besloten die titel te behouden tot we zelf iets beters zouden bedenken. Maar zoals jullie nu wel beseffen, hebben we nooit een betere titel kunnen vinden... *(lacht)*

Je vertelde in eerdere interviews dat de verhalen van *De Duistere Steden* sterk geïnspireerd worden door onder andere Jules Verne, Franz Kafka en René Magritte.
De fantastische wereld van Jules Verne heeft me altijd al geboeid. Zijn bijna visionaire romans deden me als kind al wegdromen en dat is nooit meer veranderd. Het werk van Kafka heb ik pas veel later leren kennen. Als adolescent verslond ik Kafka's werk en die bewondering is ook altijd gebleven. Het surrealisme van Magritte is ook iets dat me enorm aantrekt. Magritte is altijd een schilder geweest die enkel datgene op een doek zette dat hij echt heel goed kent. Zijn eigen bed, zijn schoorsteenmantel, zijn eigen straat, zijn echtgenote,... kortom allemaal zaken uit zijn directe omgeving die hij door en door kent. Ik voel me net als hem. Ik teken het liefst objecten die ik ken, die ik van foto's of van de voorwerpen zelf kan natekenen.

Is het een bewuste keuze om af en toe een personage uit vroegere albums te laten terugkeren ?
Oh nee, helemaal niet. We doen dat enkel voor ons eigen plezier. Je moet weten dat Benoît en ik van bij het begin heel goed wisten waar we naartoe wilden met onze verhalen. We wilden iedere keer een album maken dat op zichzelf, autonoom bestond en apart kon gelezen worden. Zo kunnen lezers op elk moment in de reeks instappen of ermee stoppen *(lacht)*. In die tijd was er die nieuwe trend van stripromans, auteursromans en stripnovellen, sterk beïnvloed door het blad *A Suivre*. We wilden onszelf niet in een keurslijf dwingen van reeksen met één vast hoofdpersonage, één vaste slechterik. Ook op technisch vlak proberen we voor elk album iets nieuws uit. Alles is mogelijk. De vrees voor het witte blad, de vrees dat we op onze bek kunnen gaan, geven Benoît en mezelf het plezier en de volle *goesting* om er weer het beste van te maken. Ik wil niet vervallen in automatismen. Als je als tekenaar in automatismen vervalt, verdwijnt ook de emotie uit je tekeningen. Ik zie onmiddellijk aan tekeningen van collega's of ze nog wel hun hemd hebben nat gemaakt of ze op automatische piloot aan het werk zijn of niet. Benoît en ik stellen ons hierbij iedere keer op als debutanten. Vandaar de voortdurende afwisseling in formaat van de albums, kleur, zwart/wit, kleur en zwart/wit samen, enz. Het enige wat alle albums verbindt, is het surreële decor en het universum gedomineerd door architectuur. Voor de rest permitteren we ons een volledige vrijheid, geen verplichtingen die blokkerend kunnen werken bij het ontstaansproces van onze verhalen.

Schuiten genoot ervan om Mary von Rathen (uit Het Scheve Kind) opnieuw te laten optreden in het tweeluik De Theorie van de Zandkorrel. Toch staat Schuiten erop dat elk album van de reeks De Duistere Steden als een losstaand album kan gelezen worden. Een kleine verwijzing naar een vroeger album (zoals hier) kan natuurlijk wel altijd

Voor de albums van *De Duistere Steden* zoeken jullie steeds naar vernieuwing. Is het dan niet jammer dat Casterman alle albums heruitgeeft in hetzelfde uniforme formaat ?
Oh nee, absoluut niet, integendeel. Het is op onze eigen vraag dat dit nu gebeurt. We houden zelf supervisie en controle over alles. Het is echt een van onze stokpaardjes dat onze albums en strippagina's er perfect uitzien. Onze lezers verdienen niet alleen goed vertelde verhalen, ze moeten ook mooi uitgegeven zijn. Dat was een probleem aan het worden bij bepaalde herdrukken van onze albums. Benoît en ik gruwen echt van minderwaardig drukwerk, kwalitatief minder goed papier enzovoort. Daarmee verraden we onszelf en onze lezers, vonden we. We hadden ook wel door dat het grote formaat van bepaalde albums, zoals *De Archivaris*, de stripwinkeliers voor praktische problemen stelde. De albums pasten niet in de rekken, moesten ergens afzonderlijk worden gestockeerd. En dat vonden we wel jammer. Het is zeker niet uit winstbejag dat we al die herdrukken laten maken. Het is een heel arbeidsintensief werk om alles opnieuw in te scannen. Ik beschouw het als een pact met de lezers. Ik vecht ervoor opdat mijn albums perfect worden uitgegeven. Ik kan me nadien niets verwijten want ik heb er tenminste alles aan gedaan.

Zitten alle originele pagina's van al die albums nog in je archief?
Inderdaad, gelukkig maar. Ik verkoop zelden of nooit originelen. Daardoor is zo'n volledig herziene herdruk ook mogelijk. We kunnen aan de slag met de originelen want ik heb ze nog allemaal. Het grote voordeel is dat we nu een resultaat kunnen brengen dat beter is dan het origineel. Er is de computer, beter papier, nieuwe druktechnieken ... Ik ben daar heel obsessief in. Alles moet perfect zijn. Sommige titels heb ik zelf hertekend omdat die bij de eerste drukken met computer werden gemaakt. Het is echt een titanenwerk. Ik ben er nu nog altijd mee bezig. Ik vind het niet OK om originele strippagina's te verkopen. Een afgewerkte stripplaat is niet enkel van de tekenaar of de scenarist, is ook geen eigendom van de uitgever en ook niet 100 % van de lezer. De strippagina's moeten er zijn om boeken te maken, niet om bij iemand in een map terecht te komen en nooit meer het daglicht te zien. Ze moeten ter beschikking blijven voor de lezers van morgen. Ik ben nu echt fier op de collectie. We hebben er heel veel tijd ingestoken en ik vind dat je dat kan zien. Het ergste voor mij is om een verhaal waar je jaren aan hebt gewerkt met heel je hart, gepubliceerd te zien worden op een kwalitatief slechte manier. Dat is een echte nachtmerrie voor mij. Ik mag er gewoon niet aan denken.

Jullie maken vaak gebruik van metaforen.
Voor Benoît en mij is dat de ideale manier om de maatschappij waarin we leven te observeren en te bekritiseren. Letterlijk kritiek geven op de maatschappij vind ik niets voor mij. Er zijn stripmakers die dat veel beter kunnen dan ik. Ik neem met Benoît liever wat afstand. We vinden het heel belangrijk om niet belerend over te komen. Wat ons interesseert is verhalen vertellen rond uitvindingen, vreemde en onverklaarbare natuurfenomenen of de absurditeit van bepaalde facetten van ons dagelijks leven. Met heel weinig elementen toch een boeiend verhaal vertellen, dat is wat ons drijft en boeit. We willen niet de pretentie hebben om nodeloos ingewikkelde verhalen te bedenken met een gecompliceerd kluwen van personages en meerdere ver-

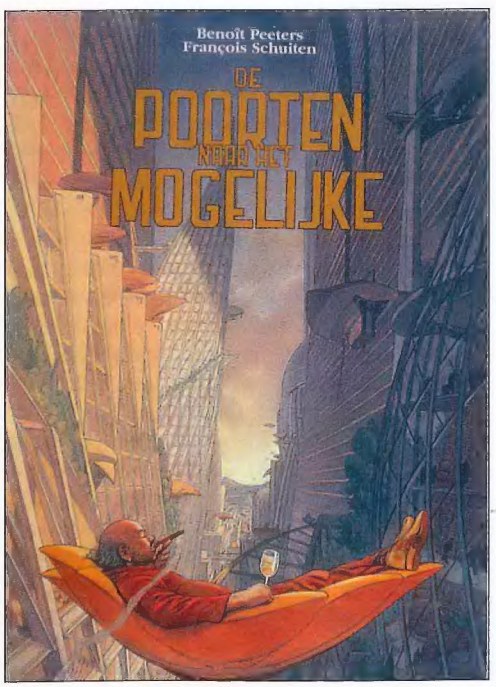

Links:
In 2005 organiseerde vzw BeeldBeeld in Leuven een grote tentoonstelling rond het werk van François Schuiten en Benoît Peeters. Dat jaar publiceerden een aantal kranten (Le Soir, De Morgen, Courrier International en Il sole 24 ore) wekelijks een hele krantenpagina samengesteld door beide auteurs. Nadat ze in De Duistere Steden de "Toekomst van het verleden" verhaald hadden, gaven Schuiten en Peeters op deze verzonnen krantenpagina's vorm aan de toekomst van onze hedendaagse wereld, onder de titel De poorten van het mogelijke. "Mogelijke" staat voor de mogelijke toekomst, waarin techniek en cultuur verder evolueren in allerlei vreemde maar steeds aannemelijke richtingen

Rechts:
Cover Brüsel (HC-versie uit 1992, Casterman)

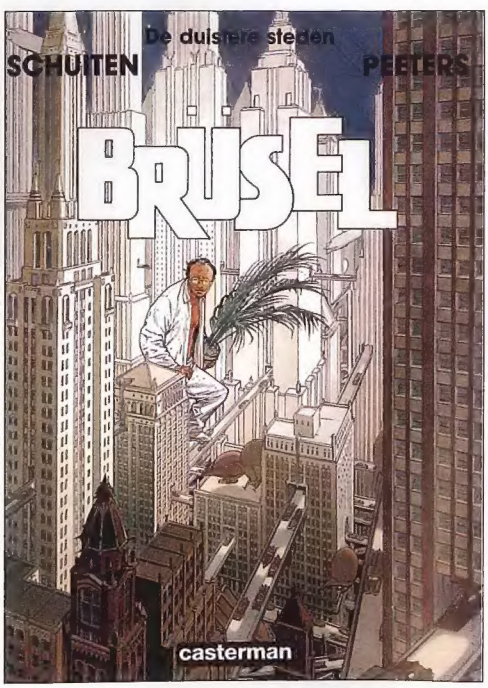

Links:
Cover van Het Scheve Kind (1996, Casterman).

Rechts:
Rode draad in Schuitens oeuvre : Verwonderde blikken over de lichamelijke afwijking van Mary von Rathen (uit Het Scheve Kind)

Onder:
In De Toren gebruikt Schuiten enkel zwart-wit tot hoofdpersoon Giovanni Battista helemaal op het einde van het album een schilderij ontdekt in kleur. Er gaat letterlijk een wereld voor Giovanni open door deze ontdekking.

haallijnen. Onze verhalen moeten dat mysterieuze, surrealistisch kantje behouden. Ze hebben dan ook een lang rijpingsproces nodig. Het gebeurt vaak dat we meer dan tien jaar doen over het uitwerken van een bepaald thema. Uiteraard zijn er ook projecten die tijdens het rijpingsproces geblokkeerd geraken en in een of andere lade van mijn atelier terechtkomen.

Het moet toch frustrerend zijn dat heel veel uren werk nooit tot iets concreets leiden. Is dat geen enorm tijdverlies ? Tijd die aan heel wat andere zaken had kunnen besteed worden...
Dat is een goede vraag *(twijfelt even en zucht).* Er zijn inderdaad ontelbare projecten voor strips, storyboards voor films, ontwerpen voor exposities, volledige scenario's... die nooit het daglicht hebben gezien. Er is heel veel waaraan ik heb gewerkt, dat onzichtbaar blijft. Dat is inderdaad jammer.

Waarom concentreer je jezelf dan niet meer op de wereld van de strip ?
Ja, soms vraag ik me dat ook af. Maar dat gevoel verdwijnt heel snel. Je moet weten dat ik nooit alleen strips zou kunnen maken. Strips maken blijft centraal staan. Strips maken blijft het belangrijkste van al mijn bezigheden. Maar enkel en alleen strips maken zou me heel snel uitputten en inspiratieloos achterlaten. Ik heb al die zijsprongen in film, expo's en scenografieën écht nodig om geïnspireerd en met volle overtuiging creatief te kunnen blijven. Al die andere zaken voeden me om nieuwe stripalbums te maken. Ze verrijken me met nieuwe ideeën, gevoelens en inzichten. Ik wil niet van 's ochtends tot 's avonds aan mijn tekentafel gekluisterd zitten. Ik wil me laten inspireren door de wereld die me omringt. Ik mag er niet aan denken om telkens eenzelfde soort album te maken. Nee, elke keer moet het iets verrassends, iets nieuws zijn. Ik vind het zalig om voor een wit blad te zitten en mezelf kwetsbaar op te stellen, niet wetend hoe ik mijn nieuw verhaal zal gaan vertellen. Dat gevoel van debutant te zijn, dat is niet altijd evident, maar voor mij werkt het wel motiverend.

Wat is je favoriete album ?
Ik houd het meest van *De Toren* en *Het Scheve Kind*. Het zijn twee albums waarbij Benoît en ik onmiddellijk het gevoel hadden dat alles goed zat. Dat er geen verbetering mogelijk was. Bij de herdrukken hebben we ook quasi niets veranderd. Toch is er geen enkel album waar ik 100% tevreden over ben. Ik ben daar te perfectionistisch voor. Tegelijk werkt deze ingesteldheid motiverend om bij elk nieuw album te proberen nog net iets beter te doen dan bij het voorgaande. Weet je dat ik de allereerste verhalen die ik heb gemaakt in *Carapaces* nog altijd tot mijn beste verhalen reken? Ik ben niet het type dat niet meer

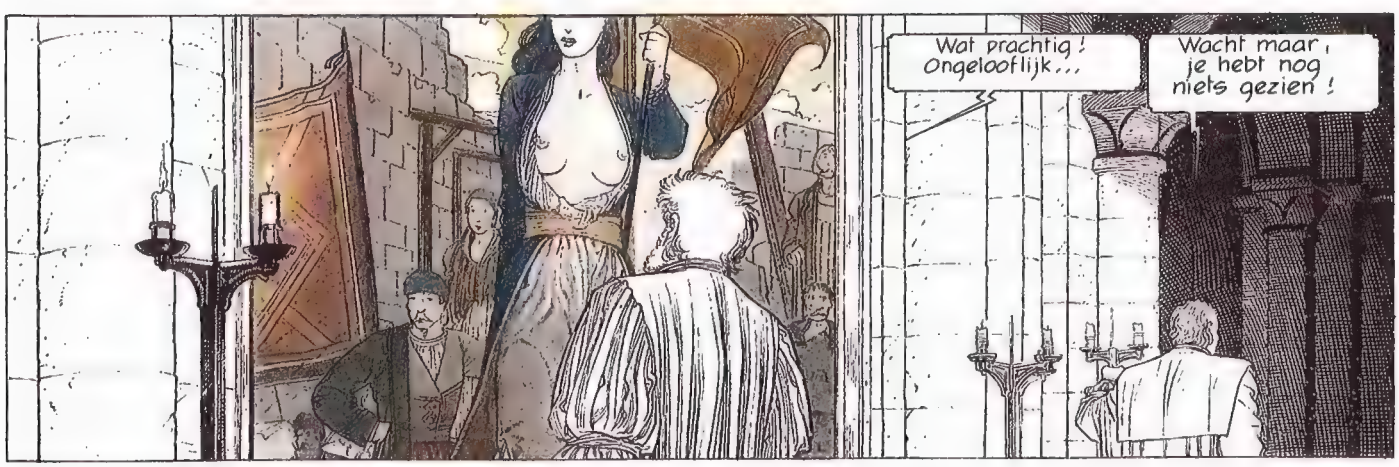

herinnerd wil worden aan zijn vroegere werken. Je zal me nooit horen zeggen *"Wat ik nu teken is veel beter dan de albums van dertig jaar geleden!"*. De graad van voldoening en tevredenheid over een bepaald verhaal kan van kleine dingen afhangen. Op een bepaald moment vond ik *Brüsel* niet meer zo goed. De laatste jaren heb ik er toch een goed gevoel over gekregen. Vreemd, maar bij mij gaat dat zo.

Hoe belangrijk is documentatie?
Een grondige documentatie betekent echt alles voor mij. Ik moet echt in de juiste sfeer van het verhaal komen om aan de slag te kunnen gaan. Zo dompel ik me nu onder in de sfeer van treinen, stations en alles wat ermee te maken heeft. Ik heb onlangs urenlang in een stoomlocomotief tussen Brussel en Mechelen doorgebracht enkel en alleen om écht in de sfeer te komen van mijn nieuwe verhaal. Ik moet echt alles zelf ondervinden en meebeleven.

De verhalen werden altijd gemaakt met familie, kennissen en vrienden. Kan je het verschil in samenwerking eens uitleggen met Claude Renard, Luc Schuiten en Benoît Peeters ?
Claude Renard en ik waren allebei tekenaar en scenarist. We werkten zelf op elkaars pagina's. Zo dicht lagen onze tekenstijlen bij elkaar. We gomden en hertekenden op elkaars platen, tekenden elkaars personages. Dat was ongezien in die periode. Ook nadien is dit niet veel meer gebeurd. Ik ken enkel Dupuy en Berbérian die nu ook zo werken. Claude en ik zijn wel altijd vrienden gebleven. Gisteren hebben we nog gebeld met elkaar.
Mijn broer Luc was scenarist maar hij gaf toch ook soms voorstellen bij bepaalde tekeningen. Voor een amateur op vlak van scenario's schrijven heeft hij toch schitterende dingen op papier gezet. Het verhaal *NogegoN* bijvoorbeeld vind ik nog altijd verbluffend. Het idee van een symmetrisch verhaal als een lang palindroom vond ik gewoon ongelooflijk goed gevonden. De uitwerking ervan heeft ons wel wekenlang bloed, zweet en tranen gekost. Met Benoît werken we echt vanaf het prille begin samen aan het verhaal. Hij schrijft de dialogen, maar ik kan er toch ook tussen komen om wat bij te sturen. Ik zet dan alles om in tekeningen. Alle verhalen ontstaan vanuit een gezamenlijk overleg en lange discussies.

Werk je momenteel aan een nieuw album van *De Duistere Steden*?
Nee, ik werk voor het eerst aan een verhaal dat ik helemaal zelf maak. Benoît heeft nu immers heel veel werk met het voltooien van een biografie over een Franse filosoof. Mijn storyboard is af, de pagina-indeling is klaar. Meer mag ik er nog niet over zeggen.

Het schitterende station van Schaarbeek waar in 2012 het treinmuseum zijn deuren zal openen. Schuiten is heel nauw betrokken bij het ontwerpen en uitbouwen van dit museum. Ook in zijn volgende stripalbum zal alles rond treinen draaien

Misschien toch een tipje van de sluier oplichten, exclusief voor onze lezers in Vlaanderen en Nederland ?
Ok, een heel klein tipje dan. Daarnet vertelde ik al dat ik me nu volop in de sfeer van treinen aan het inleven ben. Jullie zien op mijn tekentafel ook boeken over treinen en schaalmodellen van locomotieven staan. Wel, mijn volgende album zal helemaal rond treinen draaien. Logisch ook, want ik ben al geruime tijd bezig met het voorbereiden van de opening van het *Musée du Train*. De opening van dit museum is voorzien voor 2012 en zal hier in Schaarbeek te bezoeken zijn. Ik zit dan ook volledig in de sfeer van stations, treinen, spoorwegen... Het was voor mij dan ook een evidentie dat mijn eigen verhaal zich in diezelfde sfeer zou afspelen. Maar beloofd, daarna komt er een nieuw album van *De Duistere Steden*. Benoît en ik geven deze reeks zeker nog niet op *(lacht)*.

SCHUITEN IN DE WERELD VAN DE CINEMA

Het lijstje van films waaraan je hebt meegewerkt, leest ook bijzonder indrukwekkend. Te beginnen met een film uit 1994, *Taxandria.* Ik ken regisseur Raoul Servais al heel lang. Ik hou enorm van zijn fantastisch universum. Ik voelde me heel nauw betrokken bij zijn denkwereld. Het maken van *Taxandria* was een zware bevalling. Noch Raoul, noch ikzelf zijn tevreden over het eindresultaat. Ons project verdiende veel beter *(zucht)* .

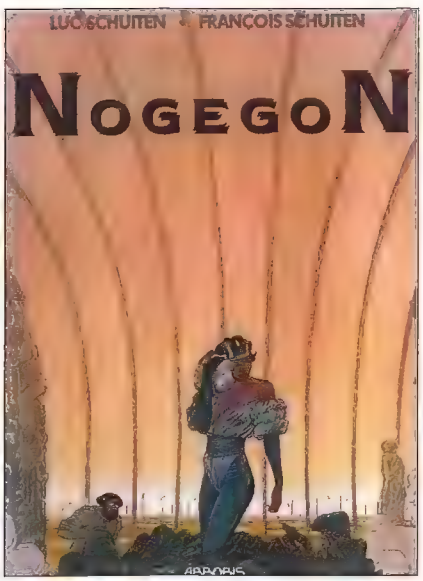

Links: Cover en achterkant van de mysterieuze palindroomstrip NogegoN (1991, Arboris)

Rechts:
Fragment uit de eerste versie van het op Taxandria geïnspireerde album Herinneringen aan het Eeuwig Heden uit 1993

Geheel rechts:
Hetzelfde fragment maar in de volledig herziene versie van vorig jaar. Geen knippen, plakken of photoshop... Schuiten heeft gewoon op de originele tekening uit 1993 gegomd en opnieuw getekend. De originele plaat uit 1993 bestaat als dusdanig niet meer !

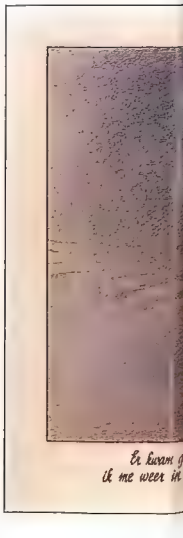

Boven: Cover van de inschuifbox van de 1ste druk van Herinneringen aan het Eeuwig Heden (1993, Arboris)
Rechts: Cover van de heruitgave en volledige herziene versie van Herinneringen aan het Eeuwig Heden (2009, Casterman).

Het album *Herinneringen aan het eeuwig heden* is gebaseerd op de film en de wereld van Taxandria. Het album verscheen al in 1993. Vorig jaar koos je ervoor om het opnieuw uit te brengen met een nieuwe cover en heel veel aangepaste tekeningen binnenin. Waarom ?
Ik had echt het gevoel dat dit verhaal nog niet helemaal verteld was. Ik heb dat vaak met verhalen. Als ik niet het gevoel heb dat het 100 % af is, dan verdwijnt het in een lade. Elke keer toen ik die lade opende, voelde ik dat Benoît en ik dit album echt moesten herwerken. Alle weggelaten scènes, alle storyboards, al het opzoekingswerk dat ik met Raoul Servais gedaan had, het was er nog. Ik moest en zou er echt iets mee doen. Vorig jaar is het er dan eindelijk van gekomen. Indien ik de originelen al had verkocht, was dit onmogelijk geweest, snap je? Een van de voordelen van alles bij te houden, hé. Alles opnieuw hertekenen had ik zeker niet gedaan. Hier en daar wat veranderen en vooral verbeteren, dat was zo wel mogelijk.

Hoe zijn die tekeningen dan herwerkt? Volledig opnieuw getekend of geknipt en geplakt ?
Oh nee, gewoon weggegomd wat me niet meer beviel.

Euh... pardon? Je hebt op de eigenlijke originelen van 1993 zitten gommen en hertekenen ?
(lacht met onze verbaasde gezichten) Inderdaad. Daar heb ik totaal geen problemen mee. De pagina's zoals die in het album van 1993 staan, bestaan dus niet meer. Ik vind dat niet erg. Ik zei het eerder al. Voor mij is het belangrijkste dat de lezers een goed verhaal te lezen krijgen en als ik aan een ouder verhaal iets kan wijzigen waardoor ik het gevoel krijg dat het verhaal daardoor een meerwaarde krijgt, dan is dat voor mij het enige wat telt. Benoît en ik hebben het volledige verhaal herbekeken tijdens een reis in Cuba. De omgeving kon niet beter zijn. Cuba is toch ook een beetje een land dat is stilgevallen net als *Taxandria*. Daar hebben we het nieuwe verhaal besproken en de scènes bekeken die hertekend moesten worden en ook beslist welke sequenties moesten toegevoegd worden. Een echt huzarenstukje, maar het is ons gelukt, denk ik.

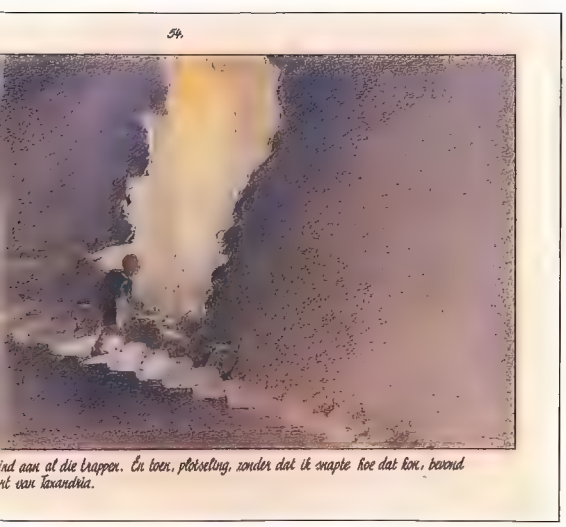

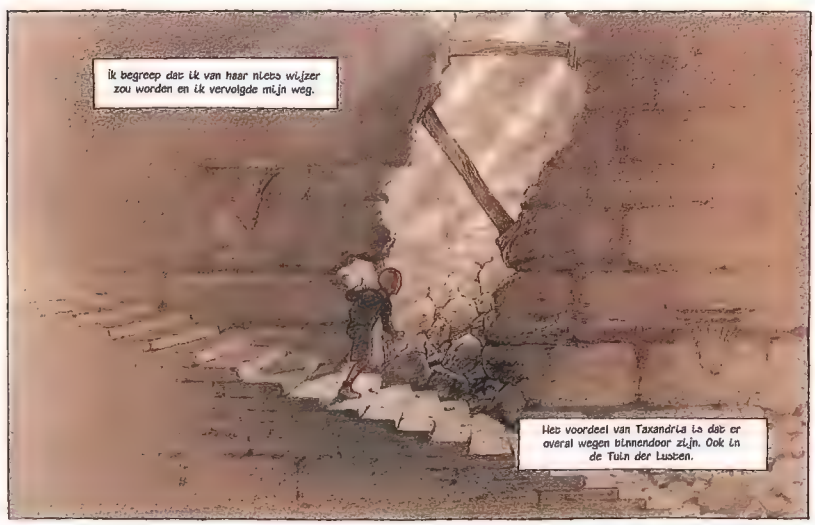
Ik begreep dat ik van haar niets wijzer zou worden en ik vervolgde mijn weg.
Het voordeel van Taxandria is dat er overal wegen binnendoor zijn. Ook in de Tuin der Lusten.

Nu ben je wél helemaal tevreden over het album, veronderstellen we ?
Over de inhoud wel, ik vind dat het verhaal nu veel beter in elkaar zit. Maar de cover was toch niet helemaal naar mijn zin. Dus besloot ik een nieuwe cover te maken die we zullen gebruiken bij de tweede druk van het album.

Dus... dat zijn drie covers voor één en hetzelfde album...
Klopt. Ik weet het, ik ben daar maniakaal in. Het moet echt allemaal perfect zijn. De lichtinval, de lettering op de cover, de schaduwen, de kwaliteit van het drukken. Ik ga ook steeds kijken in de drukkerij als onze albums van de persen rollen. Ik vind dat niet meer dan logisch. Het gaat immers om verhalen waar je jaren met heel je hart en ziel aan hebt gewerkt. Dan mag je toch niet het risico lopen dat door een of andere onachtzaamheid in de drukkerij je geesteskind de mist in gaat.

Voor televisie maakte je een animatiereeks, *Quarks*. Onze lezers zullen niet echt vertrouwd zijn met deze filmpjes, vermoed ik. Wat zijn Quarks ?
Quarks zijn in feite zelfverzonnen beestachtige objecten. Het zijn voorwerpen die normaal levenloos zijn maar die toch tot leven blijken te komen. Ik kijk met heel veel plezier terug op dit project. Het was in feite pionierswerk dat we begin jaren negentig deden. Het was de eerste televisiereeks, volledig geanimeerd met computer. Uiteindelijk hebben we twaalf episodes gedraaid van elk een drietal minuutjes. Samen met Maurice Benayoun hadden we nochtans materiaal en ideeën voor honderden scenariootjes. Binnenkort worden de twaalf afleveringen op DVD uitgebracht.

In *Theorie van de Zandkorrel* werd een knipoogje verwerkt naar *Quarks* op bladzijde 67 van deel 1.
Inderdaad, dat hebben jullie heel goed gezien. Mary von Rathen merkt plots een tekening van een *Quark* op in een boek. Fijn dat jullie dat is opgevallen! Wat waren we toen op onze tijd vooruit.

Jouw naam staat ook op de eindgeneriek van de Amerikaanse film *The Golden Compass* uit 2007 met Nicole Kidman in de hoofdrol. Wat was je bijdrage aan deze film ?
Niet erg veel, moet ik zeggen *(lacht)*. Ik was nochtans heel enthousiast begonnen aan de productie van deze langspeelfilm. De film is immers gebaseerd op een trilogie van de Britse schrijver Philip Pulman. Het boek verscheen in het Frans onder de titel *A la croisée des mondes.* Het boek is echt super, de hele fantasywereld boeide me enorm. Ik werkte samen met een Duitse en Amerikaanse producent in Londen tot ze plotseling allebei ontslagen werden. In het uiteindelijke eindresultaat is nog maar heel weinig overgebleven van ons werk. Een gemiste kans, want het boek vertelt écht wel een sterk verhaal dat smeekt om een sublieme verfilming.

Geheel boven:
Cover van de inschuifbox voor beide delen van De Theorie van de Zandkorrel (Casterman, 2008)
Boven:
Knipoogje van Schuiten (uit De Theorie van de Zandkorrel) naar Quarks, een animatiereeks uit 1991 die hij samen met Maurice Benayoun maakte
Links:
Rode draad in Schuitens oeuvre : Verwondering als de lokale slager gewicht verliest zonder er magerder uit te zien... tot hij zelfs begint te zweven (uit De Theorie van de Zandkorrel)

Een ander heel recent filmproject is de nieuwste film van Jaco Van Dormael, *Mr. Nobody.*
Voor deze film heb ik echt wel heel veel gedaan. Ik ben ook heel tevreden over het eindresultaat. Ik heb het grafisch ontwerp gedaan voor de scènes die zich in de toekomst van 2092 afspelen. Heel wat scènes spelen zich af op Mars en zo'n wereld mogen creëren is altijd een grote uitdaging.

Welke filmprojecten liggen er nog op de plank ?
Momenteel werk ik mee aan een Canadese lowbudgetfilm *Mars et Avril.* De film is in handen van regisseur Martin Villeneuve. Het is zijn

debuut. Er werken heel veel vrijwilligers mee aan deze film. Dat bevalt me ook wel. En dan is er nog *Aquarica,* een groots animatiefilmproject dat ik samen met mijn goeie vriend Benoît Sokal op poten zet. Het verhaal is af, maar animatie kost geld, heel veel geld. Vandaar dat dit project maar blijft aanslepen. Er zit geen vaart in en ik weet dus echt niet wanneer de film op het witte doek zal te zien zijn.

SCHUITEN ALS GRAFISCH VORMGEVER

De lijst met creaties en exposities waaraan u heeft meegewerkt lijkt wel eindeloos : het *Maison Autrique* samen met Benoît Peeters, twee metrostations in Brussel en Parijs, het *Pavillon des Utopies* in Hannover. Welke project neemt momenteel het meeste tijd in beslag ?

Ik vertelde al dat ik nu druk bezig ben met de voorbereidingen van het Belgische treinmuseum. In 2012 zullen de deuren van dit *Musée du Train* hier in Schaarbeek open gaan. Op alle niveaus ben ik bij dit project betrokken. Het station van Schaarbeek zal als inkomhal van het museum dienst doen. Het stationsgebouw van Schaarbeek heeft voor mij een heel grote emotionele waarde. Het is een van de best bewaarde Belgische stations. Het was hier dat we met het hele gezin vaak de trein zijn opgestapt. Ik heb echt het gevoel dat ik dit gebouw door en door ken. Ik heb het al meermaals in mijn werk de revue laten passeren. Zo heb ik het getekend in *Brüsel* en ook in *Taxandria.* Dit gebouw ademt een en al melancholie uit voor mij. Als ik er binnen ga, keren al die herinneringen uit mijn kindertijd onmiddellijk terug. Het is te vergelijken met de madeleinekoekjes uit het beroemde werk van Marcel Proust (*Op zoek naar de verloren tijd* -red.). De verbeelding waarmee treiningenieurs vroeger en vandaag dachten heeft me altijd bezig gehouden. De trein verandert in feite de hele maatschappij. Het is de bedoeling dat het museum al die facetten van de trein zal tonen. Het moet een overzicht bieden van alle activiteiten die rondom de trein draaien.

Boven:
Rode draad in Schuitens oeuvre : Verwondering om een schelp (uit De Medianen van Cymbiola)

Onder:
Rode draad in Schuitens oeuvre : Verwondering om grote sprinkhanen (uit De Holle Aarde)

DE RODE DRAAD

Een rode draad vinden doorheen het oeuvre is niet evident maar het is ons toch opgevallen dat heel veel van uw personages verrast zijn, verwonderd zijn over iets. Dan kunnen insecten, schelpen, vreemde stenen, hoopjes zand of kunstvoorwerpen zijn. Is dat een bewuste keuze ?

Ja, toch wel. De wereld van het fantastische heeft me altijd geboeid. Ik wil zelf ook dagelijks verwonderd en verrast worden door mijn leefwereld. Dat kunnen grote dingen zijn als kathedralen, wolkenkrabbers maar ook kleine dingen als minuscule diertjes, plantjes. Wat belangrijk is voor mij bij het lezen van verhalen is dat alles natuurlijk overkomt. De verhaallijn mag niet gekunsteld zijn. Je mag niet het gevoel krijgen dat de intrige in elkaar is geknutseld om de lezer op een verkeerd been te zetten. Verhalen die jezelf overstijgen, dat is waar het om draait. En zulke verhalen kan je alleen maar schrijven als je je volledig onderdompelt in de sfeer van het verhaal. Ik heb geen zin om mij slimmer op te stellen dan mijn lezers.

Een heel mooi citaat om mee te eindigen, lijkt ons. Heel hartelijk bedankt voor dit uitgebreide interview.

Dat is heel graag gedaan. Ondanks mijn gebrekkige kennis van het Nederlands, draag ik mijn lezers in Vlaanderen en Nederland in mijn hart.

Na dit interview worden we door Schuiten getrakteerd op een fruitig biertje van een kleine bierbrouwer voor wie hij het bieretiket zelf heeft ontworpen. Het nagenieten begon toen al en duurt tot op de dag van vandaag verder. Een ontmoeting om nooit te vergeten met een bijzonder getalenteerd man met een grote drang naar perfectie.

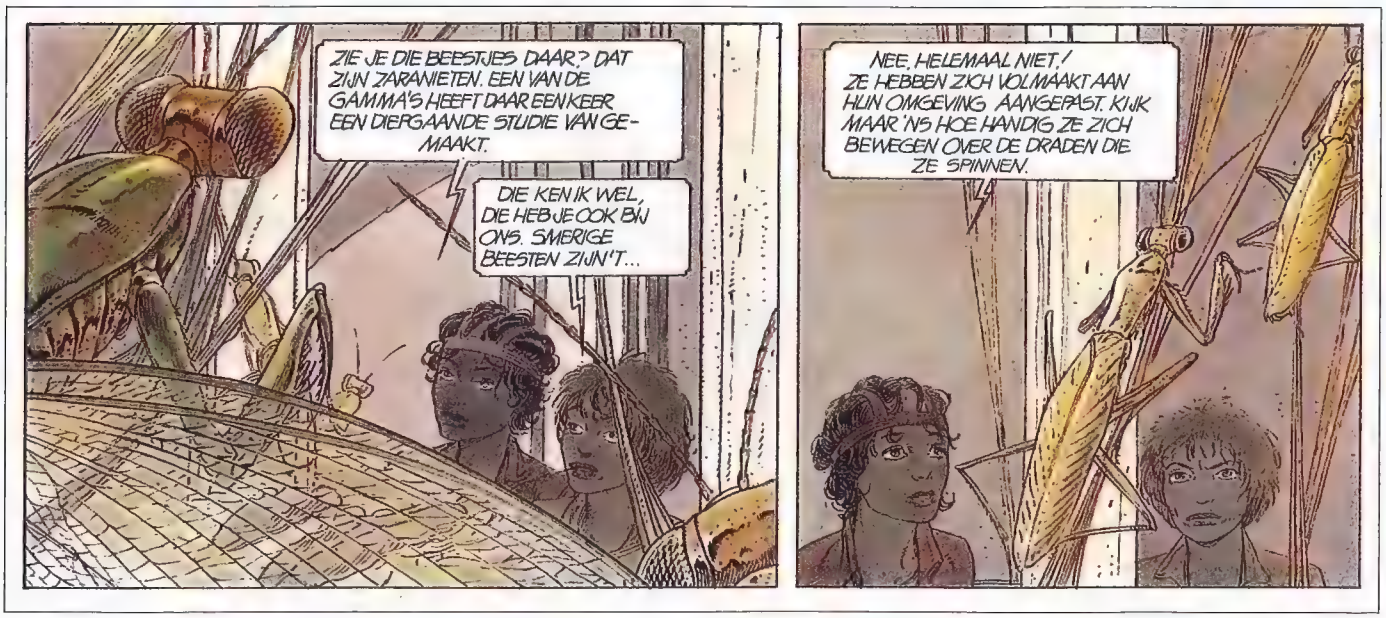
ZIE JE DIE BEESTJES DAAR? DAT ZIJN ZARANIETEN. EEN VAN DE GAMMA'S HEEFT DAAR EEN KEER EEN DIEPGAANDE STUDIE VAN GEMAAKT.
DIE KEN IK WEL, DIE HEB JE OOK BIJ ONS. SMERIGE BEESTEN ZIJN'T...
NEE, HELEMAAL NIET, ZE HEBBEN ZICH VOLMAAKT AAN HUN OMGEVING AANGEPAST. KIJK MAAR 'NS HOE HANDIG ZE ZICH BEWEGEN OVER DE DRADEN DIE ZE SPINNEN.

Bibliografie van François Schuiten

Als tekenaar (en/of scenarist)

Metamorfoses, scenario : Claude Renard

1. De Medianen van Cymbiola ,1982, uitgeverij Arboris
2. De Rail , 1983, uitgeverij Arboris

Integrale versie : Metamorfoses, 2008, uitgeverij Casterman

Gwendoline en de Machinisten, 1985, Arboris

De Holle Aarde, scenario : Luc Schuiten

1. Carapaces, 1982 / 2010, uitgeverij Arboris / Casterman
2. Zara, 1986 / 2010, uitgeverij Arboris / Casterman
3. NogegoN, 1990 / 2010, uitgeverij Arboris / Casterman

De Duistere Steden met Benoît Peeters, Casterman

De Muren van Samaris, 1983
De Koorts van Urbicande, 1985
De Toren, 1987
De Archivaris, 1987
De Weg naar Armilia, 1988
Brüsel, 1992
De Echo der Steden, 1993
Het Scheve Kind, 1996
De Schaduw van een Man, 1999
De Onzichtbare Grens 1, 2002
De Onzichtbare Grens 2, 2004
De Theorie van de Zandkorrel 1, 2007
De Theorie van de Zandkorrel 2, 2008
Herinneringen aan het Eeuwig Heden, 2009

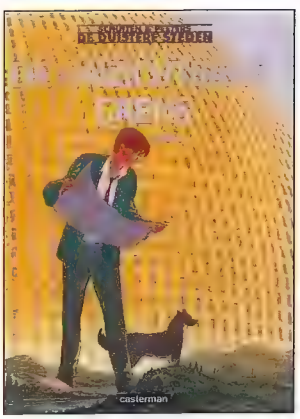

Buiten reeks

De Gids van de Duistere Steden, 1988
De Maanpaarden, 2004, uitgeverij Casterman
De Poorten naar het Mogelijke, 2005, uitgeverij Casterman

Enkel als scenarist

Plagiaat 1990, Blitz
tek. : Alain Goffin / scen. : Peeters / Schuiten

Dolores 1991, Casterman, Wordt Vervolgd Novellen
tek. : Anne Baltus / scen. : Peeters / Schuiten

Online catalogus | Beheer je verzameling | Begin een shop | Community & meer

Lady in blue

1986

AFBEELDINGEN

Grotere foto

Grotere foto

Grotere foto

VERZAMELAARS EN SHOPS

In shop van:

Nieuwstaat:

bobbedoes pro	€ 27,50
Hetgeleteken pro	€ 39,95
gojoker pro	€ 40,00
Stripsmagazijn pro	€ 45,00
Trixi pro	€ 85,00
Pendragon	€ 25,00
Strips4You	€ 25,00
Huube	€ 25,00
Titeuf	€ 30,00
jans	€ 39,50
chubby	€ 44,63
Druuna	€ 44,99
JABeck	€ 50,00
Mabuse	€ 60,00

Goede staat:

Hetgeleteken pro	€ 19,95
Bonte pro	€ 20,00
bobbedoes pro	€ 22,50
Collectioneur pro	€ 49,95
de-tik-van-Joost	€ 12,50
kokkiestrips	€ 25,00
sil	€ 26,25
domino588	€ 40,00
pinekop	€ 45,00
WITTEMII	€ 55,00

Combinatie aanbieding:

garfield	€ 115,00

pro = bedrijfsmatige verkoper (uitleg)

Het grootste en meest overzichtelijke aanbod!
Al 270.000 strips aangeboden door winkels en verzamelaars.

catawiki

catawiki.be/strips

Een duik in het striparchief

Onze verhalen over stripweekbladen zetten lezers aan om die bladen opnieuw in te kijken ... en dat loont de moeite. Blijkbaar ligt daar nog steeds een verborgen schat aan prettige informatie op ons te wachten.

DOOR **ED HENGEVELD**

Wanneer een stripverhaal in wekelijkse of maandelijkse afleveringen wordt voorgepubliceerd alvorens uiteindelijk in album te verschijnen, dan komt het met enige regelmaat voor dat beide versies van elkaar verschillen. Dat kan worden veroorzaakt doordat een auteur niet geheel tevreden is over de eerste versie en kleine of grote wijzigingen aanbrengt voordat het album wordt gedrukt. Hergé was bijvoorbeeld een kampioen in het bewerken van zijn strips, zodat het album vaak behoorlijk afweek van de oorspronkelijke versie. En Edgar P. Jacobs hertekende het eerste twintigtal platen van Het geheim van de Zwaardvis voordat ze in boekvorm werden uitgebracht. Ook in latere verhalen bracht hij kleine wijzigingen aan, al dan niet vrijwillig. Maar die gevallen zijn inmiddels algemeen bekend.

DAN COOPER IN KUIFJE 1955

Er zijn veel meer voorbeelden te noemen, waarbij om uiteenlopende redenen de albumversie afwijkt van de eerder voorgepubliceerde strip. Zo is daar bijvoorbeeld *De meester van de zon* van auteur Albert Weinberg. Dit tweede verhaal uit de reeks Dan Cooper startte in Kuifje weekblad nummer 42 van 1955, aanvankelijk met één pagina per week. Het eindigde in nummer 43 van 1956 en omvatte in totaal 65 platen.

Maar toen het verhaal later in album verscheen waren dat er ineens nog maar 62. Het bleek dat de laatste drie platen gewoon waren weggelaten!Dat had waarschijnlijk te maken met het feit dat het tot begin jaren '60 gebruikelijk was dat een strip 60 of 62 platen telde, wat in album met titelblad erbij neerkwam op 62 of 64 pagina's. In later jaren werd die standaardlengte overigens 44 of 46 platen. In het geval van De meester van de zon was 65 waarschijnlijk een ongunstig aantal voor de drukker en dus werd het verhaal na plaat 62 gewoon afgebroken.

Dit soort praktijken is niet uniek in de stripwereld. Zo werd bijvoorbeeld het eerste verhaal van Cori de scheepsjongen van Bob de Moor voor publicatie in album teruggebracht van 62 naar 46 platen (!) En de eerste verhalen uit de reeks Roodbaard werden ook nogal verminkt om ze in het keurslijf van 46 pagina's te persen. Het zal waarschijnlijk niet voorkomen dat een romanschrijver te horen krijgt dat het laatste stuk van zijn manuscript is geschrapt, omdat het boek niet meer dan een vaststaand aantal bladzijden mag tellen. De grote vraag is dan waarom dat in de stripwereld kennelijk wèl wordt geaccepteerd...

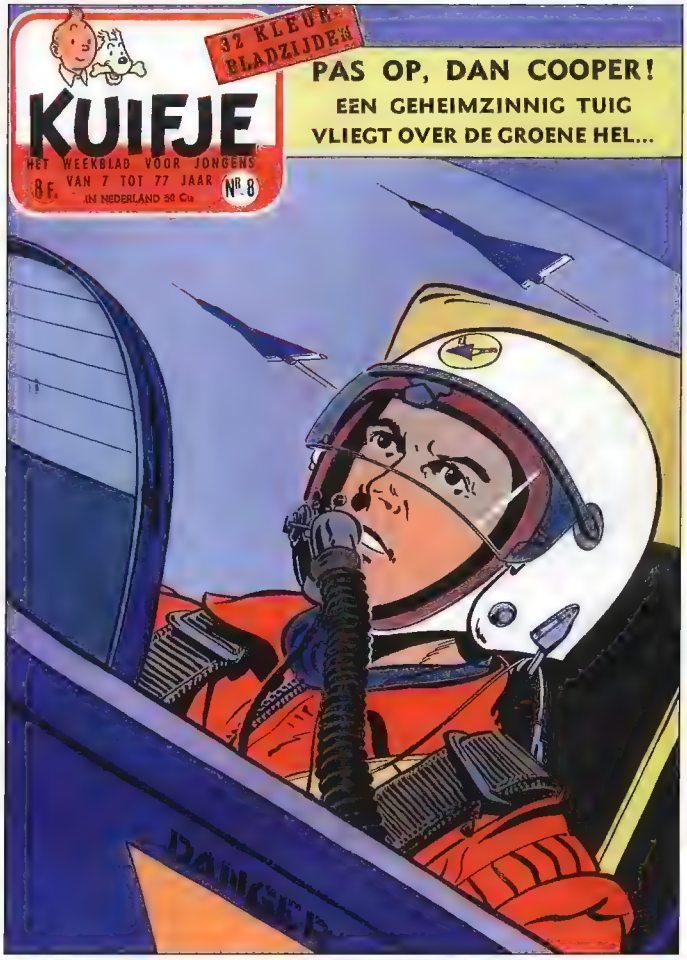
32 KLEUR-BLADZIJDEN
KUIFJE
HET WEEKBLAD VOOR JONGENS VAN 7 TOT 77 JAAR
8 F. IN NEDERLAND 50 Cts
Nr. 8
PAS OP, DAN COOPER!
EEN GEHEIMZINNIG TUIG VLIEGT OVER DE GROENE HEL...
DANGER

Kuifje 8, 1956

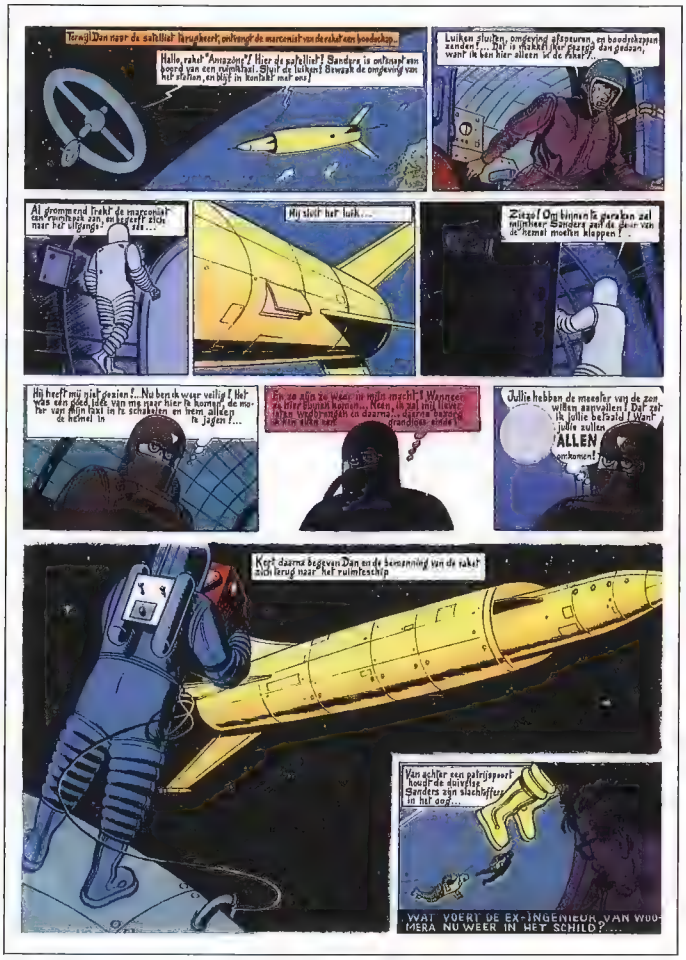
Terug! Den naar de satelliet teruggekeerd, ontvangt de marconist van de raket een boodschap...
Hallo, raket "Amazone"! Hier de satelliet! Sanders is ontsnapt en boord van een ruimtetaxi. Sluit de luiken! Bewaak de omgeving van het station, en blijf in kontakt met ons!
Luiken sluiten, omgeving afzoeken, en boodschappen zenden!... Nu is de raket tot stilstand gebracht, want ik ben hier alleen in de raket!...
Al grommend trekt de marconist zijn revolver aan, en kruipt zich naar het uitgangsluik...
Hij sluit het luik...
Zie zo! Om binnen te geraken zal mijnheer Sanders aan de deur van de hemel moeten kloppen!...
Hij heeft mij niet gezien!... Nu ben ik weer veilig! Het was een goed idee van me naar hier te komen, de meester van mijn taxi te schakelen en hem, alleen de hemel in te jagen!...
En ze zijn ze weer in mijn macht! Wanneer ze hier binnen komen... Neen, ik zal mij liever laten verbranden en daarna... daarna bezorg ik hun alles wat grandioos eindigt!
Jullie hebben de meester van de zon willen aanvallen! Dat zal ik jullie betalen! Want jullie zullen ALLEN omkomen!
Kort daarna begeven Dan en de bemanning van de raket zich terug naar het ruimteschip
Van achter een patrijspoort houdt de duivelse Sanders zijn slachtoffers in het oog...
WAT VOERT DE EX-INGENIEUR VAN WOO-MERA NU WEER IN HET SCHILD?...

Plaat 63 ontbreekt in het album

De machinerie is voorbij. Einde goed, alles goed!...
KLAAR?... IEDEREEN OP ZIJN POST?
BUENO! 5-4-3-2-1-0..... VOORUIT!...
Met een schok verlaat de raket de omgeving van de ruimtesatelliet...
TERUG NAAR DE AARDE
Een vliegenier voelt zich maar thuis in de lucht, maar alhoewel dit uitspansel majestueus schoon is, heeft het niet van onze dampkring.
Dat kan ik beamen!
Geen spijt?...
Ik ben ook piloot en ik voel dikwijls heimwee naar mijn kleine, oude tweedekker...
De "Amazone" boort met een razende snelheid door de ruimte... Dertig minuten zijn verlopen...
Maar onderaan in de raket beëindigt Sanders zijn sabotage: hij heeft de brandstoftoevoer doorboord.
En nu nog..... ..een vlammetje.....
Plotseling slaat een hevige vlam op...
Sanders verliest haastig het vertrek en trekt zich terug in een luchtdicht kompartiment.
Binnen een minuut zal het vuur de brandstofkranen doen ontploffen...! en dan?...
De ongelukkige kruipt in een uitwerpbare hulk...
Nu nog gauw het startmechanisme gereedgeld...
Op dat ogenblik scheurt de flank van het ruimteschip open en een zee van gesteentes verspreidt zich rond de raket!...

Plaat 64 ontbreekt in het album

Van Sanders ontsnapt uit het vernield ruimteschip...
OEF! Dat was op het nippertje! Gezwind, Cooper!
HULP!
LICHT! WIJ ZIEN NIET MEER
VOORUIT! IEDEREEN NAAR DE REDDINGSHULZEN!... SNEL!...
De "Amazone" vliegt weldra aan stukken...
En op het allerlaatste ogenblik kunnen twee drie hulzen nog de raket verlaten. Drie mannen zijn aan de dodelijke valstrik van Sanders ontsnapt...
God zij dank! Gered!... Maar wat is er nu eigenlijk gebeurd?...
Onze raket werd opengescheurd. Er was een ontploffing..... Zouden wij soms tegen een meteoor gebotst zijn?
Langzaam daalt een reddingshuls naar de aarde...
Verschillende uren later valt de reddingshuls van Dan in de nabijheid van een dorp in Nieuw Guinea...
Wel, het was... niet eenvoudig om de hemel te verlaten! Indien "De Meester van de Zon" nog in leven was, zou ik hem verdenken en er hem van beschuldigen het drama... [illegible] einde van dit georganiseerd te hebben.
Een week later vinden wilden uit Melanesië een vreemde huls op een klein eiland. De huls was leeg en het was deze van Sanders!
EINDE

Alleen in Kuifje nr. 43 (1956) verscheen plaat 65 met het woordje EINDE

Gitschotellei 88
2600 Berchem
tel: 03/236.25.40

openingsuren:
Ma – Vrij: 12u – 18u
zat: 10u – 18u

De stripspeciaalzaak waar beweging in zit!!

- Zeer ruim aanbod aan nieuwe strips
- 20% korting op alle nieuwe strips (inclusief luxe-edities) met onze klantenkaart.
- Maandelijks signeersessies met tekenaars uit binnen- en buitenland
- Verzorgd antiquariaat aan betaalbare prijzen
- Groot aanbod aan 2de hands strips aan de beste prijzen.
- Uitgaven in eigen beheer: op regelmatige basis brengen wij in samenwerking met striptekenaars en hun uitgevers producten in een kleine oplage uit.

Voor meer info i.v.m. onze eigen uitgaven neem een kijkje op volgend adres: http://www.stripwinkelalex.com/uitgaven.html

Gratis exclusieve wikkels in een genummerde en gesigneerde oplage bij aankoop van een stripalbum.

Collectie Deluxe: luxe editie met linnen rug, nieuwe cover en mini-portfolio met 4 exclusieve prenten.

- Limited Edition Club (L.E.C): Een door ons opgerichte club waarbij de leden in ruil voor een jaarlijkse ledenbijdrage genieten van tal van voordelen. Gratis prenten bij aankoop van bepaalde strips, originele en exclusieve clubuitgaven, kortingen en/of andere voordelen op uitgaven in eigen beheer.

Voor meer info neem een kijkje op volgend adres: http://www.stripwinkelalex.com/leclub.html

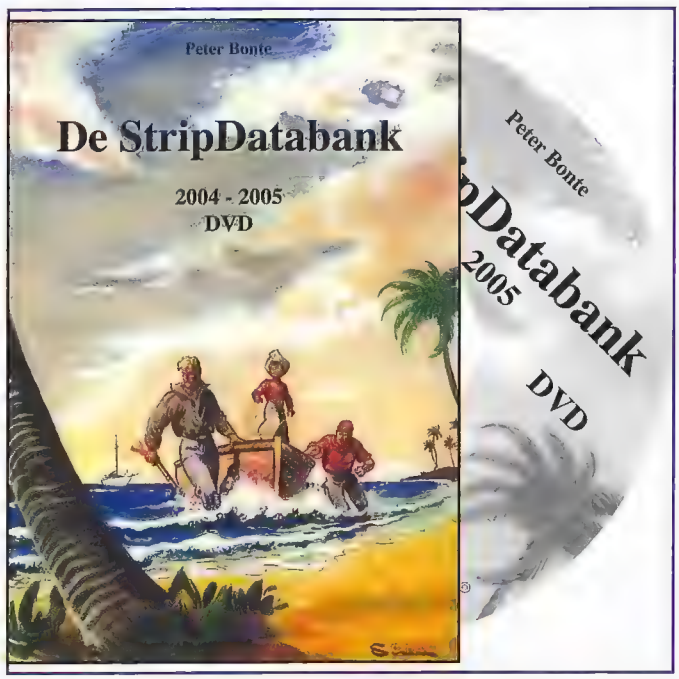

STRIPWINKEL
WONDERLAND

wonderland productions
Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT
✆ 011/22 82 00

KOFFIE KLETS

DOOR JOOP EN WALLIE

Disney erotiek

Een verzameling erotische illustraties van allerlei helden uit bekende tekenfilms van Walt Disney, van Hercules tot Tarzan en van Aladdin tot Peter Pan, ze kregen allemaal een pikante make-over gemaakt door David Kawena. Kijk op davidkawena.deviantart.com/gallery/#Disney-Heroes. Na registratie kan je echt alles bekijken op deze site. Een interview met deze artiest staat op disneylicious.com

Boumaar maakt het bont

Niet iedere uitgeverij behandelt zijn auteurs even netjes. Zonder dat Rene Uilenbroek en Willem Ritstier op de hoogte waren, verscheen bij Boumaar het derde album van *Stanley.* Op stripforum (stripdatabank.be) verklaarde Willem: *"Met Boumaar willen we niet meer samenwerken. Wij staan ook niet achter*

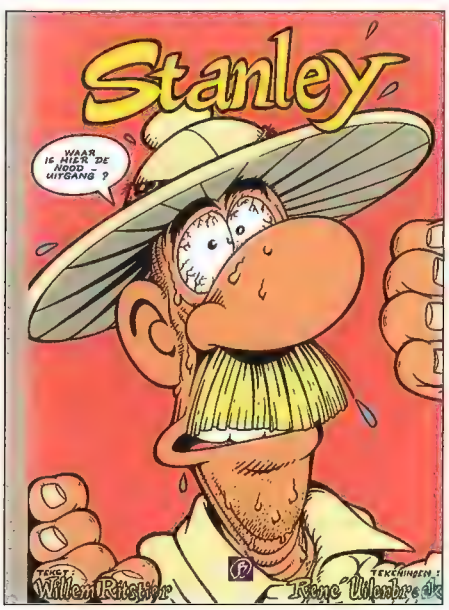

deze uitgave, die op een goedkope manier gedrukt is en haastig voorzien werd van een harde kaft. Het is triest dat de uitgever zo respectloos omgaat met de rechten". Mick Oosterveer meldde op zijn blog (minckoosterveer.com) het volgende over 'Nicky Saxx en de mysterieuze vervalsingen' : T*ijdens de stripdagen in Houten vorig jaar werd ik plotseling geconfronteerd met oude (?) genummerde en gesigneerde Nicky Saxx-hardcovers, uitgegeven door onze voormalige uitgever Boumaar. Die bleken voorzien van een handtekening die niet van mij en ook niet van schrijver Willem Ritstier was maar kennelijk moest doorgaan voor die van ons. We weten niet wie ze in de handel heeft gebracht maar waarschijnlijk hebben de argeloze kopers er behoorlijk*

voor moeten betalen. In de uitgave over Jan van Haasteren werd een interview geplaatst zonder toestemming, en dus ook zonder daarvoor te betalen". De uitgeverij schijnt niet meer welkom te zijn op iedere stripbeurs.

Toonderviering

Als ode aan schrijver en tekenaar Marten Toonder, die in 2012 precies honderd jaar geleden werd geboren, brengt gezelschap OpusOne een musical over Olivier B. Bommel op de planken. *De Nieuwe IJstijd*, één van de vele verhalen van Toonder over Bommel en Tom Poes, gaat op 19 januari 2012 in première in het oude Luxor Theater in Rotterdam.

Toonder werd op 2 mei 1912 in Rotterdam geboren. In 1947 schreef hij het verhaal *De Nieuwe IJstijd*, waarin hij voor het eerst de later beroemd geworden uitdrukking "Als je begrijpt wat ik bedoel" gebruikt. Het verhaal wordt in de musical aangevuld met elementen uit andere Bommelverhalen zodat de productie een ware hommage wordt aan een van Nederlands grootste schrijvers en illustratoren, aldus OpusOne. In het Toonderjaar worden onder meer ook twee grote exposities in het Letterkundig Museum en het Stripmuseum georganiseerd en komt een biografie uit. Ook wordt gewerkt aan een animatieserie over Bommel.

André Geerts overleden

Op dinsdag 27 juli is stripauteur André Geerts plots overleden. Hoewel het bekend was dat hij ziek was, sloeg het bericht over zijn dood toch wel in als een bom. *Jojo*, het alleraardigste ventje met de groene pet, is wees. André Geerts, geboren op 18 december 1955 in Brussel, had banketbakker, apotheker, tekstschrijver, tennisprof of winnaar van de Ronde van Frankrijk kunnen worden, maar koos voor een carrière in de stripwereld. Na een opleiding aan Sint-Lukas, zoals heel wat andere plaatselijke kunstenaars, ziet André Geerts zijn eerste plaat in 1974 verschijnen in *Le Soir-Jeunesse*. In zijn debuutjaren werkte hij mee aan *Zazou*, een fanzine, waar hij ook kennis maakte met Bosse, Darasse, Yslaire en Watch. Aandachtige lezers herkennen hier een generatie Robbedoestekenaars, die je de "bende van Hislaire" zou kunnen noemen. Geerts overweegt een loopbaan als politiek cartoonist en het blad *Robbedoes* opent bijna meteen zijn deuren voor hem, in 1976. De "bende van Hislaire" wordt in die periode min of meer door Thierry Martens gerekruteerd voor Spirou/Robbedoes maar kende haar glorietijd onder leiding van Alain de Kuyssche. Als vingeroefening mag André Geerts hier en daar bepaalde rubrieken van het blad illustreren. Maar hij maakt ook complete verhalen en cartoons. Die laatste worden twintig jaar later gebundeld in het tweeluik *Ondankbare Wereld* in de collectie Vrolijke Vlucht. In 1983 creëert Geerts, eveneens voor Dupuis, de reeks *Jojo*: een charmant inkijkje in de wereld van het kind. De reeks zal hem beroemd maken. De frisse 'tranches de vie' van dit vertederende jochie veroveren alle leeftijden. Met *Salma* begint André Geerts in 1993 bij Casterman de reeks *Mademoiselle Louise*, over een arm rijk meisje. Haar lotgevallen ontspruiten aan dezelfde liefdevolle bron als die van zijn verrukkelijke Jojo. Hij werkte aan een laatste album waarvan de laatste twee platen nog moesten afgewerkt worden, dit zal waarschijnlijk door Alain Mauricet gedaan worden. Geerts had zowel zwart-wit als kleuren perfect in de vingers en ontwikkelde een eigen stijl waarin emotie en ironie, vriendschap en simpele genoegens harmonieus samengaan. Zelden had een auteur zoveel gemeen met zijn tekeningen: hartelijk, gevoelig, verlegen en bescheiden. Ondanks die bescheiden inborst sleepte hij talloze onderscheidingen in de wacht. Geerts vond dat hij veertig jaar geleden de juiste keuze gemaakt had toen hij besliste om zelf striptekenaar te worden, maar wel zonder de grote roem, ver van de processen à la Uderzo of van de polemiek zoals bij Hergé en andere grote namen. Hij bleef een bescheiden man die gestadig met veel geestdrift werkte aan een eigenzinnige œuvre.

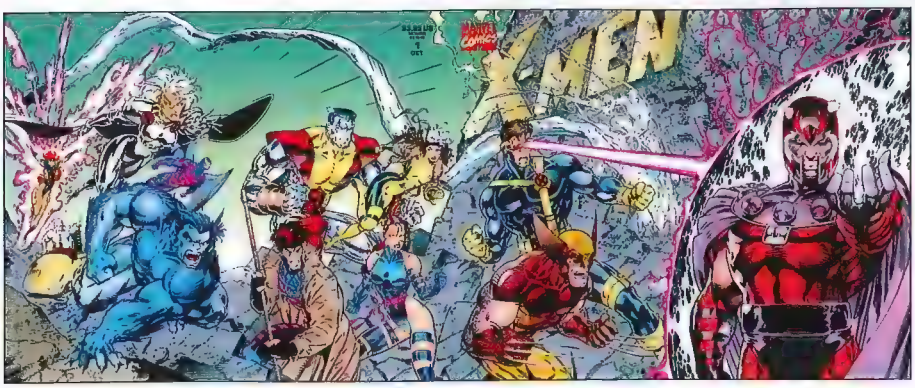

Het digitale tijdperk

Zaterdag 26 juni kwam NRC Handelsblad met het volgende artikel: *Batman* gaat gevecht met *Spider-Man* aan op iPhone Van de ene op de andere dag hebben *Batman* en *Superman* de digitale wereld betreden. Amerikaanse stripuitgeverij DC Comics heeft deze week vrijwel geruisloos ongeveer honderd strips digitaal beschikbaar gesteld voor de iPhone en de iPad en tachtig voor de draagbare

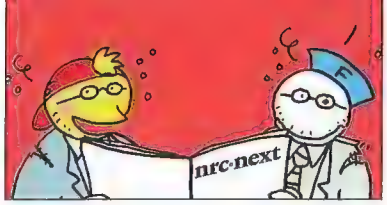

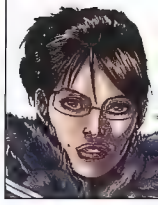

spelcomputer PSP. Naast oudere strips van *Batman, Superman* en *Jonah Hex* verscheen ook een digitale editie van het vierde en laatste deel van de korte serie *Justice League: Generation Lost,* op dezelfde dag dat de papieren strip in de winkel verscheen. Eerder deed concurrent Marvel Comics, bekend van *Spider-Man* en *X-Men*, al een proef met de zogeheten 'day and date release'. Gelijktijdig digitaal en op papier publiceren wordt gezien als voorwaarde voor het slagen van digitale comics. De nieuwe strategie werd in enkele interviews toegelicht door Jim Lee, sinds februari mede-uitgever van DC. In een gesprek met de site Comics Alliance zei Lee dat de digitale strips een alternatief moeten bieden voor de illegaal gescande exemplaren: *"Ik denk dat je iets moet aanbieden dat eleganter is en gemakkelijker te gebruiken om piraterij te bestrijden".* De digitale strips van DC kosten tussen de een en drie dollar. Later dit jaar zullen digitale comics ook te lezen zijn via een internetbrowser op dccomics.com. Daar is nu al wel een voorproefje te downloaden van Superman nummer 700. Opmerkelijk aan de nieuwe digitale strategie is dat DC een deel van de inkomsten gebruiken om de distributeurs en stripwinkels te compenseren. Amerikaanse stripspeciaalzaken zeggen last te hebben van piraterij maar zien legale digitale comics ook met argwaan tegemoet. Strips lezen op de PSP, draagbare playstation, is bij ons nog niet beschikbaar, wel in onder meer Duitsland, Frankrijk, de VS en het Verenigd Koninkrijk. Meer over dit alles op weblogs.nrc.nl/cultuurblog

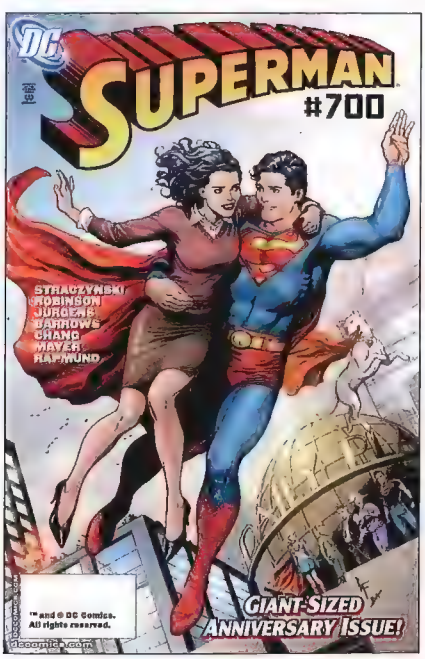

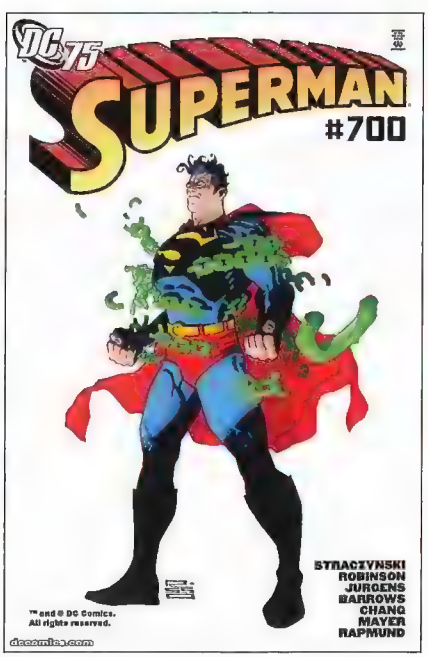

Spidey op Broadway

De langverwachte Spider-Man-musical gaat op 21 december in première op Broadway in New York. Bono en The Edge van U2 hebben de muziek gecomponeerd voor *Spider-Man Turn off the Dark*, die de geschiedenis zal ingaan als de duurste musical ooit. Volgens Amerikaanse media was er voor de productie een budget van 50 miljoen dollar (38 miljoen euro). Cineaste Julie Taymor, die eerder The Lion King op de planken bracht, regisseert het stuk. Het team van Cirque du Soleil heeft een speciale constructie ontworpen om de superheld te laten vliegen. *Turn off the Dark* (een nieuw verhaal) zou normaal gezien eind februari al in première gaan maar financiële problemen verhinderden dat. Vanaf 14 november zullen er try-outs zijn. Reeve Carney (van de rockband Carney) zal de hoofdrol spelen. Jennifer Damiano speelt Mary Jane Watson.

Een haar in de boter in Angoulême

Vorig jaar was er serieuze heibel tussen het stadsbestuur van Angoulême en de organisatoren van het "*Internationaal Stripfestival*" (de FIBD). Het ging natuurlijk over centen, want in deze crisistijd moet de stad fors inbinden en dit was niet naar de zin van het FIBD die vond dat de burgervader zijn beloften niet na kwam. Dit jaar bleek de dialoog hersteld te zijn maar de viering van het eenjarig bestaan van het "*Musée de la BD*" zorgt voor nieuwe problemen. Didier Deroeux, die in maart van dit jaar de plaats innam van de ontslagnemende directeur Ambroise Lassalle, stapt op na zijn proefperiode. Er is dus opnieuw een vacature. Lasalle had in nauwelijks drie jaar tijd een mooi museum uit de grond gestampt, ondanks de vele complotten die deel uitmaken van het dagelijks beheer van de beroemde

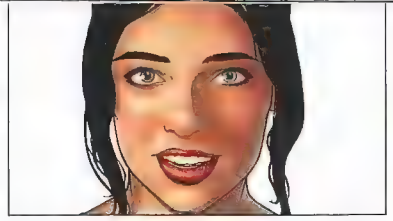
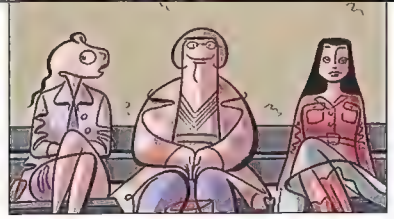

stripstad. Lasalle, een specialist van de Oudheid, had geen ogenblik getwijfeld toen hij de job aangeboden kreeg van directeur van het "Musée de la Romanité" in Narbonne. Didier Deroeux leek een goede opvolger, maar het boterde van meet af aan niet met Gilles Ciment, de directeur van het Festival, die zich waarschijnlijk téveel bemoeide met het museum. De creativiteit van de nieuwe directeur werd aan banden gelegd door de strenge regels en normen van de beheerders, vandaar zijn kort verblijf in de Franse Stripstad. Er was een expositie over Tarzan voorzien in juni maar deze werd afgelast omdat de voorbereidingen in het honderd liepen. In de plaats daarvan komt er een expo waarin Donald Duck, Pogo en Pif, Lapino zal ontmoeten.

Suske en Wiske

In Nederland, in de TrosKompas, worden al een aantal jaren korte verhalen van Suske en Wiske voorgepubliceerd. Momenteel Juffertje Janboel. Na dit verhaal komen er nog minstens twee: Taxi Tata en Expeditie Lambikson. En het verhaal daarna zou wel eens Krimsonia kunnen zijn.

Pratts erfenis

Lele Vianello, de Venetiaanse "volgeling" van Hugo Pratt is nog steeds zeer actief. Hij werd samen met Milo Manara genoemd bij de kandidaat-overnemers van de avonturen van *Corto Maltese* maar tot op heden is daar niets van gekomen. Hij heeft wel een paar eigen werken uitgebracht in Italië en in Frankrijk. De overleden "Maestro" heeft nog steeds zeer veel invloed op Vianello's werk en leven. Hij werkt meestal alleen maar soms roept hij de hulp in van Guido Fuga, een andere adept van de vader van *Corto Maltese*. Fuga werkte sedert 1970 mee aan de decors van de serie, de zichten van Venetië of de tanks die in Siberië rondrijden danken we aan hem. Lele Vianello deelt met Pratt de passie voor Venetië en voor de geschiedenis van de stad. Beiden werden trouwens in Venetië geboren en steeds zeer gehecht aan hun "roots". Vianello heeft overigens meegewerkt aan de (strip)gids voor Venetië die Casterman met Lonely Planet onlangs op de markt bracht. Samen met Fuga bracht hij werken uit over de stad Venetië, over de Laguna, over de gondels en zelfs over Marco Polo....
Momenteel werkt Vianello aan een strip over de "Amerindianen" een beetje in de stijl van het verhaal van de *Laatste der Mohicanen*. Het gaat over de problemen tussen de autochtonen en de Britse en Franse kolonisten in het Amerikaanse Deerfield (Nieuw Engeland) in de XVIII^{de} eeuw. De auteur zoekt een uitgever voor dit album, maar net zoals *Cubana* zal het waarschijnlijk bij S.C.M. Edizioni gepubliceerd worden in Italië, in andere Europese landen is er nog geen uitgever. Volgens kenners zou dit werk dat volledig in de trant van de "Maestro" opgebouwd en getekend werd een echt meesterwerkje moeten worden!
Dit jaar was het orgelpunt van het Internationaal Strip- en Tekenfilm Festival van de Cartoon Club Rimini (Italië, weekend van 24/25 juli ll.) overigens de « Pratt Day »! Omzeggens alle vroegere medewerkers en ook de volgelingen van Hugo Pratt verzamelden in Rimini... Hugo Pratt claimde trouwens dat hij een Venetiaan was maar in werkelijkheid werd hij in 1927 geboren op een strand in de buurt van Rimini toen zijn ouders daar met vakantie waren.

Stripwinkelfavoriet

www.stripwinkelfavoriet.nl is een nieuwe webwinkel voor het bestellen van strips. De man achter deze site is BSM lid Fons Kolkman. Op de site staat alles overzichtelijk gerubriceerd: nieuw,

Doris Dobbel de duurste?

Je kon er niet naast kijken in de zomerse komkommertijd : de media pikten gretig in op de persmededeling van Catawiki over "Het duurste Nederlandstalige stripboek". *De vrolijke avonturen van Doris Dobbel* wordt sinds enige tijd voor 14.000 euro te koop aangeboden op catawiki.nl. Het werd door de aanbieder enkele weken geleden bij toeval ontdekt in een tweedehandswinkel voor de prijs van... één euro. Geluk, het bestaat. Doris Dobbel is een stripfiguur van Marc Sleen. In 1952 verscheen een album, dat alleen te winnen was als prijs bij een wedstrijd. Vermoedelijk werden honderd stuks gedrukt. Van deze eerste uitgave (later werd volgden nog (her)uitgaven, oa. door Bonte) zijn nog slechts zes complete exemplaren bekend, inclusief het nu gevonden album dat in bijzonder mooie conditie verkeert. Werkelijk een zéldzaam album dus. In 2002 werd dan ook voor een exemplaar 9.700 euro betaald op een veiling in Gent. Voorlopig is het nog even afwachten of Doris Dobbel werkelijk "het duurste Nederlandstalige stripboek" wordt. Dat wordt het pas, als het ook verkocht wordt.

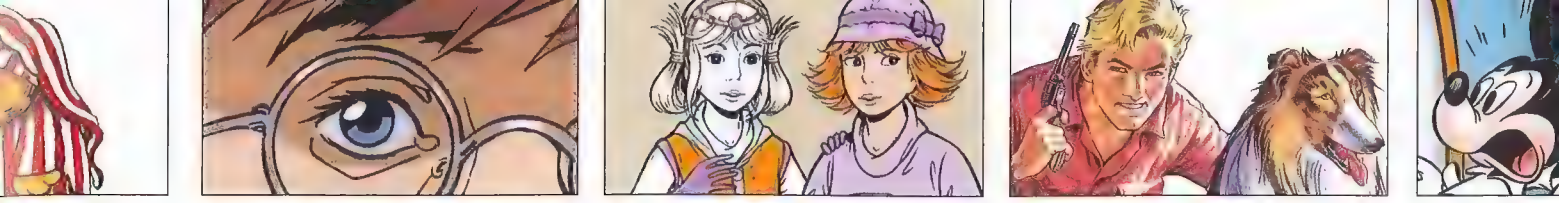

aanbiedingen, antiquariaat, Comics en Magazines; alles is er. Je vindt er ook speciale en luxe uitgaven. Van ieder boek staat er ook een klein plaatje bij zodat je precies ziet over welke uitgave het gaat. Het assortiment wordt nog bijna dagelijks aangevuld.

Quest

Het populaire maandblad *Quest Braintainment* publiceert sinds het augustus 2010 nummer ook een nieuwe strip. Waar gaat de eerste strip over? Zo'n 2000 jaar geleden belandde een romein in een waterput. Verongelukt? Vermoord? We weten het niet. We weten wel dat de put bij het huidige Velsen stond, in een fort dat bestormd werd door Friezen... Over elke archeologische vondst kun je een verhaal bedenken over wat er mogelijk is gebeurd. Een strip, die een aannemelijk verhaal vertelt, vol historische feiten. Vanaf nu dus iedere maand in *Quest*, van scenarist Pieter van Oudheusden (hij schreef onder andere ook het dossier *8 & 18* over Agent 327 samen met Vince Habraken) en tekenaar Fred Marschall (zie fredmarschall.nl).

Joost Swarte in het Hergé Museum

Op 22 mei, de verjaardag van Hergé, werd in het Hergé Museum een tijdelijke tentoonstelling over Joost Swarte geopend. De tentoongestelde werken zijn vooral glasramen die in opdracht van Glénat gemaakt werden voor hun zetel in het Sainte-Cécile klooster in Grenoble. Swarte is een van de creatievellingen die meewerkte aan het concept van het museum. Hij was een soort artistieke raadgever die Thierry Groensteen en Philippe Goddin moest bijstaan bij het ontwerpen van een draaiboek die de architect Christian de Portzamparc dan moest gebruiken om zijn plannen te verwezenlijken. Vervolgens werkte hij samen met Winston Spriet aan de binneninrichting en aan de "lay-out" van de permanente exposities. In het Hergé Museum kan men buiten reproducties van de glasramen ook nog affiches, platenhoezen, publiciteitstekeningen en strips bewonderen van de hand van de Nederlandse graficus. Tijdens een bezoek afgelopen zomer zagen we er ook schetsen en tekeningen die gemaakt

werden voor het Hergé Museum maar ook voor andere bouwprojecten in Nederland. Een merkwaardig project is deze voor de Jordaan in Amsterdam waar de oorspronkelijke architectuur moest bewaard blijven en waar hij dus een modern bijna doorzichtig gebouw aan breide. Het is een eerbetoon aan de man die de "klare lijn" een naam gaf en die verder de "atoomstijl" ontwikkelde samen met Ever Meulen, Yves Chaland en Serge Clerc. In de herfst zullen de "Rencontres Chaland" in Frankrijk Swarte opnieuw op de voorgrond zetten.

Sandawe

De website Sandawe zal binnenkort het eerste Frans-Belgische stripalbum uitgeven dat volledig gefinancierd werd door giften van internetgebruikers, het zogenaamde "crowfunding". Jean-Marc Allais en Serge Perrotin gaan met de primeur lopen en leggen zich nu toe op de productie van *Il Pennello*, een fantasieverhaal dat binnen enkele maanden in de boekhandel zal liggen. Sandawe is een project van Patrick Pinchart, voormalig hoofdredacteur van het magazine Spirou. Het werd gelanceerd in 2010. Het idee was om een platform te creëren waarbij stripfans zelf de creatie van strips kunnen steunen door hun eigen geld te investeren en aan bij alle stadia van het creatief proces meewerken, aldus Pinchart. De 36.000 euro die nodig waren voor de uitgave van *Il Pennello* werden verzameld in 5 maanden. Zo'n 260 internetgebruikers stortten gemiddeld elk 138 euro. De leden, of "édinauten", zullen voortaan op een nieuw forum met elkaar in verbinding staan. Daar bovenop zullen de auteurs rechtstreeks met de leden kunnen communiceren indien ze het nodig of wenselijk achten. De leden zullen beloond worden voor hun inzet met bonussen, originele tekeningen, twee jaar gratis Sandawe strips en dies meer... De voorziene budgetten werden trouwens een beetje verlaagd, sommige projecten zullen niet meer dan 20.000 € mogen kosten. Sandawe zal zijn commissie, oftewel 15% van het voorziene budget, afstaan aan diegene die erin zullen slagen om binnen het bedrag te blijven. Meer info op sandawe.com.

Gouden potlood

Tijdens het Gala van het Gouden Potlood van het Stripfestival van Middelkerke, dat op vrijdag 30 juli werd gehouden, is het Gouden Potlood toegekend aan de jubilerende stripreeks *Suske en Wiske*. De prijs werd namens de huidige leiders van Studio Vandersteen, Peter Van Gucht en Luc Morjaeu, in ontvangst genomen door

Leen Vandersteen. Het is de tweede keer dat de makers van Suske en Wiske deze prijs toegekend hebben gekregen. In 2001 werd Paul Geerts ook al geëerd met het Gouden Potlood. Tijdens het festival werd ook een standbeeld van De Rode Ridder onthuld. Het bronzen beeld krijgt nu ook een plaats op de zeedijk naast de andere beelden van o.a. De Kiekeboes, Nero, Urbanus en Suske en Wiske.

De harde cijfers

Goed nieuws. De stripverkoop is goed voor een stijging van 15,6%. Strips zijn bovendien de sterkste stijgers! Dat is goed nieuws voor ons, liefhebbers, want zolang strips goed verkopen, blijven uitgevers

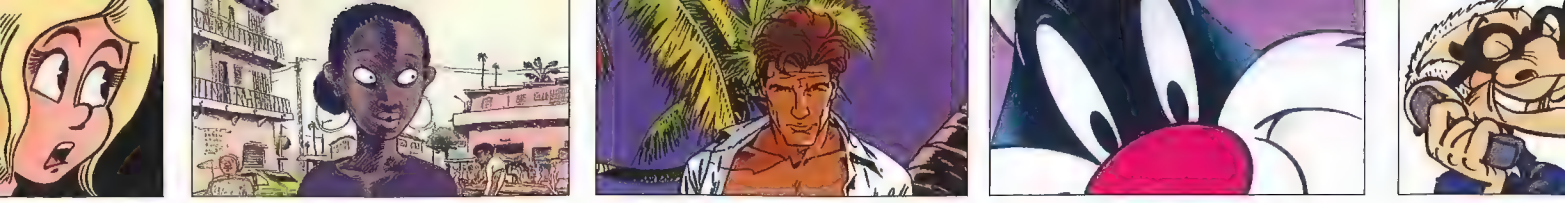

Buck Danny

Voortaan sturen Zumbiehl en Lamy Buck Danny de lucht in! De twee auteurs nemen de reeks over van Francis Bergèse. Bergèse, zelf een voortreffelijk piloot, tekende de avonturen van de beroemde Amerikaanse kolonel sedert een tiental jaren. Hij had de reeks geërfd van Jean-Michel Charlier en Victor Hubinon die er kort na de tweede wereldoorlog mee begonnen waren. Bergèse houdt het voor bekeken en volgens het forum Aeroplanete.net zouden scenarist Fred Zumbiehl, bekend van *Team Rafale* met Eric Loutte en tekenaar Fabrice Lamy, bekend van Colt Walker met Yann, de reeks verder zetten. We zijn benieuwd...

WAT GEBEURT ER, BUCK?
EEN PROBLEEM... IK WEET NIET WAT IK MOET DOEN, MAX... ZE IS BANG... ALS IK BEWEEG, SCHIET ZE... ALS IK M'N WAPEN LAAT ZAKKEN, SCHIET ZE OOK...
PRAAT TEGEN HAAR!
IK BEGRIJP BEETJE... JULLIE MIJN GEVANGEN!
IK BEN JOUW GEVANGENE NIET! ALS JIJ OP MIJN VRIEND SCHIET, SCHIET IK OP JOU!
JIJ RIJDT. WE DOEN JE GEEN KWAAD!
JULLIE MET MIJ MEE! DAAR!
NEE! WE GAAN DIE KANT OP!

geïnteresseerd om er in te investeren. In de top 20 van best verkochte boeken is *Kiekeboe/De Kiekeboes* de absolute nummer 1 in het stripsegment, gevolgd door *F.C. De Kampioenen* en *Jommeke*. De vergelijking geldt voor de periode januari tot juni 2010 in vergelijking met dezelfde periode in 2009. Merho vertelde op de website van de stripspeciaalzaak hierover op 20 augustus: *"...begonnen als anoniem studiomedewerker bij Studio Vandersteen, en nu verkoop ik in Vlaanderen meer dan mijn leermeester. Het vervult me met een zekere gêne. Iedereen verklaarde me indertijd voor gek. Wie zat er nu te wachten op nog maar eens een klassieke familiestrip? Mijn collega's en zelfs mijn eerste uitgever zagen het met lede ogen aan. Ik was de enige die er rotsvast in geloofde. En het publiek heeft me gelijk gegeven. Daar ben ik dan weer wel trots op".*

Stripschapprijs 2010

Jesse van Muylwijck heeft de Stripschapprijs 2010 gewonnen. Dit heeft Het Stripschap, Nederlands centrum voor belangstellenden in strips, bekendgemaakt. Van Muylwijck kreeg de prijs op zaterdag 25 september uitgereikt tijdens De Stripdagen in Houten. De prijs wordt sinds 1974 op voordracht van een onafhankelijke commissie toegekend door Het Stripschap. De onderscheiding is de belangrijkste stripprijs van Nederland en wordt dit jaar voor de 37e keer uitgereikt. Van Muylwijck maakt onder andere de krantenstrip *De Rechter*. Deze strip verschijnt al zeventien jaar in veertien kranten. De auteur heeft al meer dan vijfduizend afleveringen van *De Rechter* getekend. De commissie van de Stripschapprijzen huldigt Van Muylwijck voor het samenbrengen van inhoud en vorm in zijn strips en noemt zijn stijl 'primitief en toegankelijk'.Zie ook jessecartoons.com

75 jaar DC Comics

Kunstboekenuitgever Taschen publiceert in december van dit jaar een boek over het 75-jarig bestaan van DC Comics. Een goedkoop boek zal het niet worden maar het is wel geschreven door Paul Levitz, die onderaan de ladder begon en het tot voorzitter van DC Comics schopte. Rond 1981 opende Benedikt Taschen een van de eerste Duitse stripwinkels in dat land. Het was een bescheiden boetiekje met een roze gevel in Keulen. Samen met zijn commercieel directeur Ludwig Könemann schuimde hij de grote Europese steden af om er kleine (strip)uitgeverijen op te kopen. Dertig jaar later lijkt hij in zijn opdracht geslaagd te zijn want hij geeft prachtige kunstboeken uit die bereikbaar zijn voor iedere beurs. Om dit te kunnen verwezenlijken, geeft hij deze kunstwerken meteen uit in zeven of acht verschillende talen samen met ongeveer evenveel buitenlandse onderaannemers (uitgevers), wat natuurlijk de prijs drukt! Benedikt viert dus het 30-jarig bestaan van zijn kunstuitgeverij met een prachtboek over het 75-jarig bestaan van DC Comics. Het wordt een kanjer (formaat 29x39,5 cm) van 664 bladzijden met meer dan 2.000 tekeningen, foto's, filmbeelden en dies meer. Alle medewerkers en tekenaars van DC Comics worden in het boek chronologisch gerangschikt, wat het boek natuurlijk zeer interessant maakt als naslagwerk. De prijs: 150 euro... Hopelijk komt er ook een Nederlandse versie! Hoewel Marvel beter bekend is in Europa, staat DC Comics toch nog steeds voor twee zeer bekende stripfiguren namelijk Superman en Batman. In 1935 publiceerde majoor Malcolm Wheeler-Nicholson *New Fun,* een van de eerste *comic books,* waarin *The Shadow* voor het eerst te zien was. Het was echter rond 1938 dat de 'Comics' een groot succes kenden met *Superman* van Siegel & Shuster. Vervolgens kwam *Detective Comics* (de D en de C van DC Comics) waarin *Batman* van Bob Kane & Bill Finger verscheen. Het was meteen een

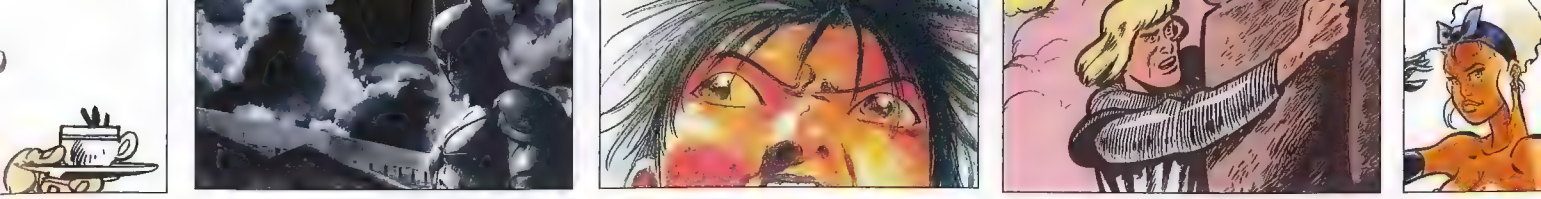

groot succes dat tot op heden nog steeds voortduurt. 75 jaar later gaat het om de uitgave van meer dan 40.000 boekjes die de Amerikaanse cultuur zeker beïnvloed hebben. Intussen zijn er ook duizenden striphelden Superman en Batman komen vervoegen, maar we mogen wel zeggen dat die twee nog steeds actueel zijn spijts hun hoge ouderdom. Het is het bewijs van de moderniteit en van de vindingrijkheid van de toenmalige oorspronkelijke tekenaars.

Yves Chaland, 20 jaar geleden ...

In de Brusselse galerij Champaka kan je van 3 september tot 3 oktober vierentwintig originele zwart-wit platen van Yves Chaland bewonderen, naast tien vergrotingen (beperkte druk) met de gepaste titel « Grandes Cases ». Hierbij is het vermeldenswaard dat aan het werk van Joost Swarte een tentoonstelling gewijd wordt tijdens de 3de "Rencontres Chaland" in Nérac op 2 en 3 oktober. Chaland stierf helaas op 33-jarige leeftijd in 1990. Hij was in Nérac geboren. Toen hij op 15-jarige leeftijd de wereld van Franquin ontdekte, werd hij een fanatieke bewonderaar van de "Belgische school". Hij tekende vervolgens ongeveer driehonderd platen van de avonturen van *Jen & Ric* die de zuiderse *Robbedoes en Kwabbernoot* hadden moeten zijn. Vervolgens kreeg hij een boekje van Philippe Vandooren (Marabout) in handen met gesprekken van André Franquin en Joseph Gillain (Jijé) getiteld: *Comment on devient créateur de bande dessinée* (1969). Toen was het hek helemaal van de dam! In het kader van een wedstrijd van het fanzine *Haga* ontmoette Chaland de grote Jijé in Toulouse in 1974. Joseph Gillain was niet zo opgezet met volgelingen van de stijl van Franquin, hij vond het een soort plagiaat. Chaland werd dus laatste in deze competitie wat voor hem een serieuze domper was! Het begrip "de klare lijn", dat rond 1977 door Joost Swarte voor het eerst gebruikt werd als term en als ideologie, vindt ook ingang in Frankrijk dank zij Floc'h (*Le Rendez-vous de Sevenoaks*, met François Rivière). In 1980 publiceert Ted Benoit een manifest getiteld *Vers la Ligne Claire,* ongeveer tegelijkertijd met *30 X 40* van Swarte. Jean-Pierre Dionnet, stichter en tevens

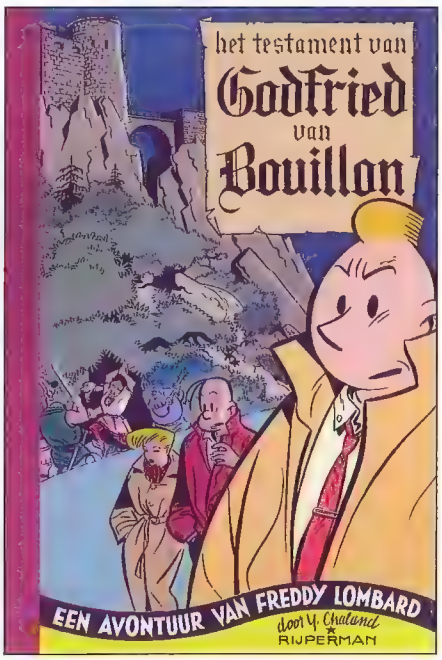

uitgever van Humanoïdes Associés, ontdekt Chaland die voor het fanzine *Echelle de valeur* werkt met zijn compaan Luc Cornillon. Chaland had intussen nieuwe "meesters" gevonden onder wie Tillieux en E.P. Jacobs, Will Eisner, Lou Fine, Wallace Wood, Harvey Kurtzman... maar ook Gervy en Willy Vandersteen. Samen met Cornillon tekent hij dan *Captivant* (1979) een reeks verhalen in de trant van... De "klare lijn" is alom aanwezig in het werk van Chaland, en zo wordt hij in een zekere zin de vernieuwer van de "School van Marcinelle" die stilaan aan het verouderen was. Iedereen was onder de indruk van het (afbraak)werk van Chaland, zelfs Yann & Conrad, François Avril, Daniel Torrès en Dupuy & Berberian. In 1980 creëert Yves Chaland een nieuw verhaal, *Bob Fish*, voor *Métal Hurlant*. Een personage uit dit verhaal, *Le jeune Albert,* zal op zijn beurt nieuwe avonturen beleven, een echt hoogtepunt van het stripverhaal in de jaren 1980. Het is ook rond deze tijd dat Cornillon en Chaland voor Magic-strip beginnen te werken. Magic-Strip geeft rond 1981 de reeks Atomium uit waarvan de drie eerste albums te danken zijn aan Serge Clerc, Chaland en Cornillon. Een nieuw personage, *Freddy Lombard,* baart heel wat opzien. Hij heeft een kuif net zoals Kuifje, een regenjas zoals Blake en Mortimer en grote ogen zoals Robbedoes. Chaland verklaarde toen dat hij Freddy zeer spontaan getekend had en dat het vanzelfsprekend leek dat hij de naam van de uitgever van Kuifje kreeg. Voor het eerste verhaal was hij naar Bouillon geweest en hij was zo onder de indruk van de sfeer in de Belgische Ardennen dat hij de eerste dertig platen van het album meteen tekende zonder enig voorafgaand scenario. De ontknoping van het verhaal kwam toen ook zeer spontaan. Bij de aankoop van het album kreeg de lezer een authentieke "pin's" van de Wereld Expositie van 1958, terwijl de boeken- of stripwinkels een beeldje van het Atomium kregen waarrond een helikoptertje draaide. Chaland heeft nauwelijks tien albums nagelaten maar zijn invloed is toch zeer groot geweest. Tientallen huidige tekenaars waren onder de indruk van zijn werk, waaronder zelfs Geoff Darrow en Paul Pope in Amerika. Eric Verhoest, de zaakvoerder van uitgeverij Champaka is ook een fervente bewonderaar van het werk van Chaland. Het viel dus te verwachten dat de pas opgerichte kunstgalerij van de uitgeverij een tentoonstelling wijdde aan de overleden tekenaar. *Freddy Lombard* vormt de rode draad van deze expositie, waarbij een twintigtal originele tekeningen te koop aangeboden worden. Deze tekeningen komen uit de collectie van Isabelle Beaumenay-Joannet, de weduwe van Chaland en de bezielster van de "Rencontres Chaland" in Nérac. Expositie Yves Chaland, van 3 september tot 3 oktober 2010 Galerij Champaka, Brussel.

joopjes@hotmail.com

Deze koffieKlets kwam tot stand met medewerking van Willem Gay, Antoine Ryckman en Marc de Locht, waarvoor veel dank. Meer hulp is altijd welkom.

Het Nieuwe Scheepsjournaal van JeePee

DOOR **JEAN-PIERRE LEGEIN**, REDACTIE **HANS BIJMAN**

Ik weet niet hoe het andere redacteuren vergaat, maar na een ingelaste pauze – de vakantie – heb ik altijd wat moeite om weer op gang te komen. En dat terwijl de stapel te bespreken items allengs groter en groter wordt. Dus fluks het vakantiegevoel afgeschud en.... voortvarend ten aanval!!

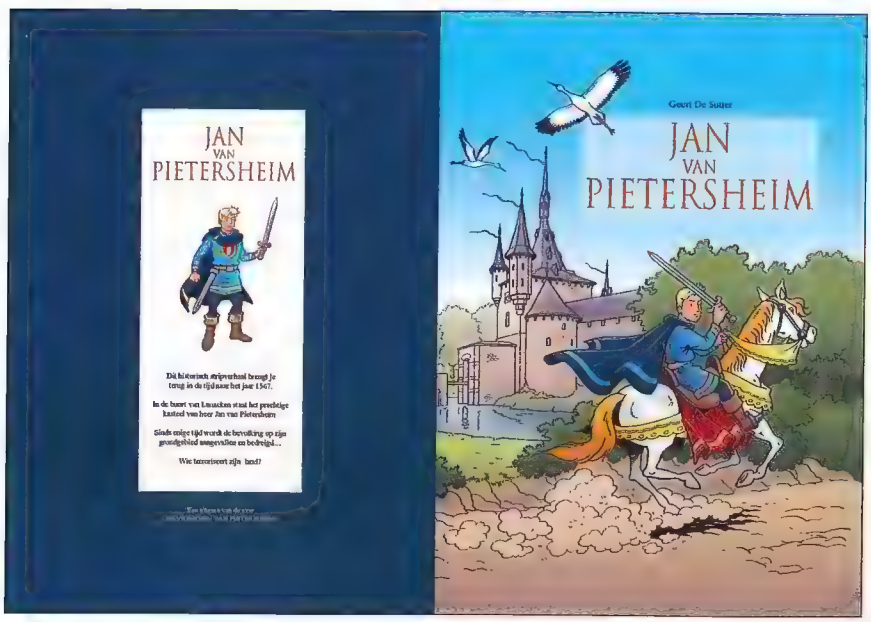

GEMEENTE LANAKEN STORT ZICH OP CULTUREEL ERFGOED

In de omgeving van Lanaken in de Kempen ligt het domein Pietersheim - poort tot het Nationaal Park Hoge Kempen - waarop een 12e eeuwse waterburcht gelegen is. In 1971 werd het domein door de gemeente aangekocht, waarbij de waterburcht van 2006 tot 2010 werd heringericht als museum met bezoekerscentrum. Wandelroutes, een kinderpad plus -boerderij, waterpartij en speeltuin benadrukken de kindvriendelijkheid en educatiemogelijkheden van Slot Pietersheim. Gerenoveerd met hotelfaciliteiten en ook de verblijfafdeling van de aanpalende kinderboerderij geeft mogelijkheden tot logies van o.a. gezelschappen. De voltooiing van de restauratie was een uitstekende gelegenheid om het historische en educatieve karakter van de locatie te benadrukken met de verschijning van een fraaie strip, e.e.a. met medewerking van de Vrienden van Pietersheim. In een historische context beleeft *Jan van Pietersheim* zijn dramatische avonturen in het tijdperk rondom de zgn. Spaanse furie, omstreeks 1576 tijdens de beginfase van de 80-jarige oorlog, de aanvang van de verdrijving van de Spaanse bezetter uit de Nederlanden. Fraaie plaatjes van striptekenaar Geert de Sutter, prachtig ingekleurd door Lighthouse Productions in een voorbeeldige uitgave. Scenariobijdragen van Dirk Welkenhuyzen terwijl Jean van Maenen verantwoordelijk is voor de historische adviezen. Binnen het gegeven is het een leuke, leesbare avonturenstrip geworden in de beste traditie van bijvoorbeeld Johan & Pirrewiet. Met mijnerzijds een kleine kanttekening richting historicus Van Maenen. Op een gegeven moment gaat Jonkheer Jan een kerstboom kappen in het bos ter opluistering van het naderende Kerstfeest. Dat lijkt mij een anachronisme, omdat voor het eerst sprake is van kerstbomen als versiering rond 1835, zo'n 250 jaar later... Maar ik kan het mis hebben. (B)

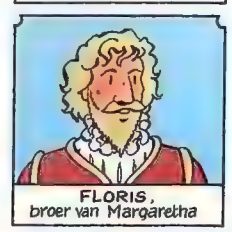

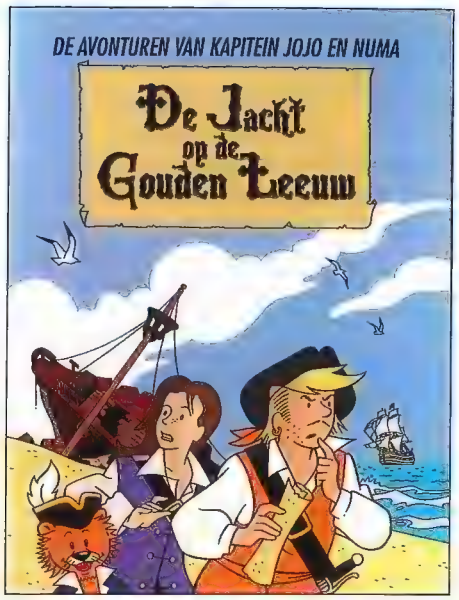

HET IS 14 MAART 1672 ALS DE AMSTERDAMSE KAPITEIN JOJO MET ZIJN SCHIP DE ZWARTE TULP IN DE WATEREN VAN HET CARIBISCH GEBIED TERECHT KOMT IN EEN ORKAAN VAN ONGEKENDE KRACHT
DE BEMANNING LEVERT EEN VERGEEFSE STRIJD EN...
VERLAAT HET SCHIP
...DE ZWARTE TULP GAAT TEN-ONDER IN HET NATUURGEWELD.
3

HOOFDSPONSOR SAIL 2010 ING PROFILEERT ZICH ALS PIRATENBANK

Van 19 tot 22 augustus 2010 vond in Amsterdam het 5-jaarlijkse spektakel Sail plaats. Een geweldig evenement, waar je als liefhebber van zee- en/of piratenstrips absoluut een keer bij geweest moet zijn. En geloof mij, ik weet als zeerover waarvan ik spreek... De hoofdsponsor van dit evenement voor 2010 was bankinstelling ING. Ten behoeve van Sail heeft de bank nogal uitgepakt. Met een eigen piratenpontje kon je op vertoon van je INGbankpas direct naar het door de bank ingerichte pirateneiland op het evenemententerrein gevaren worden. En daar waren kosten noch moeite gespaard met een replica van een gestrand piratenschip, omlijst met veel spelletjes, wedstrijden, shows en noem maar op. Met als klap op de vuurpijl een echte piratenstrip: *De avonturen van Kapitein Jojo en Numa - De Jacht op de Gouden Leeuw.* In de periode voorafgaand aan Sail was de strip verkrijgbaar op de INGkantoren, echter alleen bij opening van een zgn. Kinderrekening. Even ophalen was er niet bij, daar was het ING-baliepersoneel streng op geinstrueerd, en dat bij een oplage van 200.000 stuks... Maar ja, die strip ging natuurlijk uitgedeeld worden op Sail 2010 op het INGpiratenailand. Met de te verwachten 1,5 miljoen bezoekers (over het gehele evenement, anders zou het eiland zinken...) kon het dan toch nog wel eens een redelijk zeldzaam itempje worden... De strip zelf is in fullcolour uitgevoerd over 28 pagina's A4, inclusief een iets zwaarder omslag SC dus en geniet. Op teksten van Ed Schilders heeft Luc Verschuuren in een Chaland-achtige stijl een aardige strip afgeleverd. Verschuuren tekent vooral reclamestrips, o.a. voor het Gelders waterleidingbedrijf en in het verleden voor Het Land van Ooit. De INGstrip gaat over kaperkapitein Johannes Jordaan, zeg maar Jojo, die met zijn schip strandt en ontdaan van schip en bemanning op het eiland waar hij aanspoelt Numa ontmoet, een afgeleide van de INGlogoleeuw. Met een schatkaart, vrouwelijke metgezel Azizi – die tussen neus en lippen door uit piratenhanden is gered – alsmede de halve bemanning die het toch overleefd heeft en onderweg her en der op open zee wordt opgepikt, graven zij voor de rede van Amsterdam een gouden boegbeeld op in de vorm van een leeuw (wat anders?). Met wat spaarcentjes, een beloning van de vader van Azizi, kan kapitein Jojo - zonder krediet(!) - zijn droom in vervulling brengen: een eigen schip, de Götheborg!! Een replica van dat tall ship lag te pronken bij het INGeiland. Voor de doelgroep, de kids, een aardige strip, binnen het thema leuk uitgevoerd, inclusief diverse puzzeltjes. (NL)

BEST BITES? DONALD DUCK NATUURLIJK!

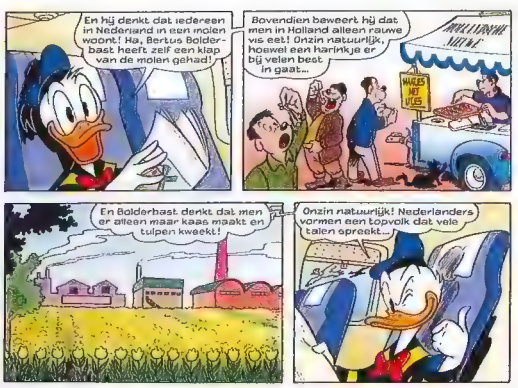
En hij denkt dat iedereen in Nederland in een molen woont! Ha, Bertus Bolderbast heeft zelf een klap van de molen gehad!
Bovendien beweert hij dat men in Holland alleen rauwe vis eet! Onzin natuurlijk, hoewel een haringje er bij velen best in gaat...
MAKES HET VIES
En Bolderbast denkt dat men er alleen maar kaas maakt en tulpen kweekt!
Onzin natuurlijk! Nederlanders vormen een topvolk dat vele talen spreekt...

Van 26 april t/m 9 mei 2010 heeft in Nederland de Week van het Tijdschrift plaatsgevonden. Bij aankoop in die week van 6 Euro aan tijdschriften kreeg de koper een heuse glossy van maar liefst 148 pagina's, genaamd Best Bites, cadeau. In dit fraai vormgeven blad geven maar liefst 306 bekende Nederlanders hun zienswijze over Nederland, gevat in 600 meningen en columns van superpositief tot diep-diep-negatief. Tussen al die bekende Nederlanders heeft ook Donald Duck een prominente plaats gevonden. Twee hele pagina's zijn aan dit Amerikaanse fenomeen gewijd. Donald gaat met zijn neefjes op vakantie naar Nederland en laat een aantal typisch Nederlandse positieve verworvenheden de revue passeren. Zoals daar zijn de tulpen, molens, kaas en nog een aantal van die voor"oor"delen. Om af te sluiten met de zo kenmerkende Hollandse handelsgeest, hetgeen resulteert in een kudde Nederlanders die – al op luchthaven Schiphol – het vrolijke Amerikaanse viertal achtervolgend die geroemde Hollandse eigenheden tracht aan te smeren!! In de marge van het blad ook nog even een boze smurf en een tekeningetje van Gerrit de Jager n.a.v. een concert van Madonna in Amsterdam. Over een hele pagina laten Fokke en Sukke even weten "neuken" verreweg het leukste woord van Nederland te vinden, tja... Gezien bevolkingsexplosies in de rest van de wereld lijkt mij dat nou niet een exclusief Nederlandse activiteit... (NL)

VOOR HET ZUIDLAND VAN SCHOUWEN VERLEGDE DE STROOMING IN DE SCHELDE ZICH. DE DIJKEN WAREN NIET GOED GENOEG EN DE SCHOUWENAREN BESLOTEN DAN MAAR ER EEN DIJK ACHTER TE LEGGEN. WANNEER DE VOORSTE DIJK IN ZEE STORTTE, HADDEN ZE ER TENMINSTE NOG ÉÉN. MAAR DAN GING HET LANDWAARTS WEER NET ZO.
ZO, KLAAR! OP NAAR DE VOLGENDE!
WE GAEN ZO VARRE VAN DIEN DIEK WELNE AS MEUSEJIJK IS.
DAN KOMME WE UIT IN BROUNS' AEVEN!
VANAF 1356 VERLOOR SCHOUWEN OP DE MANIER ZO'N TIEN DORPEN, 5 GEN TERACSEE EN WEST-SCHOUWEN. VAN EEN ERVAN, KOUDEKERKE, STAAT DE TOREN NOG PAL ACHTER DE OOSTERSCHELDEDIJK: DE 'PLOMPE TOREN'.
BROUWERSHAVEN.
DAT BEN DE BOURGONDERS. DE ALLE OVERAL DE BAAS SPELE.
ZER NOTTE WE AOK NE WEZE.
VANA KEK DE VLAGGE. DA BEN ENSELFDE 'N BROUNS' AEVEN.

DANKER JAN OREEL, EEN GETALENTEERDE, TROTSE ZEEUW

Ik moet u eerlijk bekennen dat ik tot voor 5 jaar terug nog nooit van Danker Jan Oreel gehoord had. Misschien komt dat omdat mijn aandacht meer op strips dan op geïllustreerde boeken gefocust is geweest. Want deze bijna 50-jarige tekenaar heeft inmiddels al zo'n 80 titels – waarvoor hij de illustraties verzorgd heeft – achter zijn naam staan. Mijn eerste kennismaking met deze veelzijdige illustrator was een strip die uitgegeven is in 2005 door de toen jubilerende uitgeverij Het Paard van Troje uit Goes in Zeeland (NL). Ter gelegenheid van dit feit werd toen *Goes in strip* uitgegeven, de geschiedenis van 600 jaar stad Goes in strip. In uiterst cleane plaatjes laat Danker Jan in een aantal spraakmakende fragmenten de historie van het Zeeuwse Goes op humoristische wijze de revue passeren. Inmiddels maakt Oreel deel uit van de clan respectabele tekenaars die uitgever van Bavel om zich heen heeft verzameld om aan de wieg te gaan staan van de wedergeboorte van het legendarische blad *Eppo*. Op tekst van Henk Kuijpers (Franka) maakt Danker Jan Oreel voor dit blad de strip *De Koffers van Raz Fadraz*. Nu 5 jaar later heeft Het Paard van Troje een nieuw project aan haar uitgeversfonds toegevoegd: *Zeeland; van Nehalennia tot Westerscheldetunnel, 200 jaar geschiedenis in strip*. En natuurlijk werd Oreel voor de tekentechnische realisatie aangezocht, dit keer op teksten van Jan Zwemer. Het resultaat is een fraaie hardcover geworden van 48 pagina's, volledig in kleur. Het concept is beproefd. Een jongen en een meisje stuiten bij toeval op een archeoloog die de jongelui bij de hand neemt en enthousiast rondleidt door het mooie gebied dat Vaderlandse Geschiedenis heet; dat hebben we meer gezien. Net als in het Goes-album worden een aantal pagina's ingeruimd voor een historische verantwoording. 2000 Jaar geschiedenis, het is nogal wat om op pakweg 40 pagina's strip weer te geven. Maar het resultaat is oogstrelend mooi. Ook is binnen het verhaal ruimte overgebleven voor avontuur, spanning en hier en daar een vleugje humor. Danker Jan Oreel heeft optimaal gelegenheid gekregen zijn niet geringe talent tentoon te spreiden. Her en der door het boek verspreid heeft hij pakkende gebeurtenissen breed uitgemeten op een derde van de pagina. Dat levert werkelijk juweeltjes van illustraties op. Ach, ach, hadden wij als spijbelkindertjes dit soort geschiedenisboekjes maar op school te verteren gekregen, dan waren wij nu heel wat beter terecht gekomen. Achterin heeft Danker Jan ook nog kans gezien om de lezertjes uit te leggen hoe een strip tot stand komt, met als kers bovenop de taart de concepten voor het omslag. Kijk, dat heet nu multifunctionele stripopvoedkunde! En dan die kleuren, ze spatten van de pagina's af. Dat kon haast niet anders onder verantwoordelijkheid van Wilma Leenders. De gebonden hardcoverversie is redelijk breed verkrijgbaar, in ieder geval in de Zeeuwse boekhandel. Ook een Duitse versie is voor handen en daarnaast voor de verzamelaars een luxe editie op 300 exemplaren, gesigneerd door Mevr. Peijs (Comm. der Koningin), Jan Zwemer en natuurlijk Danker Jan Oreel. Dit soort projecten doet het reclamestrips-verzamelaarshart oprecht juichen. Snik, ik ben diep geroerd… (NL)

VOORBEELDIG EERBETOON AAN JEAN-POL

Een van die Vlaamse stripmonumenten die bijna iedereen als vanzelfsprekend immer maar producerend aanwezig acht, is Jean-Pol oftewel Jean-Paul van den Broeck, geestelijk vader van *Kramikske* en opvolger van Berck met diens befaamde serie *Sammy*. Vaak wordt vergeten dat Jean-Pol vanwege zijn immer jeugdige uitstraling toch reeds (zij het nipt) de leeftijdsgrens van 65 is gepasseerd.

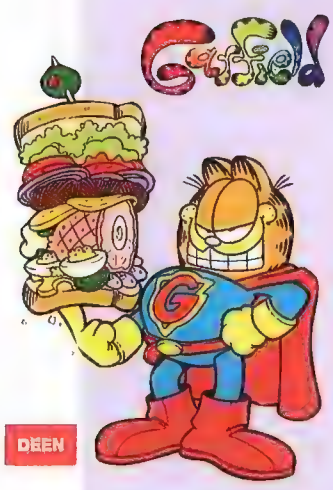

GARFIELD PROMOOT HET BUITENLAND

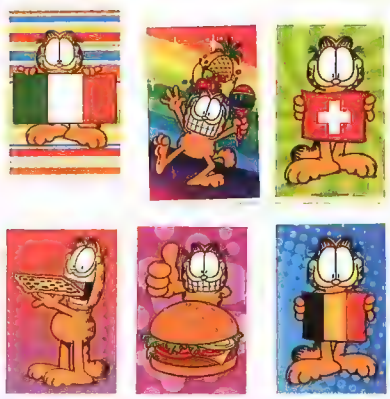

Een stickeractie die niet bijster veel bekendheid en impact heeft opgeleverd. Uitzinnige verzamel- en ruilacties zijn mij niet bekend. In juni en juli kon men bij de bij SuperUnie aangesloten supermarkten (dat zijn dezelfde supermakten die in Nederland de Suske & Wiskefruitactie voeren) bij aankoop van bepaalde producten een zakje met Garfield-stickers krijgen. Op deze stickers staat Garfield in eet- en vlagposes uit verschillende landen afgebeeld en dat alles onder het motto: "Reis mee met Garfield". Die stickers moesten geplakt worden op een reuzendeurposter die in de week voorafgaande aan de actie gratis werd meegegeven. In totaal waren er 28 verschillende stickers. Niet spectaculair, maar het zag er verzorgd uit. Zonder georganiseerde ruilmanifestaties deze keer, of zou het toch te maken hebben met het wat minder aansprekende karakter van de chagrijnige kat? Dat ging met Suske en Wiske en de Venijnige Vanger wel even anders, het humeur van Garfield zal er in ieder geval niet beter op zijn geworden… (NL)

De afgelopen maand heeft deze reus dan ook te kennen gegeven er mee te stoppen, of om in ieder geval met de dwangmatige productie van Sammy een tandje terug te schakelen. Afgelopen zomer organiseerde het vzw Bakkerijmuseum Walter Plaetinck Zuidgasthoeve in Veurne een overzichtstentoonstelling over Kramikske van de Bakker, die dit jaar zijn 40-jarig jubileum viert. Ter gelegenheid van deze expositie is een tijdschrift over bakerfgoed, genaamd Patakon, gelanceerd. Het eerste nummer werd gepresenteerd op 29 mei bij de opening van de tentoonstelling en kon tevens als expositiecatalogus dienst doen. Het resultaat is een fraai magazine waar op 32 goed verzorgde pagina's het wel en wee van Kramikske en zijn schepper uit de doeken wordt gedaan. De strip Kramikske heeft nogal wat verschillende verschijningsvormen gekend en het is mooi dat al die uitgaven nu allemaal fraai op een rijtje wordt gezet. Het bibliofiele gedeelte wordt aangevuld met een uitgebreid overzicht van de carrière van Jean-Pol, want dat hij zich niet alleen tot Kramikske heeft beperkt, zal duidelijk zijn. Als medewerker van Sleen bijvoorbeeld leverde hij bijdragen aan *De Lustige Kapoentjes, Piet Fluwijn en Bolleke.* Bij elkaar heeft Jean-Pol daarvoor een kleine 750(!) stripplaten vervaardigd. En natuurlijk *Sammy*, met daarnaast nog vele strips; kortom een enorm oeuvre dat zich in hoofdzaak kenmerkt door uiterst verzorgde plaatjes. Jean-Pol is een grote meneer in Stripland. Patakon doet met deze mooie publicatie eer aan deze Belgische grootmeester.

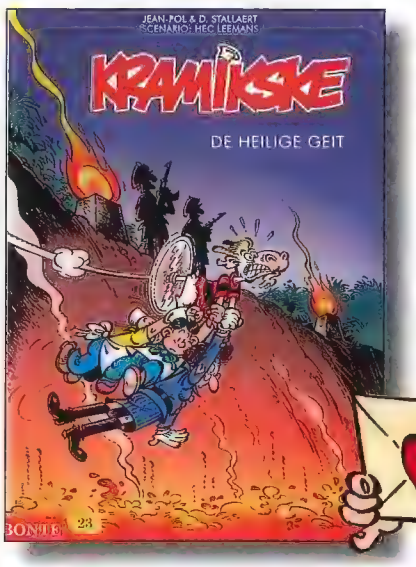

Maar er is meer. Het 40-jarig jubileum is voor superactieve uitgever – verzamelaar, stripvorser en wat al niet – Peter Bonte aanleiding geweest het laatste nog niet uitgegeven verhaal van Kramikske, *De heilige Geit* het levenslicht te doen aanschouwen. Dit is het 21e verhaal van Kramikske, geschreven door Hec Leemans en getekend door Jean-Pol en Dirk Stallaert. Oplage 900 ex. voor de SC uitgave, 400 ex. met Knokke-Heist reclame en 500 ex. zonder reclame. Het album is opgenomen in de reeks Bonte magazine nr 23. Deze uitgave is eveneens een prachtige hommage aan het talent van Jean-Pol geworden. Naast de normale softcover, die verdeeld wordt over de reguliere striphandel, was er dus ook nog een speciale softcover voor het Stripfestival Knokke-Heist. Deze versie bevatte een 8-tal pagina's advertenties. Fraaie boekwerken gedrukt in zwart-wit. Goed te zien hierbij is dat Jean-Pol tekent in de beste Dupuis-tradities. Hij is een uitgesproken fan van Franquin, maar heeft toch een geheel eigen stijl weten te handhaven. Naast de reguliere uitgave verschijnt een luxe editie, oplage is 100 exemplaren en alleen verkrijgbaar in het museum aan 35 euro. Gebonden in een hardlinnen kaft voorzien van een mooie stofomslag, die wordt gesierd door een oogstrelende illustratie in magnifieke kleuren. Deze tekening is als extra prent met het logo van het bakkerijmuseum bijgevoegd in de luxe editie. Achterin de beide boeken de schets van de voorpagina in de ontwerpfase. Mij rest slechts een gepast stilzwijgen bij het aanschouwen van zoveel moois. (B)

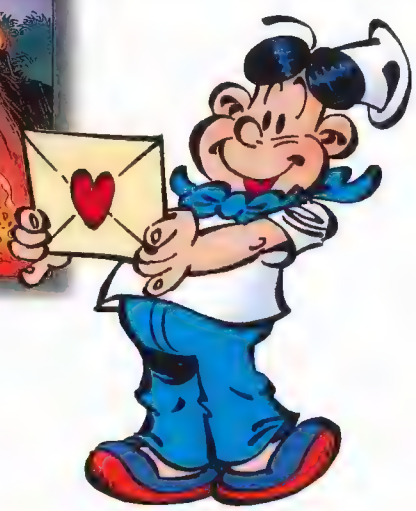

SUSKE EN WISKE BIJ CHOCOPASTA EN BATERIEVERDELGERS!

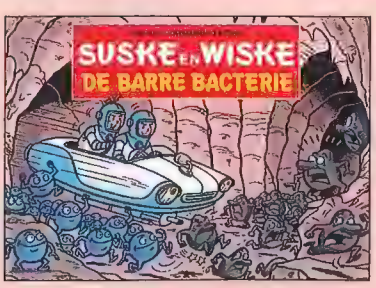

Duo Penotti brengt binnenkort een drietal mini-albums uit van Suske en Wiske. De klein formaat -albums zitten verpakt bij Duo Penotti Dippie. Er verschijnen in Nederland drie verhalen: *De werken van Lambik, De kribbige krab en De toetercup.* In België komt alleen het eerste deeltje uit. Dat wordt dus weer richting Nederland crossen. Was het vroeger voor de porno, nu voor onze eigen strippies. Het moet niet gekker worden.... In ons vorig nummer reeds aangekondigd : de gratis S&W strip *De Barre Bacterie* bij aankoop van produkt Probactiol Junior, een weerstandsproduct met gezonde bacteriën voor kinderen. Stripuitgave van de firma Metagenics rond eind augustus, begin september. Alleen in België bij de apothekers. 12 pagina's in totaal en als oblong formaat als premium weg te geven bij aankoop van het product. Overigens: bij verschijning van deze rubriek nog steeds niet gesignaleerd. Het verhaaltje gaat over Suske en Wiske die de strijd aangaan met slechte bacteriën in het binnenste van Brokkie, een meteorieten-eter. Het boekje omvat in totaal twaalf pagina's, met een speciaal getekende voorplaat en gepersonaliseerde achterkant. Het album wordt vormgegeven als oblong A5-formaat. Bij aankoop van Probactiol Junior dus. De prijs voor het middel is behoorlijk. De uitgave krijg je er dan gratis bij. Dat mag ook wel, want je kunt ook stellen: een dure Suske en Wiske waar je een paar pillen bij cadeau krijgt. Of ben ik nu weer een zeverkont? (B)

TOM BOUDEN EN PETER BONTE GEVEN BOELIE EN KROEPIE BOEMBOEM EEN STAARTJE....

In BSM 175 en 176 (wat lijkt dat alweer lang geleden...) werd aandacht besteed aan het in eigen beheer (Uitgeverij Nouga) uitgegeven eerbetoon aan de strip *Piet Pienter en Bert Bibber* van Pom, een hommage voorbeeldig in beeld gebracht door Tom Bouden. Het verhaal kwam tot stand met de medewerking van tal van andere tekenaars (14!) die bereidwillig hun figuren in de strip van Pom en Bouden lieten plaatsnemen. Vlaamse verzamelaars van de Pom-verhalen stortten zich natuurlijk fluks op deze pastiche. De eerste oplage was dan ook in no-time uitgeput, hetgeen Tom Bouden deed besluiten om er een tweede druk tegenaan te gooien. In BSM 176 werd al gemeld dat de tweede uitgave zich in niets onderscheidt van de eerste. Ja, ja, die verzamelaars; dat weet wat...!

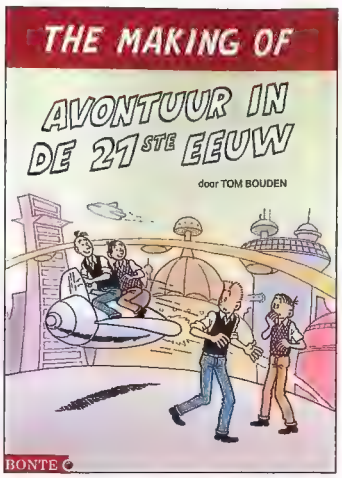

De voorgeschiedenis in acht nemend zal het de lezer duidelijk zijn dat het nogal wat voeten in aarde moet hebben gehad voordat deze strip het levenslicht mocht aanschouwen. Wie daar kennis van wil nemen, kan terecht bij "The making of..." een uitgave die van de persen is gerold bij uitgever Peter Bonte. Ik weet niet of dit werkje een even vlotte verkoop kent als het origineel, maar een beetje liefhebber kan echt niet zonder. Het is een prachtig naslagwerkje, dat compleet opgemaakt lijkt door Bouden zelf. Een ongekend kijkje in de keuken van striptekenaar. Wie denkt dat Bouden zomaar even een omslagje in elkaar flanst, heeft het mis. Hoofding van het omslag is letterlijk overgenomen uit bestaande Pom-albums. Zelfs voor de lettering heeft Tom Bouden een apart computerfont samengesteld, gebaseerd op de Piet Pienter en Bert Bibber -lettering. Zoals in "The making of..." het totstandkomen van het font wordt beschreven, prachtig! Afgezien van het zich verplaatsen in de stijl van Pom heeft Bouden het zich organisatorisch extra moeilijk gemaakt door al die andere tekenaars een aandeel in de hommagestrip te laten maken. Maar liefst 14 tekenaars hebben hun medewerking aan het originele album verleend. Bouden laat ze bijna allemaal de revue passeren, daarbij nauwgezet hun desbetreffende aandeel aanstippend. Was het *Avontuur in de 21e eeuw van Boelie en Kroepie Boemboem* een waardige hommage aan Pom, deze Bonte-uitgave van "The making of..." is een niet minder groots en terecht eerbetoon aan Tom Bouden zelf. Mensen met een beetje interesse in hoe strips tot stand komen, twijfelen geen moment en hollen richting stripboer om zich deze uitgave eigen te maken. Haast is geboden vermoed ik; de oplage bedraagt slechts 200 exemplaren. Het kon nog wel eens zo zijn dat deze uitgave zeldzamer wordt dan het origineel... (B)

Bijvangsten

Als de Zeerover zijn netten overboord gooit, komt er bij het binnenhalen naast de grote vangsten altijd wel de nodige bijvangst mee. U weet wel, te klein om uitgebreid te vermelden, maar toch te groot om terug te gooien. Met ingang van dit nummer gaan wij proberen deze "kleinigheden" in het kort als voetnoot bij deze rubriek te plaatsen. Hieronder zullen wij ook de items rangschikken waarover niet veel info bekend is. En dat alles onder het motto: al die enkele, naast de schatkist vallende dukaten vormen tesamen toch een aardige spaarpot...

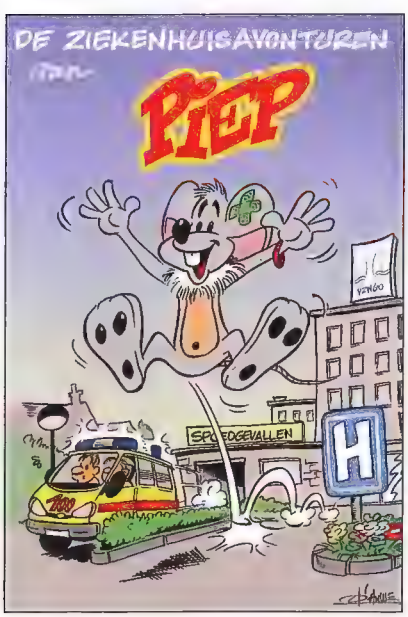

MET PLEZIER HET ZIEKENHUIS IN

Twee ziekenhuizen in Knokke-Heist en Blankenberge verstrekken een stripalbum *De ziekenhuisavonturen van Piep* aan kinderen die opgenomen moeten worden in het ziekenhuis. In stripvorm wordt kinderen ter geruststelling een aantal zaken uitgelegd. Het is gratis voor de patiëntjes en is gesponsord door Dexia. Tekeningen zijn van Dirk van der Auwera, bekend van de reeks Knokke-Heist gestript. Zinloos te trachten dit item te bemachtigen, tenzij (u?) uw kind een arm breekt... voorzichtig toch maar(B)

VERBRAND VLEES MET DIRKJAN

Het succesvolle Kookboek van DirkJan door Mark Retera dat vorig jaar herfst verscheen, *DirkJan Snert en zo*, kwam het kookgenie deze zomer met *DirkJan BBQ en zo, eerste hulp bij barbecueën* op de proppen. Zij die zich nog niet in de zon hadden verbrand, konden dat nu dus verantwoord bij het buiten vleesroosteren alsnog laten gebeuren. Met recepten en natuurlijk strips. De milieudienst heeft naar verluidt inmiddels ingegrepen... Aanbieding via Veronica voor E 12,95. (NL)

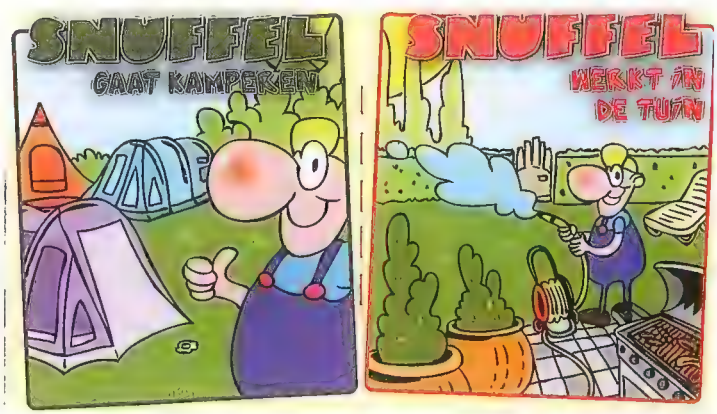

SNUFFEL DOET BOODSCHAPPEN

De Snuffelmarkt in Halen gaf een aantal reklamefoldertjes uit. Snuffel gaat kamperen en Snuffel in de tuin zijn o.a. titels die bij ons bekend zijn. Stripfiguurtje Snuffel becommentarieert en prijst diverse aanbiedingen op stripse wijze aan. Dat verdient navolging. (B)

SUZE & THOMAS ETEN UNOX

Knakworstfabrikant Unox tracht via ons aller Donald Duck de Nederlandse youngsters er op te wijzen dat er nog meer ongezonde eetwaar bestaat dan alleen MacDonalds. Adverteren met uiteraard een strip: *Suze en Thomas*. Met verwijzing naar de binnenzijde van de etiketten van de blikjes waar de kindervriendelijke Knaks inzitten èn naar de website waar de jongelui allerlei leuke(?) dingen kunnen doen. Eenmaal op de site geen strip te bekennen. Wel games en filmpjes en, ja, ja, knutsel zelf je kijkdoos... (NL)

JAN, JANS & LIBELLE; NIET KAPOT TE KRIJGEN

Inmiddels een Nederlandse zomertraditie: bij de Libelle van begin augustus (nummer 32) weer de jaarlijkse gratis Jan Jans en de Kinderen zomerspecial. Dit keer een 40 jaar JJ en de K special van maar liefst 48 pagina's. Verkrijgbaar in 3 pakketten: bij de Libelle, of bij de Margriet + Libelle, of bij de Libelle + Margriet + glossy Vriendin. Alle 3 met een andere wikkel. Als je dus àlles spaart moet je flink in de beugel... (NL)

KAMPIOENEN MET BIJBETALING

Kampioenen in Afrika, Kampioenen aan zee en *Kampioenen op wielen* waren de 3 bestaande titels uit de serie van Hec Leemans' FC De Kampioenen die werden aangeboden bij Story Magazine in juli. In seal en drie achtereenvolgende weken kon men het softcovertje bemachtigen voor 2 eurootjes extra. Met de prijs van het tijdschrift erbij zit je dan toch weer op een normale prijs... Leuke strips, mooi uitgevoerd, maar zegt JeePee: "Zijn strips tegen betaling eigenlijk nog wel reclamestrips?" Tja, ...ach JeePee, je moet maar zo denken: of je nu de uitgever betaalt of er later duur aan moet op een beurs..., wat maakt het uit? (B)

EMTE PAKT UIT MET STUDIO100

Een actie bij de supermarkt Emté had tot gevolg dat u of voor uzelf of voor uw kindertjes of uw kleinkindertjes of voor dat leuke meisje van uwen kozijn (pas op hé, kladden thuis!!) naar huis werd gestuurd met boekjes van Piet Piraat en K3. Van ieder de keuze uit 6 titels, totaal dus 12 boekskes. Het bekende Studio 100 -werk. Zij gaan maar door, en vinden wij dat erg? Naaah..., natuurlijk niet!! Overigens, de K3 boekjes zijn GEEN strips, die kunt u dus alsnog met een gerust hart aan dat leuke dochtertje van uwen kozijn schenken...! (B)

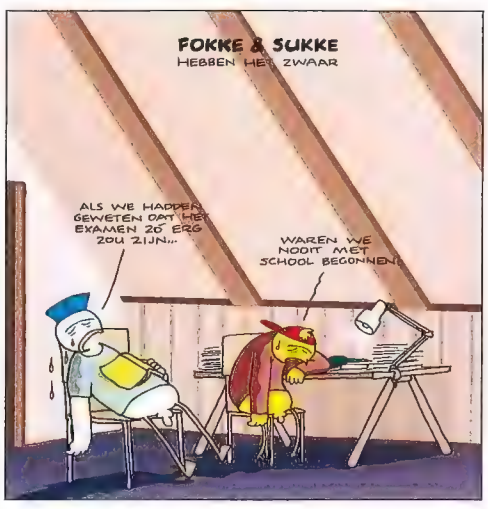

BLAUWE SUSKE EN WISKES OPNIEUW UITGEGEVEN

Het Laatste Nieuws heeft weer eens in het archief van Suske en Wiske rondgeneusd en kwam met de volgende "verrassing": Strips verkrijgbaar met het bonneke en enig bijbetaalsel, en wat krijgen wij dan? De meesterwerken van Willy Vandersteen; voor slechts 39,90 euro de 8 albums uit de blauwe reeks als luxueuze hardcover en... niet in de handel! Ach ja, en de hoeveelste versie heeft u ondertussen in de kast staan? JeePee denkt er het zijne van: "De Standaard-koe blijft lekker goed voortmelken inclusief een toefje telefooncentenrinkeldekinkel..." Ahem..., dat lijkt mij duidelijk... Om nog te bestellen bent ù in ieder geval te laat, 14 augustus jl. was de deadline. (B)

BLOKKER JAARVERSLAG OOK IN 2010

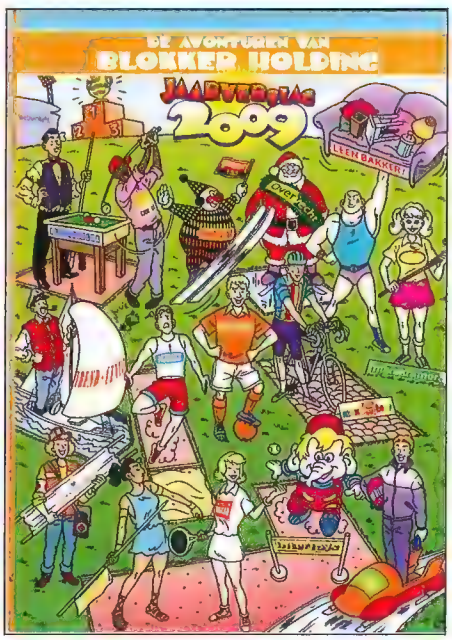

Bij Blokker Holding, moedermaatschappij van ettelijke Nederlandse bedrijven zoals Blokker, Bart Smit, Leen Bakker, Xenos, Casa, Intertoys, Marskramer, bij elkaar een stuk of 18, is - voor ik meen inmiddels de 12e keer - van de hand van Eric Heuvel het jaarverslag over 2009 verschenen. Een aantal illustraties, een pagina met zij die van ons verscheiden zijn, alsmede 13 mooie strippagina's waarin de geschiedenis van 2009 in de wereld, Nederland en meer nog specifiek in de Blokker-familie op wederom fraaie wijze is vastgelegd. Ieder jaar weer een object om naar uit te kijken. (NL)

FOKKE EN SUKKE SLAGEN MET LOF...

Het CvE (College van Examens), onderdeel van het Nederlandse Ministerie van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) geeft voor examenscholieren in het VMBO (Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs) (bent u daar nog....?) een tweetal bladen uit met o.a. examenrooster, slimme tips etc. Het blad wordt rijkelijk opgesierd met cartoons van ons aller Fokke en Sukke van Reid, Geleijnse en Van Tol. Het behoeft geen betoog dat als de scholieren de tips van dit illustere tweetal opvolgt er werkelijk geen spaan van ze terecht zal komen... Leuk! (NL)

Meldingen van Kris ...., Fons ...., Joop Schreurs, Wally, Willem Gay, Hans Bijman, Jean-Pierre Legein, Willy Bouve, Danny Warmoes, Mark Lezy, Paul Crapels, Jan van den Ven

Bloedige verstripping van Jack the Ripper

From Hell
Tekst / tek: Moore / Campbell
Uitgeverij De Vliegende Hollander, 208 blz., paperback : 18,95 euro

Na het bejubelde *V voor Vendetta* en *Watchmen* van Alan Moore lanceert uitgeverij De Vliegende Hollander alweer een nieuw meesterwerk van de auteur. Dit keer is het de beurt aan *From Hell*. Een groots gruwelijk kunstwerk, met prachtige illustraties door Eddie Campbell, over de legendarische seriemoordenaar Jack the Ripper. Sinds de beruchte moordpartijen in London's Whitechapel district in 1888, is er nooit meer een seriemoordenaar geweest die hem wist te evenaren, hoe bloederig hun moorden ook waren. Het thema van de Rippermoorden is natuurlijk allesbehalve origineel. Toch weet Alan Moore er in dit eerste deel van een drieluik een draai aan te geven zodat je heel snel op het puntje van je stoel zit. De wat krasserige tekenstijl van Eddie Campbell sluit hier naadloos op aan. De moordenaar in *From Hell* blijkt allerminst een mysterie te zijn. Halverwege het boek kun je al opmaken, dat de moorden het werk zijn van de briljante arts Sir William Gull (1816-1890) en zijn hulp John Netley, die Sir William in hoofdstuk vier van dit boek een rad voor de ogen draait om hem tot zijn slaaf te maken. Hoofdstuk vier is echt een waanzinnig hoofdstuk waar je even de tijd voor moet nemen, voordat je zelf van je stoel valt! Samen gaan ze op verzoek van Queen Victoria een aantal prostituees uit de weg ruimen om een opkomend schandaal rond haar kleinzoon prins Albert te verhullen. Gull weet wat hem te doen staat en pleegt zijn moorden met een welhaast chirurgische precisie. Al gauw wordt de hulp in geroepen van inspecteur Abberline, die voor het vooronderzoek wordt teruggezonden naar Whitechapel. Een district waar hij een gloeiende hekel aan heeft. Hoe dit afloopt valt te lezen in het vervolg op dit overweldigende deel. Laat maar komen zou ik zeggen. Ik lust het rauw. WALLIE

Aria als bezorgde moeder

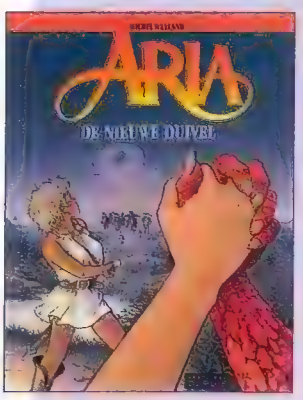

Aria 32 : De nieuwe duivel
Tekst / tek : Michel Weyland
Dupuis, 48 blz.
SC : 6,50 euro

Wanneer Aria terug wil keren naar Arnolia, kruisen de Kryfjes haar pad. Deze mysterieuze vliegende wezentjes ontmoette ze voor het eerste in album 25. De kleine diertjes roepen Aria om hulp om haar zoon Sacham te redden. Sacham was actief als genezer in Vandor. Op een dag wordt Sacham in de steek gelaten door zijn vrouw Marvella en op slag verliest hij zijn genezende krachten. Zijn verdriet is zo groot, dat hij zijn patiënten nog zieker maakt dan ze al waren. Om het helemaal erg te maken, krijgt Sacham over zijn hele lichaam een soort van schilferig eczema. Deze huidaandoening wordt als zeer besmettelijk aanzien door de dorpelingen. Sacham wordt verjaagd uit het dorp en zijn huis wordt in brand gestoken. Sacham slaat op de vlucht en wordt op de hielen gezeten door een groep huurmoordenaars. Aria zal en moet haar zoon ter hulp snellen... Aria beleeft nu al avonturen sinds 1982. Een dergelijk langlopende reeks kan natuurlijk niet altijd meer verrassen. Toch vond ik dit 32ste album best wel aangename lectuur. We krijgen immers een beter zicht op de persoonlijkheid van Aria. Vooral de relatie tussen moeder en zoon wordt flink in de spotlights gezet. De krijgster in Aria komt meer en meer op de achtergrond en er wordt plaats gemaakt voor het psychologische kantje van Aria. Door het uitdiepen van dit aspect geeft Michel Weyland zijn eigen reeks een nieuwe adem. Weyland is een van die tekenaars die echt wel een boontje hebben voor hun eigen personages. De talrijke close ups van heldin Aria bewijzen dit. Als vanouds heeft tekenaar Weyland zich ook nu geamuseerd met het bedenken van fabeldieren. De honden die het groepje huurmoordenaars vergezellen, zijn hiervan een mooi voorbeeld. Ook de decors blijven heel gedetailleerd uitgewerkt. De computerinkleuring door de echtgenote van Weyland mag er ook best wezen. TOM

FRANKS

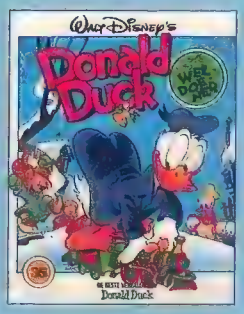

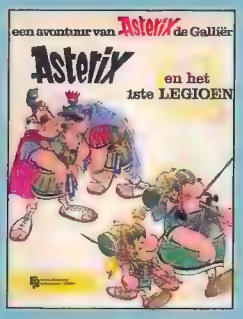

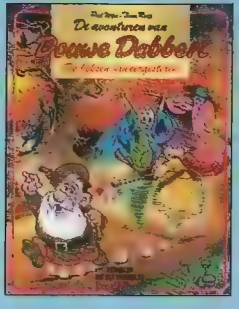

TOP 5

1. Donald Duck als weldoener
Carl Barks, Oberon, 1983

Het hoofdverhaal van dit album, *Kerstfeest voor Krotdorp* is me altijd bijgebleven. Toen ik het later herlas en analyseerde, begreep ik waarom. Het heeft alles te maken met de perfecte verhaalopbouw en de volkomen logische, karaktergebonden manier waarop een plotelement als bijvoorbeeld het fatale dubbeltje in het verhaal gebracht wordt. In feite kan het complete werk van Carl Barks dienen als voorbeeld van verhaalopbouw en het gebruik van plotelementen.

2. Chlorophyl en de Spoorwegpiraten
Raymond Macherot, Lombard, 1980

Een van de beste albums uit de Chlorophyl-reeks. Chlorophyl en Minimum arriveren voor het eerst op het eiland Notenschelp, waar mijn all-time-favorite schurk Anthraciet het tot eigenaar van een scheepvaartmaatschappij heeft geschopt. Raymond Macherot werkt in dit verhaal het karakter van Anthraciet tot in de finesses uit, waardoor je als lezer gewoonweg geniet van de manier waarop Anthraciet de Notenschelpse gezagsdragers keer op keer om de tuin weet te leiden.

3. Asterix en het 1ste Legioen
Albert Uderzo/René Goscinny, Dargaud, 1969

Goscinny en Uderzo op hun best. René Goscinny baseert zijn verhaal op een historisch gegeven, de slag tussen Caesar en Pompeius in Noord-Afrika en laat Asterix en Obelix in zijn verhaal die slag in gang zetten. Uderzo en Goscinny voorzien het verhaal van meerdere running-gags. De scènes met de verliefde Obelix hebben me destijds, toen ik verhaal voor het eerst las, hardop laten lachen.

4. Yoko Tsuno, De astroloog van Brugge
Roger Leloup, Dupuis, 1994

Spannend en sfeervol verhaal in het mooiste stadje van West-Europa waar sinds 1545 een flesje met pestbacillen verborgen ligt dat opnieuw voor een epidemie zou kunnen zorgen. Heden en verleden zijn op mysterieuze wijze met elkaar verweven en Roger Leloup weet de 16e eeuw zo te typeren dat je het gevoel hebt met Yoko en haar vrienden mee terug te reizen in de tijd.

5. Douwe Dabbert, De Heksen van Eergisteren
Piet Wijn/Thom Roep, Oberon, 1986

In dit 13e album uit de reeks raakt Douwe Dabbert tijdens een zoektocht naar de verdwenen Harmen en Adriaan verzeild in de Duistere Duinen, een gebied waar drie heksen de scepter zwaaien. Wie eenmaal de Duistere Duinen betreedt, keert niet weer, zo wordt gezegd. De duistere magische sfeer is overal in het verhaal aanwezig. Met prachtige tekeningen van Piet Wijn en een uitgekiend, magisch scenario van Thom Roep.

Mysterie in het zuiden van Afrika

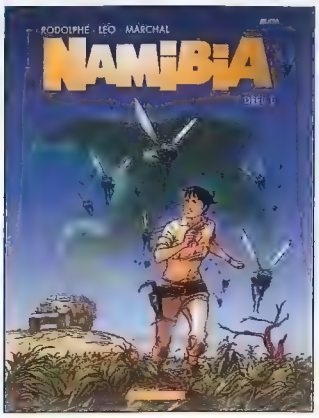

Namibia 1
Tekst : Leo & Rodolphe, tekeningen : Marchal
Dargaud, 48 blz., SC : 6,50 euro

Deze reeks wordt op achterflap en cover aangekondigd als seizoen twee van de reeks *Kenya*. Toch kan je dit album perfect los van de albums van *Kenya* lezen. We komen terecht in het Afrika van 1949. Kathy Austin wordt als agente van de Britse inlichtingendienst MI 5 naar Namibië gestuurd, een vroegere Duitse kolonie. Opdracht van haar missie is onderzoeken of het gerucht klopt dat de dood gewaande nazi-officier Göring nog steeds gezond en wel in Namibië rondloopt of niet. In het gezelschap van de racistische Engelse officier Browley en de VN-gezant Robert MacDonald probeert Kathy op het spoor te komen van Göring. Naast deze verhaallijn is er uiteraard (we zijn dat van scenarist Léo gewend) ook in deze nieuwe reeks plaats voor mysterie en vreemde wezens. Zo worden de maïsvelden in Namibië geteisterd door een insectenplaag. Niet zo uitzonderlijk zou je zeggen, alleen hebben de rupsen en vliegen hier afmetingen van meer dan een halve meter. Léo zorgt hier niet meer zelf voor het tekenwerk. Hij heeft het potlood doorgegeven aan Bertrand Marchal. Marchals tekenstijl leunt dan ook heel dicht aan bij die van Léo. Hopelijk wordt *Namibia* voor Marchal zijn grote doorbraak. In het Nederlands werden nog maar twee albums van hem vertaald : deel 1 van *The Village* (bij uitgeverij Bamboe) en deel 1 van *Grens* (in de Lombard-reeks Polyptiek). Marchals tekenstijl is wel iets warmer dan die van Léo. Zijn decors en gelaatsuitdrukkingen stralen meer warmte uit. En dat mag een pluspunt genoemd worden. TOM

Nostalgie, nostalgie

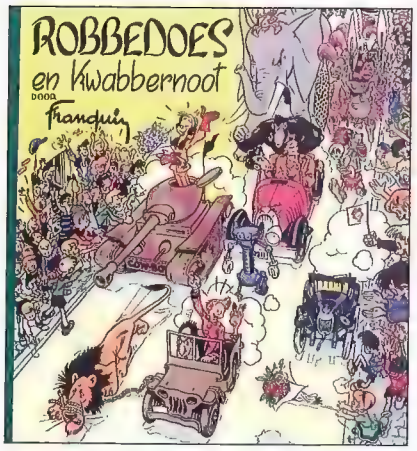

Facsimile Robbedoes en Kwabbernoot 1947
Tekst / tekeningen : André Franquin
Dupuis, 104 blz., HC luxe beperkte oplage van 2500 ex. : 32 euro

Van kindsbeen af ben ik al een groot liefhebber van stripboeken. Alles wat in de jaren 70 verscheen verslond ik met huid en haar. Mijn favorieten uit die tijd waren zoals waarschijnlijk bij de meeste stripliefhebbers *Suske en Wiske*, *Lucky Luke*, *Asterix* en *Kuifje*. Eén serie stak er echter met vlag en wimpel bovenuit: Robbedoes en Kwabbernoot van Franquin. Wat kon die man tekenen en vertellen! Al snel was ik in het bezit van de hele collectie en borg deze dan ook veilig op voor iedereen. Praktisch allemaal in eerste druk. Een ware schat, een grote rijkdom, die ik zeker koesterde, tot ik in de jaren '80 andere interesses kreeg en de serie voor een prikkie van de hand deed. Wist ik veel dat dit jaren later nog weleens een goed belegde boterham kon zijn. Het bloed kruipt echter waar het niet gaan kan en jaren later pakte ik het verzamelen van stripalbums weer op. Ondertussen was het verzamelen van eerste drukken een erg dure hobby geworden. Vooral de prijzen van de albums van *Robbedoes* door Franquin waren onbetaalbaar geworden voor mij. Ik was dan ook aangenaam verrast toen Dupuis besloot om de albums alsnog uit te geven in de oude stijl van weleer. Deze keer weliswaar in een beperkte oplage van zo'n 2500 stuks, maar wel in de originele uitvoering zoals vroeger. Wat Casterman met Kuifje facsimilé kan, moeten wij ook kunnen, dachten ze waarschijnlijk bij Dupuis. En terecht, een waardig pronkstuk werd afgeleverd. Je hebt gelijk weer dat gevoel van vroeger, als je het album met fluwelen handschoenen vastpakt. De eerste verhalen van Franquin uit 1947 hebben na al die jaren nog steeds niets van hun vroegere magie verloren. Ik hoop dat er nog vele albums in deze uitgave verschijnen. Een must voor de ware liefhebber, maar zeer zeker ook voor de belegger. WALLIE

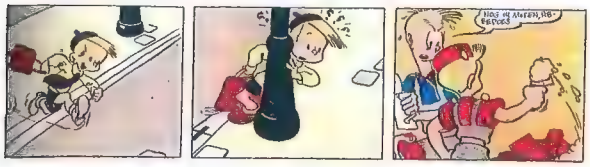

Ein Volk, ein Reich, zwei Führer

Na het sublieme *Joe de Eskimo (uitgeverij Bries,* 2007), is dit het tweede doorlopende verhaal dat de Gentse tekenaar Pieter de Poortere bij elkaar heeft getekend..De Franse versie verscheen bij uitgeverij Glénat en dat mag toch wel als een serieuze springplank beschouwd worden naar grotere naambekendheid bij onze zuiderburen. Het verhaal dat we hier voorgeschoteld krijgen is verre van evident. Maar dankzij de hoge aaibaarheidsfactor van hoofdfiguur Boerke (Dickie in de Franse versie) wordt de zware thematiek van de holocaust toch draagbaar en leest het album vlot weg. Al is lezen het verkeerde woord, want van tekstballonnen is –naar goede gewoonte bij Boerke- geen sprake. Het oervlaamse Boerke blijkt de zoon niemand minder dan Adolf Hitler te zijn. Toen Hitler tijdens de Eerste Wereldoorlog een operatie onderging aan zijn edele delen, werd hij verkracht door een zwaarlijvige schoonmaakster. Zelfs met één enkele teelbal slaagt Hitler erin om de poetsvrouw zwanger te maken... alleen beseft hij dat pas op het einde van de Tweede Wereldoorlog. Aan het begin van het album helpt Boerke een joods meisje (op wie hij stiekem verliefd is) en een Amerikaanse piloot onder te duiken. Toch verraadt Boerke ze allebei omdat de piloot iets te veel toenadering zoekt tot het joodse meisje. Het duurt echter niet lang of Boerke krijgt spijt en hij vermomt zich als jood om in het concentratiekamp van Auschwitz op zoek te gaan naar zijn joodse liefje. Er zitten zes hoofdstukken in het album. Elk hoofdstuk begint met een grote zoekplaat (zoals de Poortere er eerder al voor Focus Knack maakte) om een nieuw personage te introduceren. *De Zoon van* biedt dus meer dan alleen maar gags van één pagina. Hoe simpel zijn tekenstijl ook lijkt, toch is dit klassewerk. Het is een genot om het album te herlezen (of te herbekijken) om elke keer opnieuw leuke vondsten te ontdekken. Sommige zijn heel subtiel verstopt en je oog moet er echt opvallen om ze op te merken. Zo zie je een vrachtwagen met Zyklone (B) door de straten passeren. Hitler draagt een pyjama met hakenkruisen. Geen 'Arbeit macht frei' boven de poorten maar wel het sarcastische 'Willkommen' en 'Auf Wiedersehen'. In het bos dat grenst aan het kamp lopen heel veel sprookjesfiguren rond als Sneeuwwitje en de boze heks, Hans en Grietje en Roodkapje. In het concentratiekamp zijn de barakken in verschillende blokken opgedeeld : voor mannen, vrouwen, gehandicapten, Sovjets en holebi's. In een dokterskabinet hangt zo'n bord om de ogen te testen met woorden op als nazi, nsdap, heil en jude. Zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan. TOM

De Zoon van
Tekst / tekeningen :
Pieter de Poortere
Oog & Blik / De Bezige Bij, 64 blz.,
HC : 14,90 euro

Fantasy zoals het altijd zou moeten zijn

Wanneer ik de naam van Régis Loisel op de cover van een album zie, dan twijfel ik geen seconde. Hij is één van die auteurs waarvan ik blindelings elke nieuw album koop. En als de naam van Loisel nog niet genoeg is, zal de schitterende cover wel tot een aankoop leiden. We zien de Jager, een van de meest mysterieuze en legendarische slechteriken op een hoge rots staan met veel opvliegende rode vlinders errond. Het karakter van de Jager werd door Loisel voor het eerst getekend en gebruikt in 1985 en nu is er eindelijk een album waarin we heel wat meer over dit personage te weten komen. De jonge Bolster wil wat graag bij de Jager in leer gaan om op een goed blaadje te komen bij zijn grote liefde Mara. Maar Bolster is niet de enige die wat graag leerling wil worden van de Jager. Samen met een kleine groep andere waaghalzen trekt Bolster het immense territorium van de Jager in. De spanning is te snijden en het is wachten tot bladzijde 33 voor de ultieme confrontatie met de Jager. Maar het lange wachten wordt ruimschoots goedgemaakt door het scenario van Loisel en Le Tendre en zeker ook door het tekenwerk van Vincent Mallié. Voor Mallié is het al zijn tweede samenwerking met Loisel. Hij tekende eerder ook al twee albums in de reeks *De Grote Dode* (uitgeverij Glénat) op scenario van hem. Zijn tekenstijl past perfect bij die van Dominique Lidwine en Mohammed Aouamri die de twee vorige delen van deze prequelcyclus tekenden. Hopelijk wordt Mallié nu de vaste tekenaar van deze cyclus en blijft het verhaal op ditzelfde niveau. Er zit weer spanning in, een rotvaart (de 68 pagina's lezen als een tgv!) en vooral dat typische fantasy-wereldje (met tal van bloeddorstige monsters) uit de eerste cyclus van de Tijdvogel is er terug. De queeste van Bolster en Mara is eindelijk weer op de rails terecht gekomen en hopelijk denderen hun avonturen nog enkele albums op deze manier verder. Een superaanrader ! TOM

Op zoek naar de Tijdvogel :
Voor de zoektocht 3 :
De weg van de Jag
Tekst : Le Tendre & Loisel,
tekeningen : Mallié
Dargaud, 68 blz., SC : 8,95 euro

Rauwe cowboy op vrijersvoeten

Dit deel is het slot van een tweeluik. In het eerste deel maakten we al kennis met de mysterieuze Carolyn Harten, bijgenaam de Zwarte Weduwe. Carolyn woont in een grote villa in de rotsige woestijn en wil kost wat kost de grond van de Apachen en alle ranches in de omtrek opkopen. Onder het kurkdroge oppervlak stroomt immers een ondergrondse rivier. Mits het uitbouwen van een systeem van waterwinning op grote schaal zou de hele woestijn in een weelderig woud kunnen veranderen. Maar om dat te bereiken moet Carolyn de bron van deze onderaardse rivier in bezit krijgen. En die bron blijkt nu net onder dat ene lapje grond van Seth, de neef van Bouncer, te liggen. En Seth wil niet verkopen. Ondertussen is ook de knappe Evelyn, zus van Carolyn in Barro-City aangekomen. Ze gebruikt al haar charmes om Bouncer voor haar kar te spannen want ze beweert dat de plannen van haar zus verre van nobel zijn. Ze noemt haar zus een smerige en gewiekste zakenvrouw met niets dan slechte bedoelingen. Wie moet Bouncer nu geloven? Zijn hart klopt immers sneller bij het zien van beide dames... Westerns heb je in alle maten en gewichten. De harde western *Bouncer* is van bij het begin een van mijn favorieten geweest. Het scenario van Jodorowsky is niet complex. Het leest als een trein. De rauwe tekeningen van Boucq passen hier perfect bij. Ook in dit album serveren beide heren ons de vertrouwde mix van geweld, spanning en erotiek. Een aanrader van formaat ! Jammer dat we nog een tijdje zullen moeten wachten voor het achtste deel verschijnt. Boucq is nu immers druk bezig met het volgende album van zijn reeks *De Janitor*. En daarna zal hij zich toeleggen op het tekenen van een deel in de spinoff *XIII Mystery* rond het personage van kolonel Amos, op scenario van Alcante.
TOM

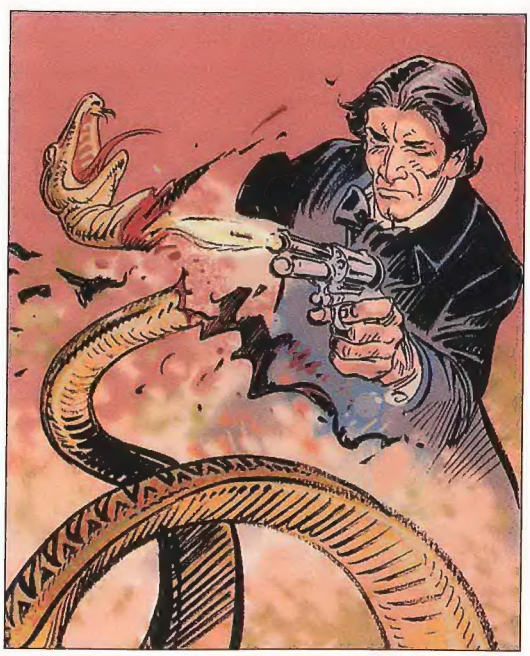

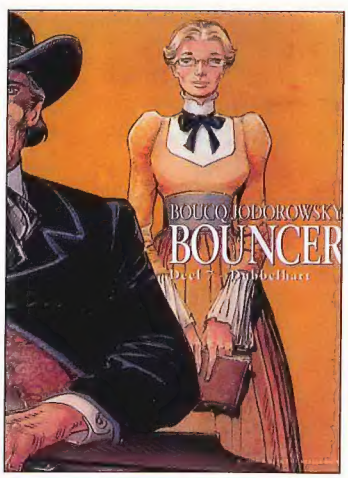

Bouncer 7 : Dubbelhart
Tekst / tekeningen :
Jodorowsky / Boucq
Oog & Blik / De Bezige Bij,
64 blz. HC : 14,95 euro

film/dvd

Door
Joop Schreurs
& Frank Jonker

PRINCE OF PERSIA, THE SANDS OF TIME

Men zegt dat sommige levens door de tijd met elkaar verbonden zijn door een oude roep die over de eeuwen heen klinkt. Het lot... Lang geleden, in een land ver weg, verrees een rijk dat zich uitstrekte van de Chinese steppen tot de Middellandse Zee. Dat woestijnrijk heette Perzië. Fel in de strijd, wijs in de zege. Waar het Perzische zwaard kwam, heerste nadien orde. De koning van dit land had twee zonen, maar in de ogen der goden was het gezin van de koning nog niet compleet. Tot deze koning getuige was van een moedige daad van de weesjongen Dastan uit de straten van Nasaf, de koninklijke stad van Perzië. Deze jongen redde het leven van een straatschoffie door hem uit de handen van het leger van de koning te bevrijden. Ontroerd door dit voorval besloot de koning de jongen te adopteren, een zoon zonder koninklijk bloed en zonder aanspraak op zijn troon. De jongen werd, zo'n vijftien jaren later, *Prince of Persia*... Een actieverhaal over jaloerse broers, een vergiftigde koning, een verrader aan het hof, de op macht beluste broer Tus, een magische dolk gevuld met zand, het terugdraaien van de tijd, en een mooie prinses... Dastan (in deze film gespeeld door Jake Gyllenhaal) en de rivaliserende prinses (Gemma Arterton) moeten met tegenzin de handen ineen slaan om de dolk veilig te stellen, maar de tijd dringt. De dolk, indien gevuld met het legendarische Zand des Tijds, geeft degene die hem in handen heeft de kracht om de tijd terug te draaien over de wereld te heersen. De film is gebaseerd op de wereldberoemde videogame van Jordan Mechner. Er zijn wereldwijd meer dan 9 miljoen exemplaren van verkocht en hij heeft meer dan 30 awards gewonnen. Sinds 1 september is *Prince of Persia: The Sands of Time* verkrijgbaar op Disney dvd en blu ray. Een leuke actiefilm, met een wat mager verhaal maar vol actie. Op de dvd als extra alleen een 15 min. durende making of met daarin ook opnames op de set in Marokko. Leuk, maar te kort.

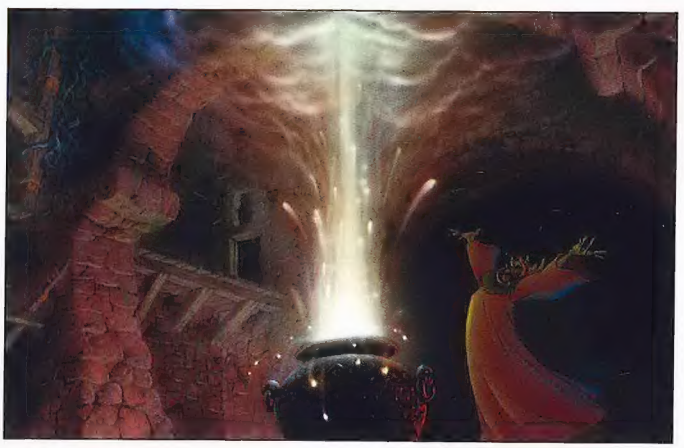

TARAN EN DE TOVERKETEL

In het legendarische land Predanië leefde eens een koning zo wreed en slecht dat zelfs de goden hem vreesden. Omdat hij uit iedere gevangenis wist te ontsnappen werd hij levend in een ketel met gesmolten ijzer gegooid. Daarin werd zijn duivelse geest gevangen. De ketel veranderde in een grote zwarte toverketel. Eeuwenlang lag de zwarte toverketel verborgen en wachtte, terwijl slechte mensen hem bleven zoeken omdat ze wisten dat hij, die de toverketel bezat, de macht zou hebben om een dode leger tot leven te brengen en daarmee de wereld te beheersen. Nu is de gehoornde Koning op het spoor van deze ketel gekomen... Varkenshoeder Taran, een jongen die een strijder wil zijn en geen varkenshoeder, geholpen door prinses Elonie, varkentje Hen-Wen, bard Fliere, het magische zwaard van koning Gwydion, en beestje Gorgi, doet er alles aan om deze ketel uit handen van deze koning te houden in de opnieuw uitgebrachte Disney's 28e classic tekenfilm *Taran en de Toverketel*. Als extra's onder andere de 10 minuten durende verwijderde scène Het Elfenvolk, een beeldengalerij en een quiz waarbij je, als je alle vragen goed hebt beantwoord, het Donald Duck filmpje Poets of Snoep te zien krijgt... Een spannende film met een goed verhaal op een verzorgde dvd, maar wel een beetje eng voor de allerkleinsten. *Taran en de Toverketel* is gebaseerd op de boekenserie *The Chronicles of Pyrdain* en is de eerste classic waarin gebruik werd gemaakt van computeranimatie. Deze nieuwe Special Edition is volledig geremastered.

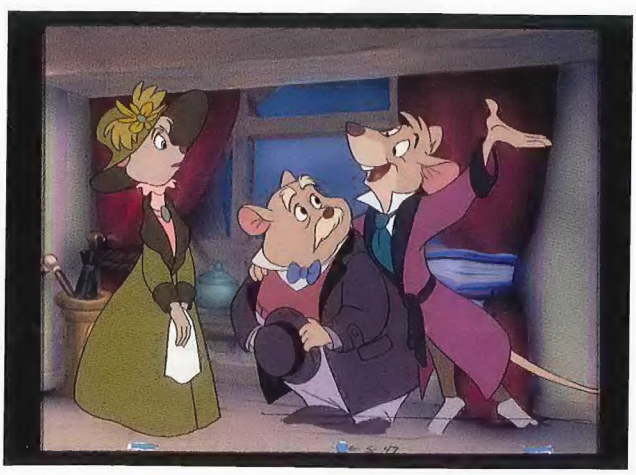

DE SPEURNEUZEN

Londen, 1897. Sherlock Basil Holmuis is de Sherlock Homes onder de muizen. In de 29e Disney classictekenfilm *De Speurneuzen* ontvoert de slechte sigaretrokende rat Ratbout Ratatoei met zijn hulpje Frunnik de beste speelgoedmaker van de stad (tevens de vader van Olivia). Zijn duistere plan : de koningin van de troon stoten. 's Werelds beste

speurmuis Basil met zijn hulpje David O. Dawson komen in actie. Ze worden daarbij geholpen door de hond Tobie. Een avontuur over gestolen uniformen, verdwenen tandwielen en veren. Deze special edition dvd-uitgave bevat de opgepoetste versie van de film. De nieuwe extra op deze dvd is de 5 minuten durende documentaire *Dus jij bent een Speurneus*. Hierin wordt de geschiedenis van het ontstaan van de politie en de detectivebureau's verteld: in de 18e eeuw waren er al detective's. De Bow Street Runners waren de eerste die bewijsstukken verzamelden, informanten betaalden en getuigen ondervroegen. In 1830 ontstond Scotland Yard en die nam als eerste vingerafdrukken. De eerste privé-detective was de Fransman Eugène Francois Vidocq, in 1833. Hij maakte gipsafdrukken om een verdachte de maat te nemen. In 1850 richtte in Amerika Allan Pinkerton het Pinkerton National Detective Agency op, toen ontstonden ook de undercovertechnieken. Ook de fictieve detective begon: de detectiveboeken... *De Speurneuzen* was de eerste Disney animatiefilm die cg combineerde met handgetekende personages. De dvd, de film is helemaal gerestaureerd en digitaal geremastered, is zeker een aanrader!

WINNIE DE POEH, GEVONDEN VOORWERPEN

Zes nieuwe computergetekende afleveringen, van ongeveer elf minuten per stuk, van Winnie de Poeh en zijn vriendjes op de dvd *Gevonden Voorwerpen*. In het eerste verhaaltje *Jij bent een grote jongen, Roe* krijgt Roe een grote verantwoordelijkheid: hij moet het kapotte oude buidelhorloge, dat al heel lang in de familie is, weer gaan ophalen bij Konijn die het heeft gemaakt. Wanneer Roe het horloge heeft opgehaald en op weg is naar huis, komt hij zijn vriendjes tegen in het Honderd Bunderbos. Na wat rennen en tikkertje spelen is opeens het horloge zoek. Wat moet hij nu doen?... In *Schildpad de Vogelspotter* is Schildpad op zoek naar de Boemkwakkel, een zeldzaam vogeltje.

Slechts één dag per jaar komt deze roze vogel in het bos, als die op weg is naar het zuiden. En dat is vandaag... Winnie blijkt ook ineens heel wat nieuwe vriendjes te hebben: Puk de tor, Schilpad, Stank het stinkdier en Wasbeertje. Winnie de Poeh nu met de stem van Job Schuring die hiermee Kick Stokhuyzen opvolgt die begin 2009 op 78-jarige leeftijd overleed.

BLU RAY JAMES AND THE GIANT PEACH

Nieuw op blu ray zijn Disney's *Dumbo* (toch nog verschenen, zie ook BSM 176) en *James and the Giant Peach*. Deze laatste genoemde film is van Tim Burton, de regisseur van onder andere Alice In Wonderland, en is gebaseerd op het kinderboek van Roald Dahl. Nadat een jongetje genaamd James een spin heeft gered raakt hij in het bezit van een aantal magische krokodillentongen. Maar James laat ze in de tuin vallen, en er groeit een enorme perzik! Wanneer hij naar binnen klimt, ontmoet hij een scala aan wonderlijke figuren en gaat hij op een magische reis vol spanning en avontuur. De film is een echte topper en een prachtige mix van echte beelden, animatie en speciale met computer gemaakte effecten. De extra's stellen helaas niet echt veel voor.

MICKEY, DE CHOO CHOO TREIN

Professor Von Drakenstein heeft een nieuwe uitvinding gedaan: sneeuw die niet kan smelten. Maar zijn sneeuw ligt nog hoog in de Maretak-Bergen. Mickey en zijn vrienden gaat het ophalen met de *De Choo Choo Trein*. Het tweede verhaaltje op deze nieuwe dvd heet *Mickey's Trein Station*. Dit is het vervolg op het eerste verhaaltje. Mickey, Minnie, Katrien, Pluto, Donald en Goofy gaan Clarabella, Knabbel, Babbel en de kerstman en zijn vrouw ophalen met het Clubhuis treintje voor het grote ijzig-vries-sneeuwfestijn-feestje. Maar zal conducteur Boris Boef geen roet in het eten gooien nu hij niet is uitgenodigd? Als extra nog een Mickey avontuur met Willie de reus op deze dvd, en een kort verhaaltje van Handy Mannwy. Een leuke dvd voor de kleine Mickey fans. Stap ook aan boord!

Met dank aan Willem Gay en http://animatie.blog.nl/

SJORS en SJIMMIE

reppen zich naar de

STRIPVEILING

bij Bernaerts op Zondag

24 oktober 2010

om 12u30

BERNAERTS

VEILINGHUIS BERNAERTS
Verlatstraat 16-22
2000 Antwerpen
Tel : +32 3 248 19 21
info@bernaerts.be
www.bernaerts.be

Henk Kuijpers
Peter de Smet
Martin Lodewijk
Hans G. Kresse
Frans Piët
Pieter Kühn
Dick Matena
Gerrit Stapel

Ditmaal ook een pléiade aan albums en originele tekeningen van Nederlandse meesters